

สรุปข่าวประจำวันวันที่ 2-8 สิงหาคม 2566

“จूरินทร์” สั่งรับมือเอลนีโญ ตั้งวอร์รูมเกาะติดผลกระทบข้าว-พืชเกษตรกร ทำแผนรับมือ

“จूरินทร์” สั่งตั้งวอร์รูม มีปลัดพาณิชย์เป็นประธาน เกาะติดผลกระทบจากเอลนีโญ ที่มีต่อสินค้าข้าว และพืชเกษตร ทั้งด้านผลผลิต การตลาด ราคา และทำแผนรับมือ เผยล่าสุดราคาข้าวเปลือกขยับแล้ว ข้าวเจ้าทะลุตันละ 12,000 บาท สูงสุดเป็นประวัติศาสตร์ ส่วนข้าวถุงยังนิ่ง ย้ำต้องหาจุดสมดุล ให้ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกัน หรือหากมีผลกระทบก็ต้องน้อยที่สุด

นายจूरินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยภายหลังเป็นประธานการประชุมติดตามสถานการณ์ภัยแล้ง การผลิต และการตลาดสินค้าเกษตร ว่า ที่ประชุมได้มีมติให้จัดตั้งวอร์รูม ติดตามสถานการณ์เอลนีโญ ที่ก่อให้เกิดภาวะภัยแล้งต่อโลกและไทย และติดตามการผลิต การตลาด ราคาข้าวและพืชผลการเกษตรอื่น โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานและผู้แทนส่วนราชการ ทั้งกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาคเอกชนและเกษตรกรที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วม และให้เสนอแนวทางตัดสินใจเรื่องสำคัญต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ต่อไป

ทั้งนี้ ยังได้มอบหมายให้ทูตพาณิชย์ที่ประจำอยู่ทั่วโลก ติดตามสถานการณ์ภัยแล้ง การผลิต ราคา และการตลาดของพืชเกษตรทุกตัว โดยเฉพาะสินค้าข้าว และรายงานผลให้กระทรวงพาณิชย์ทราบทุก 1-2 สัปดาห์ เพื่อติดตามสถานการณ์ในต่างประเทศด้วย

นายจूरินทร์กล่าวว่า สำหรับการประเมินผลกระทบจากสถานการณ์เอลนีโญ และกรณีอินเดียห้ามส่งออกข้าวตั้งแต่วันที่ 20 ก.ค.2566 ที่จะมีผลกระทบต่อผลผลิตข้าว ตลาดข้าว และราคาข้าว โดยผลกระทบจากเอลนีโญ กรมอุตุนิยมวิทยาชี้แจงว่า สถานการณ์เอลนีโญแบ่งเป็น 3 ระดับ ระดับอ่อน 0.5-1.0 ระดับปานกลาง 1.0-1.5 และระดับรุนแรง เกินกว่า 1.5 สำหรับไทย ช่วงเดือน พ.ค.-ก.ค. ที่ผ่านมา อยู่ที่ระดับ 0.8 ซึ่งช่วงที่มีสถานการณ์ภัยแล้งรุนแรงตอนปี 2559 อยู่ที่ระดับ 1.2 และกรมชลประทานรายงานว่าเป็นปี ปริมาณน้ำฝนของไทย จะลดลง 5% เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย 30 ปี และปริมาณน้ำในเขื่อนปีนี้ คาดว่าจะน้อยกว่าปี 2565 ประมาณครึ่งหนึ่ง ซึ่งจะมีผลกระทบกับพืชผลการเกษตรที่อยู่ในเขตชลประทาน

ส่วนผลกระทบจากอินเดียห้ามส่งออกข้าวขาว กระทรวงพาณิชย์รายงานว่ามีสาเหตุจากรัฐบาลอินเดียต้องการให้ราคาข้าวในประเทศลดลง จึงระงับการส่งออก เพื่อดูแลผู้บริโภคในประเทศ ส่งผลให้ราคาข้าวในตลาดโลกสูงขึ้น และมีความผันผวน ยังไม่สามารถประเมินราคาได้อย่างชัดเจน แต่ก็เป็นโอกาสในการส่งออกข้าวไปตลาดแอฟริกา ที่เดิมนำเข้าจากอินเดีย เกษตรกรจะขายข้าวเปลือกได้ราคาสูงขึ้น ซึ่งเฉพาะข้าวเจ้า ราคาเพิ่มขึ้นแล้ว 7% สูงกว่าก่อนที่อินเดียจะห้ามส่งออก ส่วนอาหารสัตว์และปศุสัตว์ ต้นทุนจะสูงขึ้น รวมถึงราคาข้าวถุง ที่อาจได้รับผลกระทบ

สำหรับราคาข้าวเปลือกล่าสุด ณ วันที่ 4 ส.ค. 2566 ข้าวเปลือกหอมมะลิ ตันละ 14,500-16,000 บาท ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี ตันละ 12,000-13,000 บาท ข้าวเปลือกเจ้า ตันละ 11,000-12,000 บาท ซึ่งเป็นราคา

สูงสุดเป็นประวัติศาสตร์แล้ว และข้าวเปลือกเหนียว ต้นละ 13,500-14,700 บาท ซึ่งราคาสูงกว่าประกันรายได้แล้ว ส่วนราคาข้าวถุง กรมการค้าภายในรายงาน ว่า ข้าวหอมมะลิ ฤกษ์ 5 กิโลกรัม (กก.) เฉลี่ยปีที่แล้ว 209 บาท ขณะนี้ 210 บาท ข้าวขาว 100% ปีที่แล้วเฉลี่ย 119 บาท ปีนี้ 118 บาท

“ได้สั่งการให้ดูแลราคาข้าวในอนาคต โดยให้หาจุดสมดุล เพราะในขณะที่ราคาข้าวเปลือกสูงขึ้น เกษตรกรได้ประโยชน์มากขึ้น จะส่งผลให้ข้าวสารราคาเพิ่มขึ้น ถ้าแพงเกิน ก็ต้องกำกับควบคุมให้อยู่ในจุดสมดุล ผู้บริโภคได้รับได้ ขณะเดียวกันผู้ประกอบการก็ต้องอยู่ได้ ให้วินวินทุกฝ่าย ได้ประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย และถ้าเสียประโยชน์ให้เสียประโยชน์น้อยที่สุดทุกฝ่าย โดยวอร์รูมมีหน้าที่ต้องไปดูให้เหมาะสม” นายจรินทร์กล่าว

ทางด้านผลผลิตข้าวเปลือก กรมการค้าข้าว ได้รายงาน ว่า ปี 2565 มีปริมาณ 34.3 ล้านตัน ปี 2566 คาดการณ์ว่าจะมีปริมาณ 32.35 ล้านตัน ลดลง ประมาณ 2 ล้านตัน หรือลดลง 5.6% เพราะได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง และต้องมีการประเมินสถานการณ์ต่อไป ทั้งระดับภัยแล้งจะรุนแรงขึ้นหรือไม่ และน้ำต้นทุน จะมีเพียงพอเพาะปลูกหรือไม่

ร.ต.ท.เจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกษมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กล่าวว่า ปีนี้มีแนวโน้มเป็นปีทองของเกษตรกร เพราะขณะนี้ข้าวเปลือกเจ้าเกี่ยวสด อยู่ที่ต้นละ 12,000 บาท ไม่เคยปรากฏ ไม่เคยเห็นมาก่อน ส่วนราคาข้าวตลาดโลก เฉพาะข้าวขาว ขึ้นมาเป็น 100 เหรียญสหรัฐต่อตันแล้ว นับตั้งแต่อินเดียห้ามส่งออก แต่ก็ยังไม่แน่นอน เพราะไม่รู้ว่าอินเดียจะเอาอย่างไรต่อ จะห้ามนานหรือไม่ เพราะแม้จะห้าม ก็ยังเปิดช่องให้หลายประเทศซื้อได้เพื่อความมั่นคงด้านอาหาร

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

“อินเดีย” แบนส่งออกข้าว “ผู้ส่งออก-โรงสี” ชะลอซื้อ ผวาขาดทุนยับ

โลกผวา เอฟเฟกต์ “อินเดีย” แบนส่งออกข้าวขาว “ผู้ส่งออก-โรงสี” ชะลอรับซื้อ ผวาซ้ำรอยครั้งก่อน แบน 2-3 เดือน ทำขาดทุนยับ “หยง” คึก ชี้ไทยสัมพันธ์คู่ค้าสั่งข้าวเพิ่ม ราคาข้าวสาร-ข้าวเปลือกพุ่งรับอานิสงส์ “เอเชีย โกลเด้นไรซ์” ยังเบอร์ 1 ส่งออกข้าวไทยครั้งแรก

วันที่ 20 กรกฎาคม 2566 รัฐบาลอินเดีย ได้สั่งยุติการส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่พันธุ์บาสมати โดยมีผลบังคับใช้ในทันที ทั้งนี้เพื่อเพิ่มปริมาณข้าวภายในประเทศ และสกัดการปรับตัวขึ้นของราคาข้าวภายในประเทศที่ทะยานขึ้นสู่ระดับสูงสุดในรอบหลายปี ส่งผลราคาข้าวเปลือกในประเทศไทยได้รับอานิสงส์ราคาปรับตัวสูงขึ้นในรอบ 16 ปี

นายวันนิวัต กิติเรียงลาภ รองประธาน บริษัท พงษ์ลาภ จำกัด หนึ่งในผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ในกลุ่ม 10 อันดับแรกของไทย และในฐานะรองเลขาธิการสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เผยกับ “ฐานเศรษฐกิจ” ว่า จากมาตรการของรัฐบาลอินเดียดังกล่าว คนในวงการค้าข้าวไม่ค่อยตื่นเต้นนัก เพราะแต่ละรายมีสต็อกข้าวขึ้นต่ำอยู่ในมืออย่างน้อย 2-3 เดือน ขณะที่ก่อนหน้านี้อินเดียก็เคยหักหลังคนทั้งโลกมาแล้ว โดยแบนส่งออกข้าวเพียง 2 เดือน แล้วก็หยุดแบน

“มองว่ายอดส่งออกช่วงนี้จะปรับตัวลดลง เพราะผู้ส่งออกไม่กล้าขาย ลูกค้ำก็ไม่กล้าซื้อ ความจริงเมื่อ 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา การซื้อขายข้าวในตลาดต่ำกว่าปกติ เพราะตกใจไม่กล้าซื้อไม่กล้าขายกัน ปกติเวลาราคาข้าวขึ้น 20 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ตลาดในประเทศจะต้องมีการซื้อขายกันอย่างน้อยถึง 1 แสนตัน ระหว่างผู้ส่งออกกับโรงสี แต่ทุกวันนี้ผู้ส่งออกกับโรงสีจำนวนการซื้อขายน้อยมาก ประเมินแล้วหลักหมื่นตัน ซึ่งการส่งออกข้าวจะกลับฟื้นคืนมาจะต้องมีความชัดเจนมากขึ้นว่าการส่งออกข้าวของอินเดียจะมีทิศทางอย่างไร”

สำหรับอินเดีย ในแต่ละปีมีการส่งออกข้าวขาวประมาณ 6 ล้านตัน ในครั้งแรกปีนี้ส่งออกแล้ว 3.3 ล้านตัน หากอินเดียไม่ส่งออกเลยในครึ่งปีหลัง ข้าวในตลาดก็จะหายไปเพียง 3 ล้านตัน ซึ่งจากข้าวอินเดียแบนส่งออกข้าวขาว ทำให้วงการข้าวตื่นตระหนก และตั้งคำถามอินเดียจะแบนถึงเมื่อไร ส่วนตัวคาดจะแบนส่งออกถึงช่วงข้าวนาปีที่ จะเก็บเกี่ยวประมาณปลายปีนี้ หากผลผลิตออกมาปกติ ก็จะยกเลิกการแบน อย่างนานที่สุดคาดไม่เกิน 6 เดือน

“ผมประเมินเขาอาจจะแบนถึงแค่เดือนตุลาคม หรือเดือนพฤศจิกายนนี้เท่านั้น ก็เท่ากับว่ามีข้าว 3 ล้านตันที่จะหายไปจากตลาดค้าข้าวโลก แต่ถ้าสถานการณ์พลิกผัน รัฐบาลอินเดียให้ผู้ส่งออกสามารถส่งออกได้เฉพาะที่เปิดคำสั่งซื้อได้ ซึ่งมีอยู่ในมือคาดว่า 2.5 แสนตัน แล้วถ้าส่งออกข้าวได้ในส่วนนี้ก็ไม่ขาดตลาด แต่ก็คาดเดาไม่ได้ ขึ้นอยู่กับรัฐบาลอินเดีย แต่ถ้าประเมินย้อนไปในค้าข้าวโลกที่มีวิกฤติช่วง 15 ปีที่แล้ว หากเทียบกับปีนี้ สต็อกข้าวโลกมีมากกว่า ที่สำคัญแต่ละประเทศมีบทเรียนช่วงโควิด เชื่อว่าทุกประเทศมีคลังสต็อกข้าวระดับหนึ่งไม่ถึงขั้นทำให้เกิดปัญหา แต่ถ้าอินเดียมาแบนข้าวนี้ต่อก็อาจจะเป็นเรื่องใหญ่มากกว่า

“สาเหตุที่อินเดียแบนข้าวส่งออก เพราะช่วง 3 ปีที่แล้ว อินเดียส่งออกข้าวเกินจาก 10 ล้านตัน โดยเพิ่มขึ้นเป็น 20 ล้านตัน ทำให้การค้าข้าวโลกพุ่งไปถึง 50 ล้านตันข้าวสาร จากเดิม 40 ล้านตันข้าวสาร ประกอบกับผลผลิตข้าวอินเดียมาเจอภัยแล้ง ผลผลิตเสียหาย และที่ผ่านมารัฐบาลก็มีการนำข้าวในสต็อกมาแจกประชาชนฟรี มาเจอหลายสถานการณ์ก็ทำให้ราคาข้าวในประเทศสูงขึ้น โดยอินเดียส่งออกข้าวเฉลี่ยเดือนละ 2 ล้านตัน ถ้าไม่ส่งออก 2 เดือน ก็ได้ข้าวเพิ่มในสต็อก 4 ล้านตันแล้ว ซึ่งเท่ากับประเทศไทยส่งออก 6 เดือน”

อย่างไรก็ดีผู้ส่งออกข้าวไทยต้องไม่ประมาท เพราะหากมีกระแสข่าวว่าอินเดียจะเปิดส่งออกบางส่วนราคาข้าวก็จะตกลงมา คงต้องจับตาวาดอินเดียจะแบนส่งออกข้าวไปถึงเมื่อใด จะทำให้ข้าวในตลาดขาดแคลนจริงหรือไม่ เพราะหากผู้ส่งออกไทยตัดสินใจขาย หากในระหว่างการเดินทางของการส่งมอบ อินเดียกลับลำหันมาส่งออกอาจจะขาดทุนได้

ด้าน นายสุทธิ สานกิ่งทอง นายกสมาคมค้าข้าวไทย (หยง) กล่าวว่า ขณะนี้ราคาข้าวสารปรับตัวสูงขึ้น และมีความต้องการต่อเนื่อง โดยมีคำสั่งซื้อจากมาเลเซีย อินโดนีเซีย อิรัก อิหร่าน และฟิลิปปินส์ ซึ่งจากที่อินเดียประกาศหยุดส่งออก มองว่าคำสั่งซื้อจะมาที่ประเทศไทยมากขึ้น เป็นแรงส่งทำให้ราคาข้าวสารขาวในประเทศจาก 17,000 ตันต่อตัน ปรับเพิ่มขึ้นมาเป็น 18,500 บาทต่อตันหรือเพิ่มขึ้น 1,500 บาทต่อตัน ขณะที่ราคาข้าวเปลือกเจ้าก็ปรับตัวขึ้นไปที่ 11,200 -11,500 บาทตัน เทียบจากรัฐบาลเคยประกันราคาตันละ 10,000 บาท

ด้านแหล่งข่าวจากวงการค้าข้าว กล่าวว่า ช่วง 6 เดือนแรกปีนี้ ผู้ส่งออกข้าวใน 10 อันดับแรก (กราฟิกประกอบ) อันดับ 1 ยังเป็นกลุ่มเอเชีย โกลเด้นไรซ์ อันดับ 2 กลุ่มนครหลวงค้าข้าว และอันดับ 3 กลุ่มธนสรรไรซ์ คาดทั้งปีมีการส่งออกข้าวของไทยในภาพรวมไม่ต่ำกว่า 8.5 ล้านตัน

สมาคมโรงสีข้าวไทย รายงาน ราคาข้าวเปลือก/ข้าวสาร ผ่าน เฟซบุ๊ก Thai Rice Mill Association ประจำวันวันที่ 4 สิงหาคม 2566 พบราคาข้าวเปลือกเขียวทั้งกระดาน ขณะที่ "ปลายข้าว" ราคาพุ่งแตะไปที่ 14 บาท/กก. กว่า คาดว่าจะเป็นราคาสถิติใหม่

ที่มา [ฐานเศรษฐกิจ](#)

ไทย-เวียดนาม เจอปัญหาเดียวกัน หลังอินเดียห้ามส่งออกข้าว

นายกิตติศักดิ์ สماعيل ผู้ส่งออกข้าวไทย เผยเวลานี้ทั้งไทยและเวียดนามเจอปัญหาเดียวกัน โรงสี ผู้ส่งออกข้าวไม่สามารถโคสราคาข้าวที่จะส่งออกไปตลาดต่างประเทศได้ หลังอินเดียประกาศห้ามส่งออกข้าวทุกสายพันธุ์ คงต้องรอความชัดเจนว่า อินเดียจะผ่อนคลายนโยบายอย่างไร

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติศักดิ์ สماعيل ผู้ส่งออกข้าวไทยกล่าวว่า หลังจากประเทศรัฐบาลอินเดีย ประกาศห้ามการส่งออกข้าวทุกสายพันธุ์ ยกเว้นข้าวพันธุ์บาสมาติ โดยมีผลบังคับใช้ในทันที หลังอินเดียเผชิญฤดูมรสุมทั้งภัยแล้ง น้ำท่วม จนทำให้ปริมาณผลผลิตข้าวในประเทศของอินเดียได้รับผลกระทบอย่างหนักปริมาณลดลงอย่างมากเมื่อช่วงกลางเดือน ก.ค.66 ที่ผ่านมา จนถึงขณะนี้ วงการตลาดข้าวทั้งในประเทศและต่างประเทศได้รับผลกระทบอย่างหนัก โดยเฉพาะโรงสีข้าวทั่วประเทศไม่ขายข้าวให้กับผู้ส่งออกข้าวเพื่อการส่งออก เพราะไม่สามารถโคสราคาขายข้าวกันได้ในผู้ซื้อบางรายยอมที่จะซื้อข้าวสารในราคาที่แพงขึ้น จากก่อนที่อินเดียประกาศห้ามจะโคสราคาขายข้าวสารอยู่ที่ตันละ 17,000 บาท แต่ต้องยอมซื้อในราคาสูงขึ้นตันละ 19,500-21,000 บาท

นอกจากนี้ แม้ว่าผู้ส่งออกข้าวหลายรายจะยอมซื้อข้าวสารในราคาที่แพงขึ้น แต่ด้วยประกาศของอินเดียทำให้โรงสีทั่วประเทศไม่สามารถที่จะโคสราคาขายออกมาให้กับผู้ส่งออกข้าวเป็นที่แน่นอนได้ เพราะเกรงว่า เมื่อขายข้าวสารให้ไปแล้วราคาในตลาดจะสูงไปมากกว่านี้ ดังนั้น ทั้งโรงสีและผู้ส่งออกข้าว จึงไม่สามารถทำอะไรได้ไปมากกว่านี้ โดยคงต้องรอดูสถานการณ์ของอินเดียก่อนว่าจะมีการปรับเปลี่ยนหรือผ่อนคลายนโยบายใดๆออกมาหรือไม่ หากอินเดียมีการประกาศแก้ไขหรือผ่อนคลายนโยบายจริงในช่วงเดือนสิงหาคมนี้ก็อาจจะทำให้การส่งออกข้าว โดยเฉพาะในเรื่องของการโคสราคาข้าวคงจะได้ราคาที่แน่นอนมากยิ่งขึ้น แต่หากสถานการณ์ของอินเดียไม่มีการเปลี่ยนแปลงอะไร ความผันผวนของราคาข้าวในตลาดโลกน่าจะมีความปั่นป่วนและอาจจะมีหลายประเทศ ทางฝั่งภาครัฐควรจะทำเรื่องให้ทางอินเดียช่วยผ่อนคลายนโยบายบางอย่างโดยหนึ่งเพื่อให้ตลาดข้าวโลกกลับมาดีขึ้น

อย่างไรก็ตาม แม้ปีนี้ไทยคาดว่า จะส่งออกข้าวได้ไม่ต่ำกว่า 8 ล้านตัน แต่ด้วยเงื่อนไขของปัญหาจากคำประกาศของอินเดียอาจทำให้การส่งออกข้าวไทยในช่วงครึ่งปีหลังนี้ไม่ตึง เพราะไม่มีข้าวจะส่งออกไปให้กับลูกค้าในตลาดต่างประเทศ และยิ่งจากผู้ส่งออกข้าวของเวียดนามอาจจะให้รัฐบาลเวียดนามประกาศห้ามส่งออกข้าวเหมือนกับอินเดียเพื่อเลี่ยงไม่ต้องส่งออกข้าวให้กับลูกค้าที่ต้องการข้าวเพราะเวียดนามก็ประสบปัญหาโรงสีไม่ขายข้าวให้กับผู้ส่งออกข้าวด้วยเช่นกัน แต่ในส่วนของไทยยังไม่รู้ว่าจะแก้ไขปัญหาดังนี้ได้อย่างไร คงต้องติดตามสถานการณ์ไปก่อน แต่หากเยื้อยอายนานก็เกรงว่าปีนี้ไทยอาจจะส่งออกไม่ถึง 8 ล้านตันก็เป็นไปได้

“จากปัญหานี้ถือว่าหนักมากทั้งโรงสีและผู้ส่งออกข้าวไทย แม้จะทำให้ราคาข้าวในประเทศสูงขึ้น โดยข้าวเปลือกเจ้ามีราคาขายขึ้นถึงตันละ 13,000 บาท ราคาข้าวขาวเพื่อส่งออกมีราคามากกว่าเกิน 18,000-20,000 บาทต่อตัน ซึ่งราคาข้าวเปลือกเกษตรกรได้ราคาดีขึ้น แต่ก็หวังไว้ปัญหาของอินเดียน่าจะดีขึ้นได้โดยเร็ว ส่วนที่ไทยเจอปัญหาด้านภัยแล้ง จนมีบางหน่วยงานขอให้เกษตรกรหยุดการทำนาชั่วคราว โดยเห็นว่า ปัญหานี้ไม่น่าจะเกิดผลกระทบมาก เพราะเป็นที่ราบดี เกษตรกรส่วนใหญ่แม้จะมีมาตรการลดพื้นที่เพราะปลูกเพื่อช่วยกันประหยัดน้ำ แต่ด้วยราคาข้าวเปลือกที่สูงขณะนี้จะเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรหันมาเพาะปลูกข้าวอยู่ดี ดังนั้น จึงอยากให้ผู้ที่เกี่ยวข้องช่วยกันหาวิธีที่จะให้ทางอินเดียผ่อนปรนคำประกาศจะดีกว่า” นายชูเกียรติกล่าว
ที่มา สำนักข่าวไทย

ราคาข้าวตลาดโลกจ่อพุ่งอีก หากไทยลดเพาะปลูกตามแผนสงวนน้ำ

สำนักข่าวซีเอ็นบีซีรายงานข่าวว่า ประเทศไทยซึ่งเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่อันดับ 2 ของโลก กำลังเรียกร้องให้เกษตรกรภายในประเทศเพาะปลูกข้าวให้น้อยลงเพื่อสงวนน้ำไว้ใช้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะยิ่งส่งผลกระทบต่อตลาดข้าวทั่วโลก หลังจากที่อินเดียสั่งระงับการส่งออกข้าวเมื่อไม่นานมานี้

ไทยกำลังเผชิญกับภาวะปริมาณน้ำฝนอยู่ในระดับต่ำ และเพื่อเป็นการสงวนน้ำไว้ใช้สำหรับการอุปโภคบริโภค ทางสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) จึงได้เรียกร้องให้เกษตรกรหันไปเพาะปลูกพืชอื่น ๆ ที่ใช้น้ำน้อยกว่า และสามารถเก็บเกี่ยวได้อย่างรวดเร็ว

นายสุรสีห์ กิตติมณฑล เลขาธิการสทนช.กล่าวว่า ปริมาณน้ำฝนในขณะนี้ต่ำกว่าระดับปกติประมาณ 40% ซึ่งมีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดปัญหาขาดแคลนน้ำ พร้อมระบุว่า การบริหารจัดการน้ำของไทยนั้น จำเป็นต้องมุ่งเน้นไปที่ “น้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค” และ “น้ำสำหรับการเพาะปลูกพืชยืนต้นที่มีอายุยืนนานหลายปี (perennial crops)”

ทั้งนี้ พืชที่มีอายุยืนนานหลายปี หมายถึงพืชที่สามารถเติบโตได้อีกหลังการเก็บเกี่ยว และไม่จำเป็นต้องปลูกขึ้นใหม่ในทุกๆ ปี ไม่เหมือนกับบรรดาพืชล้มลุก (annual crops) โดยข้าวได้ถูกจัดอยู่ในหมวดของพืชล้มลุกด้วย โดยเฉลี่ยแล้วการปลูกข้าวทุก 1 กิโลกรัมนั้น จะต้องใช้น้ำประมาณ 2,500 ลิตร เมื่อเทียบกับการเพาะปลูกพืชทางเลือกอื่น ๆ ในปริมาณ 1 กิโลกรัมที่ใช้น้ำเพียง 650-1,200 ลิตร

ในเดือนก.ค.ที่ผ่านมา รัฐบาลอินเดียประกาศห้ามส่งออกข้าวขาวไมใช่พันธุ์บาสมาตี (Basmati) เนื่องจากรัฐบาลอินเดียต้องการควบคุมราคาอาหารที่พุ่งสูงขึ้นภายในประเทศ และรับประกันว่าจะมีปริมาณข้าวราคาเหมาะสมเพียงพอภายในประเทศ โดยการส่งออกข้าวของอินเดียคิดเป็นสัดส่วนกว่า 40% ของการค้าข้าวทั่วโลก และคาดว่าคำสั่งห้ามส่งออกข้าวของอินเดียจะส่งผลกระทบต่อประชาชนหลายล้านคนทั่วโลก

นายออสการ์ จาครา นักวิเคราะห์อาวุโสจากบริษัทโรบแบงก์เปิดเผยกับซีเอ็นบีซีว่า “ราคาข้าวทั่วโลกมีแนวโน้มพุ่งขึ้นอีก เมื่อพิจารณาจากโอกาสที่ไทยจะลดการผลิตข้าวลงอย่างมีนัยสำคัญ”

“อย่างไรก็ดี เราคงต้องติดตามดูว่าเกษตรกรของไทยจะดำเนินการตามคำแนะนำของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติหรือไม่ โดยเกษตรกรไทยอาจจะยังคงเลือกเพาะปลูกข้าวต่อไป เนื่องจากราคาข้าวที่ส่งออกสู่ตลาดโลกในขณะนี้อยู่ในระดับที่สูงมาก” นายจาครากล่าว

ที่มา สำนักข่าวอินโฟเควสท์

ราคาข้าวตลาดโลกพุ่งสูงสุดในรอบ 11 ปี วิตกขาดแคลนหลังอินเดียห้ามส่งออก

ราคาข้าวและข้าวสาลีในตลาดโลกพุ่งทะยานสูงสุดในรอบหลายปีในช่วงไม่กี่สัปดาห์ที่ผ่านมา โดยถูกกดดันจากกรณีอินเดียสั่งห้ามส่งออกข้าวส่วนใหญ่ และจากสงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครนที่ไร้แววยุติ

สำนักข่าวนิกเกอิเอเชียรายงานข่าวว่า ราคาข้าวของไทยมีการซื้อขายที่ระดับ 607.50 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในวันพฤหัสบดีที่ 27 ก.ค. โดยพุ่งขึ้น 62.50 ดอลลาร์สหรัฐนับตั้งแต่อินเดียประกาศห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่พันธุ์บาสมาตี (Basmati) เมื่อวันที่ 20 ก.ค. โดยราคาข้าวของไทยแต่ละระดับสูงสุดนับตั้งแต่เดือนพ.ค. 2555

กระทรวงกิจการผู้บริโภคอินเดียระบุว่า อินเดียสั่งห้ามส่งออกข้าวส่วนใหญ่เพื่อควบคุมราคาข้าวภายในประเทศ และรับประกันว่าจะมีปริมาณข้าวที่มีราคาเหมาะสมเพียงพอภายในประเทศ

กระทรวงเกษตรสหรัฐระบุว่า อินเดียเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลกในปี 2565-2566 ที่ 22.5 ล้านตัน หรือคิดเป็นสัดส่วน 40% ของโลก ส่วนไทยส่งออกเป็นอันดับ 2 ที่ 8.5 ล้านตัน

ปรากฏการณ์เอลนีโญหวนคืนมาเป็นครั้งแรกในรอบ 7 ปี ทำให้มีความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้นที่จะเกิดภาวะขาดแคลนข้าว โดยคาดการณ์ว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวจะทำให้ฝนแล้งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการผลิตข้าวรายใหญ่

สต็อกข้าวโลกมีแนวโน้มลดลงแตะ 170.42 ล้านตัน ณ ช่วงสิ้นฤดูเพาะปลูกปี 2566-2567 ซึ่งต่ำสุดนับตั้งแต่ฤดูเพาะปลูกปี 2560-2561 เนื่องจากการคาดการณ์ว่าอุปทานข้าวจะลดลง หากสภาพอากาศในอนาคตย่ำแย่ลง การคาดการณ์สต็อกข้าวโลกก็มีแนวโน้มจะลดลงอีก โดยหากตลาดคาดการณ์ว่าอุปทานข้าวจะตึงตัวก็จะทำให้ราคาข้าวแพงยิ่งขึ้น

ราคาข้าวสาลีแพงขึ้นเช่นเดียวกัน หลังรัสเซียยกเลิกข้อตกลงที่อนุญาตให้ยูเครนขนส่งธัญพืชผ่านทะเลดำเมื่อเดือนก.ค. ขณะเดียวกันรัสเซียยังระดมโจมตีในแคว้นโอเดสซาซึ่งเป็นท่าเรือส่งออกธัญพืชขนาดใหญ่ที่สุดของยูเครน โดยสัญญาข้าวสาลีล่วงหน้าส่งมอบเดือนก.ย.ในตลาด CBOT พุ่งทะลุ 7.70 ดอลลาร์ต่อบุชเชลในช่วงปลายเดือนก.ค. ซึ่งเป็นระดับสูงสุดนับตั้งแต่ปลายเดือนก.พ.ปีนี้

ที่มา สำนักข่าวอินโฟเควสท์

ราคาอาหารโลกพุ่ง หลังรัสเซียยุติข้อตกลงธัญพืชและอินเดียจำกัดส่งออกข้าว

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ เปิดเผยเมื่อวันศุกร์ว่า ราคาสินค้าโภคภัณฑ์อาหารทั่วโลก เช่น ข้าวและน้ำมันพืชพุ่งขึ้นเป็นครั้งแรกในรอบหลายเดือนหลังจากที่รัสเซียถอนตัวจากข้อตกลงอนุญาตให้ยูเครนส่งธัญพืชไปทั่วโลก และอินเดียจำกัดการส่งออกข้าวบางส่วน

ดัชนีราคาอาหารของ FAO ซึ่งติดตามการเปลี่ยนแปลงรายเดือนในราคาระหว่างประเทศของสินค้าอาหารที่มีการซื้อขายกันทั่วไป เพิ่มขึ้น 1.3% ในเดือนกรกฎาคมต่อเดือนมิถุนายน โดยมีปัจจัยจากต้นทุนราคาข้าวและน้ำมันพืชที่สูงขึ้น นับเป็นการพุ่งขึ้นครั้งแรกนับตั้งแต่เดือนเมษายน ในช่วงที่ราคาน้ำตาลที่สูงขึ้นส่งผลให้ดัชนีขยับขึ้นเล็กน้อยเป็นครั้งแรกในรอบปี

ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ได้ลดลงนับตั้งแต่ทำสถิติสูงสุดในปีที่แล้วเนื่องจากการรุกรานยูเครนของรัสเซีย อุปทานที่หยุดชะงักจากทั้งสองประเทศทำให้วิกฤตอาหารทั่วโลกรุนแรงขึ้น เนื่องจากทั้งสองประเทศเป็นผู้นำในการจัดหาข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ น้ำมันดอกทานตะวัน และผลิตภัณฑ์อาหารราคาถูกราคาถูกอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประเทศต่างๆ ในแอฟริกา ตะวันออกกลาง และเอเชีย ซึ่งหลายล้านคนต้องเผชิญกับความหิวโหย

โลกกำลังเผชิญกับปัญหาของราคาสินค้าอาหาร ซึ่งได้เพิ่มอัตราเงินเฟ้อ ความยากจน และความไม่มั่นคงทางอาหารในประเทศกำลังพัฒนาที่ต้องพึ่งพาการนำเข้า

ขณะนี้มีความเสี่ยงใหม่หลังจากเมื่อกลางเดือนกรกฎาคม รัสเซียไม่ขยายเวลาข้อตกลงที่สหประชาชาติและตุรกีเป็นตัวกลางประสาน เพื่อให้ความคุ้มครองเรือที่บรรทุกสินค้าเกษตรของยูเครนผ่านทะเลดำ นอกเหนือจากการโจมตีของรัสเซียต่อท่าเรือและโครงสร้างพื้นฐานของธัญพืชในยูเครนแล้ว ราคาข้าวสาลีและข้าวโพดยังแกว่งไปมาในตลาดโลก

Maximo Torero หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์ของ FAO กล่าวว่า ราคาข้าวสาลีระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น 1.6% ในเดือนกรกฎาคมสูงกว่าเดือนมิถุนายน ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นครั้งแรกในรอบ 9 เดือน

สิ่งที่น่ากังวลยิ่งกว่าคือการห้ามการค้าข้าวขาที่ไม่ใช่ข้าวบาสมติบางสายพันธุ์ของอินเดีย ทำให้เกิดการกักตุนวัตถุดิบในบางส่วนของโลก ข้อจำกัดที่บังคับใช้เมื่อปลายเดือนที่แล้วมีขึ้นเนื่องจากปรากฏการณ์เอลนีโญที่เร็วกว่าที่คาดไว้ทำให้อากาศแห้งและร้อนขึ้นในบางส่วนของเอเชีย และคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าว

ราคาข้าวเพิ่มขึ้น 2.8% ในเดือนกรกฎาคมจากเดือนก่อนหน้า และ 19.7% ในปีนี้ แต่ระดับสูงสุดนับตั้งแต่เดือนกันยายน 2554

องค์กรระบุในถ้อยแถลงว่า ข้าวที่มีราคาแพงขึ้น “สร้างความกังวลด้านความมั่นคงทางอาหารให้กับประชากรโลกจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่ยากจนที่สุดและผู้ที่ต้องใช้เงินรายได้ส่วนใหญ่เพื่อซื้ออาหาร”

ที่ชัดเจนกว่านั้นคือราคาน้ำมันพืชที่พุ่งสูงขึ้นถึง 12.1% ในเดือนที่แล้วเหนือเดือนมิถุนายน หลังจากร่วงลงเป็นเวลา 7 เดือนติดต่อกัน FAO ชี้ว่าราคาน้ำมันทานตะวันพุ่งขึ้น 15% เนื่องจาก “ความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นใหม่” เกี่ยวกับอุปทานหลังจากสิ้นสุดข้อตกลงธัญพืช

“ในขณะที่โลกมีเสบียงอาหารเพียงพอ แต่ความท้าทายในการจัดหาเสบียงจากผู้ผลิตรายใหญ่เนื่องจากความขัดแย้ง ข้อจำกัดในการส่งออกหรือการขาดแคลนการผลิตที่เกิดจากสภาพอากาศ อาจนำไปสู่ความไม่สมดุลของอุปสงค์และอุปทานทั่วทั้งภูมิภาค นั่นจะนำไปสู่ปัญหาการเข้าถึงอาหารเนื่องจากราคาที่สูงขึ้นและความไม่มั่นคงทางอาหารที่อาจเกิดขึ้น”

Torero ตั้งข้อสังเกตว่าราคาสินค้าอาหารทั่วโลกแตกต่างจากผู้คนจ่ายที่ตลาดและร้านขายของชำ แม้ว่าราคาในตลาดโลกจะดิ่งลงตั้งแต่ปีที่แล้ว แต่สภาวะนั้นยังไม่ลงถึงระดับครัวเรือน

ราคาอาหารท้องถิ่นยังคงเพิ่มขึ้นในประเทศกำลังพัฒนาหลายแห่ง เนื่องจากสกุลเงินของพวกเขาอ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับดอลลาร์ ซึ่งใช้ในการนำเข้าธัญพืชและน้ำมันพืช

“การส่งผ่านจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่ลดลงไปยังราคาผู้บริโภคขั้นสุดท้าย ซึ่งรวมถึงส่วนประกอบอื่นๆ เช่นการขนส่งและผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่เราผลิต เช่น ขนมอบ เป็นต้น ยังไม่เกิดขึ้นในประเทศกำลังพัฒนา” Torero กล่าว

การที่ราคาสินค้าโภคภัณฑ์อาหารสูงขึ้นอีกครั้ง “อาจทำให้การแก้ปัญหาด้านราคาอาหารใช้เวลานานกว่าที่คาดไว้”

ที่มา โพลส์ทูเดย์

ตลาดข้าวโลกผันผวนหนัก ผู้ส่งออกจับตาแบนส่งออก

ผู้ส่งออกข้าว ชี้ ส่งออกครึ่งปีหลังผันผวน เจออินเดียแบนส่งออกข้าว ต้นราคาพุ่งเปิดราคาขายไม่ได้ ห่วงอินเดียขายแบบให้โควต้าบางประเทศ แย่งลูกค้าไทย มั่นใจมีข้าวส่งออกแม่เจอแล้ง พาณิชย์ มั่นใจทั้งปีส่งออกข้าว 8 ล้านตัน “นักวิชาการ” คาดราคาข้าวในประเทศเริ่มขยับปลายปี

Key Points

- ผลผลิตข้าวโลกในปี 2566/67 เพิ่มขึ้น แต่ความกังวลวิกฤติอาหารในปีนี้อาจทำให้ทั่วโลกส่งออกข้าวลดลง
- ผู้ส่งออกข้าวไทยมองว่าการที่อินเดียสั่งห้ามส่งออกข้าวตั้งแต่เดือน ก.ค.2566 ทำให้ตลาดข้าวโลกผันผวน
- ผู้ค้าข้าวติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดเพราะอินเดียอาจขายข้าวแบบโควต้าให้บางประเทศและมาแย่งลูกค้าไทย
- นักวิชาการประเมินว่าปี 2567 การผลิตข้าวจะเผชิญความท้าทายจากเอลนีโญที่ทำให้ผลผลิตลดลง

ถึงแม้ว่าจะมีคาดการณ์เอลนีโญในปี 2566-2567 แต่ World Grain Situation and Outlook ของกระทรวงเกษตรสหรัฐ (USDA) เดือน พ.ค.2566 ประเมินว่าผลผลิตข้าวโลกปี 2566/67 อยู่ที่ 520.52 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 2.38% แต่การส่งออกปี 2566/67 ลดลงเล็กน้อยมาอยู่ที่ 55.80 ล้านตันข้าวสาร ลดลงจากปีก่อนหน้า 0.54%

ขณะที่สต็อกข้าวโลกปี 2566/67 อยู่ที่ 166.68 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 8.56% แสดงให้เห็นว่าประเทศผู้ปลูกข้าวเก็บข้าวไว้มากขึ้น และล่าสุดอินเดียห้ามส่งออกข้าวตั้งแต่วันที่ 20 ก.ค.2566 เพื่อสร้างความมั่นใจว่ามีข้าวเพียงพอในการบริโภค และทำให้ราคาข้าวสูงขึ้น โดยสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยรายงานว่าราคาข้าวขาว 5% ราคา FOB วันที่ 26 ก.ค.2566 ต้นละ 572 ดอลลาร์ เพิ่มขึ้นจากวันที่ 12 ก.ค.2566 ที่อยู่ต้นละ 534 ดอลลาร์

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กล่าวว่า การส่งออกข้าวครึ่งหลังปี 2566 สถานการณ์ไม่แน่นอน ซึ่งเกิดจากรัฐบาลอินเดียสั่งยุติส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่พันธุ์สามัญเพื่อเพิ่มปริมาณข้าวในประเทศ และสกัดกั้นการขึ้นราคาข้าวในประเทศที่สูงขึ้นระดับสูงสุดในรอบหลายปี ทำให้ตลาดค้าข้าวโลกหยุดชะงักเพื่อรอดูสถานการณ์ เพราะหลังจากประกาศแล้วราคาข้าวดีดขึ้นทันที

สำหรับราคาข้าวในประเทศพบว่าโรงสียังไม่เปิดราคาขายข้าว ขณะที่ผู้ส่งออกไม่รู้ว่าจะซื้อราคาเท่าไรจึงต้องรอสักระยะเพื่อให้มีความชัดเจนขึ้น ดังนั้นขณะนี้จึงถือเป็นช่วงสุญญากาศ โดยราคาข้าวก่อนที่อินเดียจะยกเลิกส่งออก โดยราคาข้าวไทยต้นละ 500 ดอลลาร์เศษ ขณะที่ราคาข้าวเวียดนามหลังอินเดียยกเลิกการส่งออกทำให้ราคาข้าวขาว 100% พุ่งขึ้นเป็น 600 ดอลลาร์ต่อตัน

ห่วงอินเดียขายแบบให้โควตา

นอกจากนี้ต้องดูแนวทางปฏิบัติของอินเดียหลังจากนี้ เพราะกรณีประเทศที่ร้องขอซื้อข้าวจากอินเดียเพื่อความมั่นคงทางอาหารจะเจรจากรัฐบาลอินเดียขอซื้อในรูปแบบโควตา โดยรัฐบาลอินเดียจะพิจารณาเป็นรายๆ ซึ่งที่ผ่านมารัฐบาลอินโดนีเซียร้องขอซื้อข้าว 1 ล้านตัน รวมถึงฟิลิปปินส์เคยร้องขอซื้อเช่นกัน ซึ่งถ้าอินเดียขายตามคำร้องขอจะส่งผลให้ไทยขายข้าวให้ประเทศที่ร้องขอไม่ได้ จึงเป็นการแย่งตลาดข้าวไทย ซึ่งทำให้ต้องประเมินอีกว่าจะส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออกไทยแค่ไหน

ส่วนปัญหาเอลนีโญที่ทำให้เกิดภัยแล้งรุนแรงต้องติดตามผลกระทบต่อผลผลิตข้าวไทย ซึ่งช่วงนี้ยังมีฝนตกดีจึงรอดูเดือน ก.ย.เป็นต้นไปที่ยังคาดไม่ได้ ทำให้รอดูข้าวนาปีที่จะเก็บเกี่ยวเดือน ธ.ค.2566 และหากฝนทิ้งช่วงจะมีความเสียหายต่อข้าวได้

“ถามว่าจะถึงขั้นขาดแคลนหรือไม่ ก็คงไม่ถึงขนาดนั้น แต่ปกติไทยปลูกข้าวได้ 20 ล้านตันข้าวสาร บริโภคภายในประเทศ 10-12 ล้านตัน ที่เหลือส่งออก 7-8 ล้านตัน แต่หากเอลนีโญกระทบแรงทำให้ปริมาณข้าวลดลง 1-2 ล้านตันก็ยังส่งออกได้ โดยราคาจะแพงขึ้นแต่คงไม่ถึงขั้นแบนส่งออก”

ส่วนค่าเงินบาทเป็นปัจจัยสำคัญเพราะผันผวนจึงกำหนดราคาขายข้าวลำบาก เนื่องจากมาร์จิ้นน้อยมากไม่เหมือนสินค้าอุตสาหกรรมที่มาร์จิ้นมากกว่า ดังนั้นผู้ส่งออกข้าวต้องการเสถียรภาพค่าเงินบาท เพราะเงินบาทแข็งค่าทุก 1 บาท มีผลต่อราคาข้าว 15 ดอลลาร์ต่อตัน

สำหรับการส่งออกข้าวครึ่งปีหลัง 2566 จะถึง 4 ล้านตัน โดยครึ่งปีแรกส่งออกได้ 4.2 ล้านตัน รวมแล้วทั้งปีได้ถึง 8 ล้านตัน ตามเป้าหมาย แต่ต้องดูสถานการณ์ระหว่างนี้

ขณะที่เวียดนามในครึ่งปีแรกส่งออกข้าวไปมาก ดังนั้นในครึ่งปีหลังอาจส่งออกน้อยลงไม่ถึง 3 ล้านตัน แต่ล่าสุดสมาคมผู้ส่งออกข้าวเวียดนามและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ประชุมว่าจะส่งออกข้าวเหมือนเดิมหรือไม่ จะมีข้าว

พอบริโภคภายในประเทศหรือไม่ ซึ่งสุดท้ายจะส่งออกเหมือนเดิมแต่ปริมาณยังไม่แน่นอน และถ้าเวียดนามแบนการส่งออกจะดันราคาข้าวขึ้นตันละ 1,000 ดอลลาร์ แม้จะส่งผลดีต่อข้าวไทย แต่ราคาสูงจะทำให้ขายข้าวได้ลำบาก

“การส่งออกครึ่งปีหลังไม่แน่นอนไม่ราบรื่น โดยเฉพาะนโยบายอินเดียที่อาจขายให้ประเทศที่ร้องขอในราคาที่ไม่แพงจะแย่งตลาดไทย วันนี้ต้องดูสถานการณ์ไป และใน 1-2 เดือนข้างหน้าจะเกิดอะไรขึ้นคงต้องประเมินอีกครั้ง”

“พาณิชย์”มั่นใจข้าวไม่ขาดแคลน

นายกีรติ รัชโน ปลัดกระทรวงพาณิชย์ กล่าวว่า กระทรวงพาณิชย์ติดตามกรณีอินเดียระงับส่งออกข้าว ซึ่งใน 1-2 สัปดาห์ จะเห็นภาพชัดเจนของตลาดข้าวโลก จากนั้นจะทำแผนที่มีสมมติฐานตั้งแต่เบาไปหาหนัก แล้วแต่ว่าสถานการณ์ข้าวในตลาดโลกจะรุนแรงแค่ไหน

ทั้งนี้ หากราคาข้าวอยู่ระดับปกติก็ปล่อยให้ไปตามกลไกตลาด แต่ถ้าเริ่มเห็นสัญญาณความต้องการข้าวสูงขึ้น จะพิจารณาใช้มาตรการที่มี ซึ่งอาจไม่ต้องใช้เลยเพราะไทยมีผลผลิตเหลือส่งออก

“ในประเทศไม่มีปัญหาขาดแคลนแน่นอน เพราะไทยเป็นประเทศผู้ผลิตข้าวและเหลือส่งออก แต่จะส่งผลดีต่อการส่งออกข้าวมากกว่า และการส่งออกปีนี้จะเกิน 8 ล้านตัน จากที่ได้ตั้งเป้าเอาไว้ และราคาข้าวในประเทศที่สูงขึ้นจะเป็นผลดีต่อเกษตรกรที่มีรายได้เพิ่มขึ้น”

นอกจากนี้ กระทรวงพาณิชย์กังวลผลกระทบเอลนีโญมากกว่า โดยจะเกิดต่อเนื่อง 1-3 ปี จะทำให้ผลผลิตข้าวลดลง และมีการหารือกับปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อร่วมกันทำแผนรับมือปัญหาผลผลิตลดลง

ราคาข้าวในประเทศขึ้นปลายปี

นายสมพร อิศวิลานนท์ นักวิชาการอาวุโส สถาบันคลังสมองของชาติ กล่าวว่า ภาวะเอลนีโญที่รุนแรงต่อเนื่องเป็นเวลานานทำให้บางประเทศห้ามการส่งออกข้าว โดยอินเดียมีข้าวเป็นความมั่นคงทางอาหารจึงห้ามส่งออกข้าวขาว 5% และข้าวชนิดอื่นยกเว้นข้าวบาสมาดิ ซึ่งอินเดียเป็นผู้ส่งข้าวอันดับ 1 ของโลก ทำให้ราคาข้าวขาว 5% ในตลาดโลกปรับขึ้นถึงตันละ 50 ดอลลาร์ และมีแนวโน้มสูงขึ้นเพราะปริมาณข้าวในตลาดโลกลดลง

ส่วนราคาข้าวที่สูงขึ้นจะส่งผลดีต่อรายได้ชาวนาไทย โดยในปี 2566 ที่ยังไม่ได้ผลกระทบจากภัยแล้งทำให้ผลผลิตข้าวในปีและนาปรังได้ตามเป้าหมาย 30 ล้านตันข้าวเปลือก และส่งออกข้าวได้ 8 ล้านตัน

ขณะที่ปี 2567 การผลิตข้าวจะเผชิญความท้าทายจากเอลนีโญ เพราะน้ำในเขื่อนลดลงจะทำให้ผลผลิตเสียหาย โดยชาวนาปีอาศัยน้ำธรรมชาติจะเสี่ยงเจอภาวะฝนแล้ง ส่วนข้าวในพื้นที่ชลประทานจะขาดแคลนน้ำ ซึ่งทำให้ผลผลิตข้าวปี 2567 ต่ำกว่าปี 2566 รวมทั้งดีมานด์ข้าวในประเทศลดลงจากจำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่เดินทางมาไทยไม่ได้ตามเป้า จึงทำให้ความต้องการข้าวในประเทศไม่เพิ่มขึ้นเท่าที่ควร

ทั้งนี้ราคาข้าวที่เพิ่มขึ้นจากผลผลิตที่น้อยลงช่วงมีภัยแล้งจะกระทบกับราคาข้าวในประเทศ โดยราคาข้าวขาวอาจปรับขึ้นช่วงสั้นเมื่อดีมานด์เพิ่มขึ้น ซึ่งจะเริ่มเห็นราคาข้าวขาวสูงขึ้นใน 2567 ขณะที่ข้าวเหนียวจะเริ่มราคาสูงตั้งแต่ปลายปีนี้

ที่มา กรุงเทพธุรกิจออนไลน์

จับตาสถานการณ์อาหารโลก 'ไอเอ็มเอฟ'ห่วงราคาข้าวผันผวน

จับตาสถานการณ์อาหารโลก 'ไอเอ็มเอฟ'ห่วงราคาข้าวผันผวน โดยราคาอาหารยังคงสูงทั่วโลกผลพวงจากสงครามของรัสเซียในยูเครนและสภาพอากาศแปรปรวน ล่าสุดการที่อินเดียห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมชาติ ยิ่งซ้ำเติมความมั่นคงด้านอาหาร

ธนาคารโลกรายงานเมื่อวันที่ 31 ก.ค.ว่า เงินเพื่อราคาอาหารยังคงสูงทั่วโลก ข้อมูลที่มีระหว่างเดือน ก.พ.-พ.ค.ปีนี้ ชี้ว่าเงินเพื่อสูงในประเทศรายได้ต่ำและรายได้ปานกลางส่วนใหญ่ กล่าวคือ ในบรรดาประเทศที่เงินเพื่อสูงกว่า 5% เป็นประเทศรายได้ต่ำ 63.2%, ประเทศรายได้ปานกลางค่อนข้างต่ำ 79.5%, ประเทศรายได้ปานกลางค่อนข้างสูง 67% หลายประเทศเงินเพื่ออยู่ในระดับเลขสองหลัก ไม่เพียงเท่านั้น 78.9% ของประเทศรายได้สูงกำลังเผชิญกับเงินเพื่อราคาอาหารสูง ประเทศที่ได้รับผลกระทบส่วนใหญ่อยู่ในแอฟริกา อเมริกาเหนือ ละตินอเมริกา เอเชียใต้ ยุโรป และเอเชียกลาง

ในความเป็นจริงเงินเพื่อราคาอาหารสูงเกินเงินเพื่อทุกตัวใน 80.1% จาก 166 ประเทศที่เวิลด์แบงก์มีข้อมูล เมื่อกลางเดือน ก.ค.ดัชนีราคาสินค้าเกษตร ส่งออก และธัญพืชปิดสูงขึ้น 6%, 4% และ 10% ตามลำดับ ราคาข้าวโพดและข้าวสาลีเพิ่มขึ้น ปิดบวก 12% และ 14% ตามลำดับ หลังลดลงช่วงครึ่งแรกของเดือน ก.ค.ส่งผลดัชนีราคาธัญพืชเพิ่มสูง ขณะที่ราคาข้าวยังคงทรงตัว

หากเทียบเป็นรายปีราคาข้าวโพดและข้าวสาลีลดลง 15% และ 17% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับราคาเมื่อเดือน ม.ค.2564 ราคาข้าวโพดเพิ่มขึ้น 8% ราคาข้าวสาลีเพิ่มขึ้น 11% และราคาข้าวสูงขึ้น 3%

วันที่ 17 ก.ค. รัสเซียประกาศยุติการเข้าร่วมข้อตกลงส่งออกธัญพืชจากยูเครนและรัสเซียผ่านทะเลดำ ที่องค์การสหประชาชาติและตุรกีเป็นตัวกลางเจรจา โดยให้เหตุผลว่าเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตของรัสเซียไม่ได้รับการปฏิบัติตาม

ข้อตกลงทะเลดำซึ่งบังคับใช้เมื่อเดือน ก.ค. 2565 มีจุดมุ่งหมายเปิดทางการส่งออกธัญพืชจากยูเครนได้อย่างปลอดภัย ป้องกันการเกิดวิกฤตอาหารทั่วโลก ที่ผ่านมามีการขยายระยะเวลาของข้อตกลงมาแล้วหลายครั้ง ก่อนจะหมดอายุในวันที่ 17 ก.ค.

วันที่ 19 ก.ค. รัฐบาลอินเดียแก้ไขนโยบายส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่สายพันธุ์บาสมชาติจากที่เคยส่งออกได้ไม่ต้องเสียภาษี 20% เป็นห้ามส่งออกให้มีผลทันที ทั้งนี้เพื่อให้มีข้าวพอบริโภคในประเทศ แม้คำสั่งห้ามส่งออกจะช่วยลดราคาข้าวในอินเดียได้เพราะเป็นประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่เกือบ 40% ของข้าวในตลาดโลก แต่ก็อาจทำให้ราคาข้าวโลกสูงขึ้นอย่างมากและเพิ่มความผันผวนของราคา

การตัดสินใจของรัฐบาลอินเดียเกิดขึ้นในช่วงที่โลกกังวลหนักเรื่องราคาอาหารหลังจากรัสเซียถอนตัวจากข้อตกลงทะเลดำ

ความสำคัญของอินเดียต่อการค้าข้าวโลก

อินเดียส่งออกข้าวกว่า 40% ของโลก ในปี 2565 ทั่วโลกส่งออกข้าว 55.4 ล้านตันเป็นของอินเดีย 22.2 ล้านตันสูงสุดเป็นประวัติการณ์ มากกว่าการส่งออกของสี่ประเทศรองลงมา ได้แก่ ไทย เวียดนาม ปากีสถาน และสหรัฐรวมกันด้วยซ้ำไป

อินเดียส่งออกข้าวไปมากกว่า 140 ประเทศ ผู้ซื้อข้าวที่ไม่ใช่สายพันธุ์บาสมชาติรายใหญ่ ได้แก่ เบนิน บังกลาเทศ แองโกลา คาเมรูน จิบูตี กินี ไอโวลีโคสต์ เคนยา และเนปาล ขณะที่อิหร่าน อิรัก และซาอุดีอาระเบียเป็นผู้ซื้อข้าวบาสมชาติพรีเมียมรายใหญ่

ปี 2565 อินเดียนำส่งออกข้าวที่ไม่ใช่สายพันธุ์บาสมати 17.86 ล้านตัน รวมถึงข้าวขาว 10.3 ล้านตัน เดือน ก.ย.ปีเดียวกันอินเดียนำส่งออกข้าวหักและเก็บภาษีส่งออกข้าวหลากหลายสายพันธุ์ 20%

รัฐบาลนิวเดลีไม่ห้ามการส่งออกข้าวบาสมатиและข้าวหนึ่ง ซึ่งปี 2565 อยู่ที่ 4.4 ล้านตัน และ 7.4 ล้านตัน ตามลำดับ การที่มรสุมปีนี้มาช้าและเมื่อมาแล้วทำให้เกิดฝนตกหนักตั้งแต่สัปดาห์สุดท้ายของเดือน มิ.ย. แม้ช่วย บรรเทาภัยแล้งในอินเดียได้แต่เป็นสาเหตุให้พืชผลเสียหายมหาศาลด้วย

ไอเอ็มเอฟเตือนอินเดียซ้ำเติมสถานการณ์โลก

เว็บไซต์ดิอินดิเพนเดนทร์รายงาน ไม่กี่วันก่อนหัวหน้านักเศรษฐศาสตร์กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ) เตือนว่า การที่อินเดียลดการส่งออกข้าว “ยิ่งทำให้ราคาอาหารโลกผันผวน” รัฐบาลนายกรัฐมนตรี นเรนทรา โมดี ควรพิจารณานโยบายใหม่

ทั้งนี้ รัฐบาลโมดีต้องการรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าในประเทศ ก่อนการเลือกตั้งสำคัญจะมีขึ้นในปีนี้ ซึ่ง อินเดียเผชิญราคามะเขือเทศพุ่งสูงไปเรียบร้อยแล้วจนเกิดความขาดแคลนต้องปล้นกัน แม้แต่กระทั่งผู้บริโภค เดินทางไปซื้อมะเขือเทศถึงประเทศเพื่อนบ้านอย่างเนปาล

นายปีแอร์-โอลิวีเยร์ กูรินซาส หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์ไอเอ็มเอฟ แสดงความกังวลว่า การเคลื่อนไหวของ อินเดียอาจส่งผลกระทบต่ออุปทานอาหารโลก หลังข้อตกลงส่งออกธัญพืชทะเลดำถูกระงับไปหนุนราคา ในต่างประเทศพุ่งขึ้น

“ในสภาพแวดล้อมปัจจุบัน การออกข้อจำกัดเช่นนี้มีแต่จะซ้ำเติมให้ราคาอาหารในส่วนอื่นๆ ของโลกผันผวนยิ่งขึ้น และอาจนำไปสู่มาตรการตอบโต้ด้วย เราขอเรียกร้องให้ยกเลิกควบคุมการส่งออกแบบนี้ เพราะอาจส่งผลกระทบต่อทั้งโลก” นายกุลินซาสกล่าวและว่า ราคาธัญพืชโลกที่สูงสุดในรอบ 11 ปีไปแล้ว อาจเพิ่มขึ้น 10-15% ในปีนี้ ความเคลื่อนไหวของอินเดียอาจทำให้ตัวเลขสูงขึ้นอีก

ในเดือน มิ.ย.ที่ผ่านมาราคาข้าวทั่วโลกสูงขึ้นสู่ระดับสูงสุดในรอบห้าปี หลังรัฐบาลอินเดียประกาศเพิ่มราคาอุดหนุนข้าวขึ้นต่ำเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ปีก่อนอินเดียนำส่งออกข้าวสาธิตสร้างความเดือดร้อนไปทั่วโลก

แม้การที่ราคาอาหารพุ่งสูงมีที่มาหลายสาเหตุ แต่หนึ่งเหตุผลที่กังวลกันทั่วโลกคืออากาศร้อนจัดและฝนไม่ตกตามฤดูกาล ส่งผลกระทบต่อสินค้าเกษตรทั่วโลก รวมถึงอินเดีย ที่ต้องต่อกรกับสภาพอากาศแปรปรวนนานปีการ

ความกลัวขาดแคลนยังทำให้เกิดการกักตุนด้วย ข้าวเป็นอาหารหลักของประชากรราวครึ่งโลก เฉพาะ เอเชียทวีปเดียวบริโภคข้าวราว 90% ของโลก ประเทศนำเข้าข้าวอย่างอินโดนีเซีย จีน และฟิลิปปินส์รูดักตุนข้าวอย่างมากในปีนี้

ที่มา กรุงเทพธุรกิจออนไลน์

ผู้ส่งออกไทย-เวียดนามเจรจาข้อตกลงซื้อขายข้าวปริมาณ 500,000 ตันใหม่

ผู้ส่งออกข้าวของไทยและเวียดนามกำลังเจรจาราคาใหม่ตามสัญญาซื้อขายที่ประมาณครึ่งล้านเมตริกตัน สำหรับการจัดส่งในเดือนสิงหาคม แหล่งข่าวการค้า 2 แห่งระบุ เนื่องจากคำสั่งห้ามของอินเดียทำให้อุปทานทั่วโลก เข้มงวดขึ้น โดยผู้ส่งออกกำลังเร่งระบายข้าวจากขบวนการที่ขึ้นราคาตามกระแสในตลาดโลก ทำให้ข้อตกลงมูลค่าหลาย ล้านดอลลาร์ตกอยู่ในความเสี่ยง

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวและผู้ส่งออกที่ซื้อการขนส่งล่วงหน้าจะได้รับผลประโยชน์จากอุปทานโลกที่ตึงตัว ในขณะที่ผู้ซื้อที่มีแนวโน้มที่จะสูญเสียแม้จะจองสินค้าก่อนที่อินเดียจะประกาศห้ามส่งออก เนื่องจากผู้ขายเปลี่ยน

สัญญาเพื่อให้ได้ราคาที่สูงขึ้น ขณะที่ผู้นำเข้าข้าวไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากต้องจ่ายในอัตราที่สูงขึ้น เนื่องจากผู้ขายจะผิณฑสัญญา เนื่องจากราคาวัตถุดิบสูงขึ้นอย่างมาก ผู้ค้ากล่าว

เมื่อปลายเดือนที่แล้ว อินเดียสั่งห้ามส่งออกข้าวขาว ท่ามกลางความไม่แน่นอนเกี่ยวกับการผลิตในประเทศ ทำให้ความกังวลด้านอุปทานอาหารสูงขึ้นในหมู่ผู้นำเข้าข้าวหลักในเอเชียและแอฟริกา

“ราคาสูงขึ้นตั้งแต่อินเดียสั่งห้ามส่งออก และเป็นเรื่องยากสำหรับซัพพลายเออร์ที่จะปฏิบัติตามสัญญาที่ลงนามในราคาที่ต่ำกว่า” ผู้ค้ารายหนึ่งในสิงคโปร์ซึ่งมีความเชี่ยวชาญโดยตรงเกี่ยวกับการเจรจาการค้า

ไทยและเวียดนามซึ่งเป็นผู้ส่งออกอันดับ 2 และ 3 ของโลกตามลำดับ คาดว่าจะจัดส่งข้าวมากกว่าหนึ่งล้านเมตริกตันในเดือนสิงหาคม อินเดียเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก คิดเป็นประมาณ 40% ของอุปทานทั่วโลก

ราคาข้าวพันธุ์สำคัญที่ส่งออกไปทั่วโลกเพิ่มขึ้นประมาณ 80 ดอลลาร์ต่อเมตริกตัน นับตั้งแต่อินเดียออกคำสั่งห้ามเมื่อวันที่ 20 ก.ค. 2566 โดยราคาข้าวหัก 5% ของไทยเพิ่มขึ้นเป็น 625 ดอลลาร์ต่อเมตริกตัน เทียบกับ 545 ดอลลาร์เมื่อ 2 สัปดาห์ก่อน ขณะที่ข้าวพันธุ์เดียวกันจากเวียดนามเพิ่มขึ้นเป็น 590 ดอลลาร์ต่อเมตริกตัน เมื่อเทียบกับ 515-525 ดอลลาร์สหรัฐฯ

“ราคาปัจจุบันสูงกว่าราคาที่ทำสัญญาไว้มาก” ผู้ค้ารายหนึ่งในนครโฮจิมินห์กล่าว “ราคาส่งออกที่พุ่งสูงขึ้นส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกในประเทศพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้ค้าหลายรายกำลังเร่งรัดเพื่อเร่งรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกร”

ในขณะที่ผู้ส่งออกรายใหญ่มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามสัญญา บริษัทการค้าขนาดเล็กคาดว่าจะผิณฑในการจัดส่งสินค้า ขณะที่ผู้นำเข้า รวมทั้งฟิลิปปินส์ มีแนวโน้มที่จะขอข้อตกลงโดยตรงกับรัฐบาลของประเทศผู้ส่งออกเพื่อให้แน่ใจว่ามีสต็อกข้าวเพียงพอต่อการบริโภคในประเทศ ด้านเจ้าหน้าที่เกษตรอาวุโสกล่าวเมื่อวันอังคารว่าฟิลิปปินส์จะเพิ่มสต็อกข้าว รวมถึงการนำเข้า โดยรัฐบาลจะสนับสนุนให้ผู้ค้าเอกชนเพิ่มปริมาณการสั่งซื้อที่มา โพลด์ทูเดย์

‘ข้าวไทย’ราคาพุ่ง หลังอินเดียแบนส่งออก เอกชนมองตลาดยังปั่นป่วน-เย็นเข้าปีนี้ 8 ล้านตัน

‘สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย’ มองสถานการณ์ตลาดข้าวยัง ‘ปั่นป่วน’ หลัง ‘อินเดีย’ แบนส่งออกข้าวขาว เหตุไม่ชัดเจนว่าจะปรับเปลี่ยนนโยบายเมื่อใด พร้อมเย็นเข้าหมายส่งออกข้าวไทยปีนี้ 8 ล้านตัน ขณะที่ล่าสุดข้าวขาว 5% ของไทย ราคาพุ่ง 38 ดอลลาร์

สำนักข่าวอิศรา (www.isranews.org) รายงานว่า ในช่วงกลางสัปดาห์ที่ผ่านมา กระทรวงพาณิชย์ได้รายงานภาวะการค้าระหว่างประเทศของไทยเดือน มิ.ย.2566 โดยในส่วนการส่งออกข้าวนั้น พบว่าในเดือน มิ.ย. 2566 ไทยส่งออกข้าวได้ทั้งสิ้น 5.72 แสนตัน ลดลง 25.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และมีมูลค่าการส่งออกอยู่ที่ 327.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลง 15% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

อย่างไรก็ตาม ในช่วง 6 เดือนแรกของปีนี้ (ม.ค.-มิ.ย.2566) การส่งออกข้าวไทยยังคงขยายตัวทั้งในแง่ปริมาณและมูลค่า โดยในช่วง 6 เดือนแรกของปีนี้ ไทยส่งออกข้าวได้ทั้งสิ้น 4.04 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 75,526.2 ล้านบาท (2,223.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) โดยปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้น 14.9% และมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้น 23.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2565 ที่มีการส่งออกปริมาณ 3.51 ล้านตัน มูลค่า 61,021.2 ล้านบาท (1,839.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาราคาข้าวไทยเฉลี่ยในช่วง 6 เดือนแรกของปีนี้ (ม.ค.-มิ.ย.2566) พบว่าข้าว

ไทยมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 550.5 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน เทียบกับราคาเฉลี่ยทั้งปี 2565 ที่มีราคาเฉลี่ย 515.9 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน โดยเฉพาะในเดือน มิ.ย.2566 ข้าวไทยมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 572.7 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน เพิ่มขึ้น 13.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ขณะที่ล่าสุดสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยรายงานว่ ณ วันที่ 26 ก.ค.2566 ราคาข้าวไทยทุกประเภทปรับตัวเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับในช่วง 2 สัปดาห์ก่อน (12 ก.ค.2566) โดยข้าวสาร 5% ราคา (FOB) อยู่ที่ 572 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน เพิ่มขึ้น 38 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน ,ข้าวหอมมะลิไทย ชนิดพิเศษ (65/66) ราคาอยู่ที่ 925 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน เพิ่มขึ้น 27 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน และข้าวเหนียวขาว 10% ราคาอยู่ที่ 852 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน เพิ่มขึ้น 69 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน เป็นต้น

สมาคมฯคงเป้าส่งออกข้าวปีนี้ 8 ล้านตัน

ด้าน ร.ต.ท.เจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยกับสำนักข่าวอิศราว่า ราคาข้าวไทยที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นในช่วงที่ผ่านมา เป็นผลมาจากความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ภัยแล้งจากปรากฏการณ์เอลนีโญ และการประกาศมาตรการห้ามการส่งออกข้าวขาวของอินเดีย อย่างไรก็ตาม การที่อินเดียยังเปิดช่องให้ประเทศผู้ซื้อที่มีความต้องการข้าวและมีปัญหา สามารถสั่งซื้อข้าวขาวจากอินเดียได้ ทำให้แนวโน้มราคาข้าวในตลาดโลกมีความผันผวนสูง

“พอเขา (อินเดีย) ประกาศมา แน่แน่นอนว่า sentiment (ความรู้สึก) ของตลาดก็ตกใจ ทุกคนกลัวว่าราคาข้าวจะขึ้น เพราะอินเดียเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก มีสัดส่วนการส่งออก 50-60% ของการส่งออกข้าวโลก ถ้าเขาแบนเมื่อไหร่ จะทำให้สถานการณ์ข้าวทั่วโลกปั่นป่วน ส่วนผลกระทบต่อข้าวไทยนั้น ต้องแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ เมื่อเขาแบนส่งออก ปริมาณข้าวในตลาดโลกก็น้อยลง ไทยจะได้านิสงค์จากราคาข้าวที่ปรับตัวดีขึ้น แต่ที่นี้ ต้องดูอีกว่าจะยังยืนหรือเปล่า อินเดียชอบเป็นอย่างนี้ คือ บางทีทำไป 2 เดือน จากนั้นก็ไม่เอาแล้ว ซึ่งการทำลักษณะนี้ จะยิ่งทำให้ตลาดปั่นป่วน เพราะเมื่อลูกค้าซื้อข้าวในราคาสูงเอาไว้ แต่ต่อไปอินเดียบอกว่าไม่แบนแล้ว ราคาข้าวก็หล่นลงมาอีก หากเป็นอย่างนี้ ตลาดข้าวโลกก็ปั่นป่วน ซึ่งทำให้ทำงานของผู้ส่งออกยากขึ้น” ร.ต.ท.เจริญ กล่าว

ร.ต.ท.เจริญ ยังระบุว่า ในปีนี้ สมาคมฯยังคงตั้งเป้าหมายการส่งออกไทยไว้ที่ระดับ 8 ล้านตันเท่าเดิม โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากปริมาณผลผลิตข้าวในประเทศน่าจะยังอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากไม่ได้เกิดสถานการณ์ภัยแล้งมากนัก อย่างไรก็ตามภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกข้าวนาปีที่สำคัญน้ำฝนเป็นหลัก ฝนก็ยังตกตลอดและบางพื้นที่มีน้ำท่วมด้วยซ้ำ ดังนั้น หากนาปีน้ำยังดี และในเขื่อนยังมีน้ำเพียงพอสำหรับทำนาปรังได้ ทำให้ผลผลิตข้าวไทยไม่น่าจะมีปัญหา

“ครั้งปีแรกเราส่งออกข้าวได้ 4 ล้านตัน และต้องดูครึ่งปีหลังอีกที เพราะถ้าแล้ง ผลผลิตข้าวก็น้อยลง” ร.ต.ท.เจริญ กล่าว

ร.ต.ท.เจริญ กล่าวด้วยว่า ในสถานการณ์ที่ไม่มีรัฐบาลชุดใหม่นั้น ต้องยอมรับว่าเอกชนไทยลำบากมาก เพราะไม่มีความชัดเจนว่านโยบายในเรื่องข้าวเป็นไปในทิศทางใด อย่างไรก็ตาม สิ่งที่สมาคมฯอยากให้รัฐบาลชุดใหม่ผลักดัน คือ การเน้นการพัฒนาสายพันธุ์ข้าวใหม่ ลดต้นทุนการผลิต และต้องไม่เน้นแต่เรื่องราคาเท่านั้น เพราะหากเน้นแต่เรื่องราคา โดยไม่ดูแลว่าผลผลิตข้าวไทยจะเป็นอย่างไร และต้นทุนเป็นอย่างไร จะเกิดประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมข้าวไทยในระยะยาว

“ถ้าเรายังเน้นแต่เรื่องราคา ไม่ดูแลว่าผลผลิตเป็นอย่างไร ต้นทุนเป็นอย่างไร ข้าวเราดีไหม พันธุ์ข้าวเราสู้เขาได้ไหม เป็นที่ต้องการของตลาดไหม ถ้ายังใช้วิธีเก่าทำมาอยู่เรื่อยๆ แล้วผลผลิตต่อไร่ยังต่ำที่สุดในโลกอย่างนี้ และ

ปีหนึ่งในงบประมาณอุดหนุนเป็นแสนล้านชวาเหมือนให้เปล่า มันไม่ได้เกิดผลประโยชน์ในระยะยาวต่ออุตสาหกรรมข้าวไทยเลย ดังนั้น รัฐบาลไหนที่จะเข้ามาขอให้เน้นเรื่องการพัฒนาพันธุ์ข้าว และการลดต้นทุน” ร.ต.ท. เจริญย์

ขณะที่ สถาบันวิจัยนโยบายด้านอาหารระหว่างประเทศ (IFPRI) ได้เผยแพร่บทความเรื่อง ‘India’s new ban on rice exports : Potential threats to global supply, prices, and food security’ โดยมีเนื้อหาสรุปได้ว่า การที่อินเดีย ซึ่งมีปริมาณการส่งออกข้าวคิดเป็นสัดส่วน 40% ของผู้ส่งออกข้าวโลก ประกาศมาตรการห้ามส่งออกข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมชาติ ได้ส่งผลให้ราคาข้าวในตลาดโลกเพิ่มขึ้น 15-20% เมื่อเทียบกับเดือน ก.ย.2565

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยปรากฏการณ์เอลนีโญที่ทวีความรุนแรงขึ้น ซึ่งทำให้ปริมาณฝนลดลงนั้น จะทำให้ประเทศต่างๆในเอเชียใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ไทยและเวียดนาม ซึ่งเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก มีผลผลิตข้าวลดลง

ที่มา สำนักข่าวอิสรา (www.isranews.org)

“ปลัดพาณิชย์” สั่งประเมินสถานการณ์ ทำแผนรับมือ หลังอินเดียห้ามส่งออกข้าวขาว

“ปลัดพาณิชย์” สั่งการกรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน ทูตพาณิชย์ เกษตรสถานการณ์ข้าว หลังอินเดียสั่งห้ามส่งออกข้าวขาว ก่อนประเมินสถานการณ์และทำแผนรับมือ ยันไม่มีปัญหาขาดแคลน แต่ส่งออกดีขึ้น คาดปีนี้ทะลุ 8 ล้านตัน และราคาข้าวเปลือกสูงขึ้น พร้อมเดินหน้าจับมือ “เกษตร” ทำแผนรับมือเอลนีโญ ป้องกันผลผลิตข้าวลดจากภัยแล้ง

นายกีรติ รัชโน ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า ได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกระทรวงพาณิชย์ ทั้งกรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ หรือทูตพาณิชย์ ที่ประจำอยู่ในประเทศที่มีการผลิตข้าว ส่งออกข้าว หรือนำเข้าข้าว ให้ติดตามสถานการณ์ข้าวอย่างใกล้ชิด หลังจากที่อินเดียได้ประกาศห้ามส่งออกข้าวขาว ตั้งแต่วันที่ 20 ก.ค.2566 ที่ผ่านมา เพื่อนำข้อมูลหรือแนวโน้มที่เกิดขึ้น มากำหนดแผนและมาตรการในเรื่องข้าวของไทยต่อไป

ทั้งนี้ ในส่วนของกรมการค้าต่างประเทศ ขอให้ติดตามสถานการณ์การส่งออกว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างไร ประเทศไหนมีความต้องการเพิ่มขึ้น สถานการณ์ด้านราคาส่งออกเป็นอย่างไร กรมการค้าภายใน ให้ติดตามสถานการณ์สต็อกในประเทศ ราคาข้าวเปลือกในประเทศ และทูตพาณิชย์ ให้ติดตามว่าแต่ละประเทศมีมาตรการและนโยบายในเรื่องข้าวอย่างไร มีความต้องการเพิ่มขึ้นหรือไม่

นายกีรติกล่าวว่า เมื่อเห็นภาพชัดเจนแล้วว่าทิศทางข้าว จะเป็นไปอย่างไร กระทรวงพาณิชย์จะมาทำแผนและมาตรการในเรื่องข้าว ซึ่งมีสมมติฐานตั้งแต่เขาไปหาหนัก แล้วแต่ว่าสถานการณ์ข้าวในตลาดโลกว่ามีความรุนแรงมากน้อยแค่ไหน ถ้ายังคงเป็นปกติ ไม่มีอะไร ก็ไม่ต้องทำอะไร ปล่อยให้กลไกตลาดขับเคลื่อนต่อไป แต่ถ้าเริ่มเห็นสัญญาณความต้องการข้าวที่สูงขึ้น ก็จะมาพิจารณาว่าจะใช้มาตรการอะไร ซึ่งมองว่าอาจจะไม่ต้องใช้เลยก็ได้ เพราะไทยเป็นประเทศผู้ผลิตข้าวรายสำคัญของโลก ผลผลิตมีเพียงพอ และเหลือที่จะส่งออก

“มองว่าน่าจะ 1-2 สัปดาห์ จะเห็นภาพชัดเจนขึ้นว่าแนวโน้มตลาดข้าวโลกจะเป็นอย่างไร เบื้องต้น ในประเทศไม่มีปัญหาขาดแคลนแน่นอน เพราะไทยเป็นประเทศผู้ผลิตข้าว และเหลือส่งออก แต่จะส่งผลดีต่อการส่งออกข้าวมากกว่า การส่งออกปีนี้ น่าจะเกิน 8 ล้านตัน จากที่ได้ตั้งเป้าเอาไว้ และราคาข้าวในประเทศจะปรับตัวดีขึ้น ซึ่งเป็นผลดีต่อเกษตรกรที่จะมีรายได้เพิ่มขึ้น” นายกีรติกล่าว

อย่างไรก็ตาม กระทรวงพาณิชย์มีความเป็นห่วงในเรื่องของภัยแล้งที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์เอลนีโญมากกว่า โดยมีการประเมินกันว่าจะเกิดต่อเนื่อง 1-3 ปี ซึ่งน่าจะมีผลกระทบต่อการเพาะปลูกข้าวของไทย และทำให้ปริมาณผลผลิตข้าวไทยลดลง โดยล่าสุดได้มีการหารือกับปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แล้ว เพื่อร่วมกันทำแผนรับมือ เพื่อป้องกันปัญหาผลผลิตลดลง

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

ชาวนาเฮ ราคาข้าวพุ่งแซงประกันรายได้ 2 พัน/ตัน พาณิชย์จ่อถกรับมือเอลนีโญ

สัปดาห์หน้าจุนทร์เตรียมถกรับมือ “เอลนีโญ” ขณะที่ราคาสินค้าเกษตรพุ่งยกแผง ราคาข้าวเปลือกพุ่งแซงราคาประกันรายได้แล้ว 2 พัน/ตัน พุ่งยังไม่กระทบราคาข้าวถุง

วันที่ 4 สิงหาคม 2566 นายวัฒนศักดิ์ เสือเอี่ยม อธิบดีกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ กล่าวว่า กรมการค้าภายในมีการติดตามสถานการณ์ราคาสินค้าอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะสินค้าทางการเกษตร อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพด ก่อนที่นายจุนทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จะประชุมเพื่อประเมินสถานการณ์ผลกระทบจากปัญหาภัยแล้งและมาตรการดูแลในส่วนที่เกี่ยวข้องในสัปดาห์หน้า

ล่าสุดพบว่าราคาสินค้าเกษตรเวลานี้ ถือได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะข้าว สถานการณ์ราคาข้าว ดีกว่าราคาประกันรายได้ โดยกลุ่มข้าวเปลือกหอมมะลิ ราคาตลาดเฉลี่ยตันละ 14,400-15,600 บาท สูงกว่าราคาประกันที่กำหนด ตันละ 15,000 บาท ไปถึง 600 บาท

ราคาตลาดข้าวเปลือกเหนียวเมล็ดยาว ราคาเฉลี่ยตันละ 13,500-14,000 บาท สูงกว่าราคาประกัน 12,000 บาท ไปถึง 1,500-2,000 บาท ขณะที่ราคาตลาดข้าวเปลือกเจ้า ราคาเฉลี่ยตันละ 10,500-11,500 บาท สูงกว่าราคาประกันที่กำหนด 10,000 บาทไปแล้ว 500-1,500 บาท และข้าวเปลือกปทุมธานี ราคาเฉลี่ยตันละ 11,700-12,500 บาท สูงกว่า ราคาประกัน 11,000 บาท ไปถึง 700-1,500 บาท

“ข้าวเปลือกหอมมะลิและข้าวเปลือกปทุมธานี มีแนวโน้มราคาทรงตัวอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนข้าวเปลือกและข้าวเหนียวเมล็ดยาวก็มีแนวโน้มราคาทรงตัวหรือปรับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากผลผลิตข้าวในสต็อกของโรงสีลดลง ขณะที่ความต้องการใช้เพื่อเก็บเป็นสต็อก รวมทั้งใช้ส่งมอบทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยในปีนี้ตั้งเป้าส่งออกอยู่ที่ 8 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ 7 ล้านตัน ทำให้มีการเสนอราคาเพิ่มขึ้นส่งผลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์”

ส่วนราคาข้าวสารบรรจุถุงที่ได้รับผลกระทบจากต้นทุนราคาข้าวในประเทศสูงขึ้นนั้น นายวัฒนศักดิ์ยืนยันว่า ราคาข้าวสารบรรจุถุงจะไม่ปรับราคาสูงขึ้น เนื่องจากมีการแข่งขันสูง โดยราคาเฉลี่ยข้าวหอมมะลิบรรจุถุงขนาด 5 กิโลกรัมอยู่ที่ถุงละ 210 บาท ส่วนข้าวขาวเฉลี่ยอยู่ที่ถุงละ 117 บาท

ขณะที่สินค้าเกษตรอื่นก็มีการปรับราคาเพิ่มขึ้นจากช่วงสัปดาห์ก่อน อาทิ มันสำปะหลัง ราคาอยู่ที่กิโลกรัมละ 3.28 บาท ปาล์มน้ำมันราคากิโลกรัมละ 5.75-6.20 บาท ราคาน้ำมันปาล์มบรรจุขวดอยู่ที่ 45.72 บาท

ส่วนไข่ไก่เฉลี่ยอยู่ที่ฟองละ 4.30 บาท ส่วนราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปรับตัวลดลงจากสัปดาห์ก่อนอยู่ที่กิโลกรัมละ 10.65 บาท ทำให้ต้นทุนในการผลิตวัตถุดิบอาหารสัตว์ปรับตัวลดลง

ในขณะที่ราคาผักสดมีแนวโน้มราคาคงที่ แต่เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมามูลค่าการปรับลดลง โดยราคาผักขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ หากฝนตกชุกก็อาจทำให้ผลผลิตได้รับความเสียหาย ขณะที่ราคาผลไม้ อาทิ มังคุด มะม่วงทุเรียน ส้มโอ ปรับราคาขึ้นจากปีก่อน

ส่วนสินค้ากลุ่มอุปโภคบริโภคยังไม่มีมีการปรับราคา แต่ก็ได้ขอความร่วมมือผู้ประกอบการให้ช่วยตรึงราคาไว้ผ่านการจัดโปรโมชั่นหรือการจัดกิจกรรมลดราคา นอกจากนี้ยังมีสินค้าหลายชนิดที่กรมการค้าภายในต้องเฝ้าติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อให้มีปริมาณสินค้าเพียงพอ

นอกจากนี้ยังได้เน้นย้ำให้สำนักงานสาขาของกรมการค้าภายในเข้าตรวจสอบสถานประกอบการน้ำมันต่าง ๆ และเตรียมเชิญผู้ประกอบการผลิตน้ำมันและเจ้าของแบรนด์สินค้าน้ำมันมาได้พูดคุยและตรวจสอบความเที่ยงตรงให้ได้มาตรฐานร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ในสัปดาห์หน้า

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

ต้นทุนข้าวสารฟุงกิโลละ 2 บาท สมาคมข้าวผู้กักตุนตรึงราคา รอดูสต็อกอีก 2 เดือน

อินเดียห้ามส่งออกข้าวขาว ต้นราคาข้าวสารไทยปรับขึ้นทันที 2-3 บาทต่อกิโลกรัม ขณะที่ผู้ประกอบการข้าวผู้กักตุนราคาข้าวผู้ยังไม่ขึ้น รอดูสต็อก 1-2 เดือนจากนี้ หลังข้าวนาปรังออกสู่ตลาด

วันที่ 31 กรกฎาคม 2566 นายสมเกียรติ มรรคยาธร นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ประกอบการข้าวผู้ไทยเปิดเผยว่า กรณีที่รัฐบาลอินเดียกำลังวางหรือแผนห้ามส่งออกข้าวที่ไหม้ข้าวบาสมชาติ หรือห้ามส่งออกข้าวขาว มีผลให้ราคาวัตถุดิบข้าวขาวในประเทศปรับขึ้นราคา 2-3 บาทต่อกิโลกรัม ในช่วง 1-2 อาทิตย์ที่ผ่านมา จากเดิม 16 บาทต่อกิโลกรัม มาเป็น 18-19 บาทต่อกิโลกรัม ขณะที่ข้าวหอมมะลิยังคงปกติ

ทั้งนี้ การที่อินเดียจะห้ามส่งออกข้าวขาวมาจากหลายปัจจัยจากปัญหาภัยแล้ง สต็อกข้าวในประเทศลดลง เพื่อให้การบริโภคข้าวภายในประเทศเพียงพอ ดังนั้น มีผลต่อจิตวิทยา มีผลต่อวัตถุดิบข้าวในประเทศไทยปรับขึ้น แต่ทั้งนี้ยังให้ความชัดเจนไม่ได้ว่าข้าวผู้จะปรับขึ้นทันทีหรือไม่ เพราะต้องดูสต็อกข้าวของแต่ละผู้ประกอบการมีเท่าไร

โดยปัจจุบันราคาข้าวผู้ 5 กิโลกรัม ยังอยู่เฉลี่ยราคากว่า 100 บาท การแข่งขันในตลาดยังสูง แบรินต์ข้าวผู้ก็มีจำนวนมาก การทำโปรโมชั่นของห้างโมเดิร์นเทรด ยังส่งเสริมการขายล่วงหน้า 2 เดือน ดังนั้น ราคาข้าวผู้ยังไม่ได้ปรับขึ้นราคา แม้ 80-90% ต้นทุนข้าวผู้มาจากวัตถุดิบที่เป็นข้าว และมั่นใจว่าโอกาสที่ข้าวผู้จะลดราคานั้นมีน้อย ซึ่งยังคงต้องรอดูสถานการณ์

รวมไปถึงปลายเดือนสิงหาคม 2566 นี้ ข้าวนาปรังจะออกสู่ตลาด ซึ่งจะมีผลต่อปริมาณและราคาข้าวในตลาด ซึ่งต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดใน 1-2 เดือนจากนี้ ส่วนปัญหาภัยแล้งยังมองว่า ยังไม่กระทบต่อการเพาะปลูกข้าวไทยในปี 2567 ยังต้องดูอีกครั้ง

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

ตั้งรับวิกฤตราคาอาหารโลก “เอลนีโญ-สงคราม” ซ็อกตลาดข้าว

จับตาวิกฤตอาหารโลกรอบใหม่ สงครามรัสเซีย-ยูเครนไม่จบ ยกเลิกสัญญา “ส่งออกธัญพืช” ผ่านทะเลดำ หุบข้าด้วยปรากฏการณ์ “เอลนีโญ” ถล่มผลผลิตเกษตร-ข้าวเสียหาย เกิดภาวะขาดแคลน “อินเดีย” ผู้ส่งออกข้าวเบอร์ 1 โลก ระวังส่งออก-ตุนสต็อกต้นราคาข้าวโลกฟุง 100 เหรียญต่อตัน ในสัปดาห์เดียว ตลาดสะวิงแรง “ผู้ส่งออกข้าวไทย” ชะลอรับออเดอร์ เผยตลาดซ็อก “ไม่กล้าซื้อขาย” หวั่นขาดทุน-ไม่มีผลผลิตส่งมอบ คนไทยอ่วมครึ่งปีหลังราคาอาหารฟุง “ข้าวผู้” ในประเทศนาร่องขยับราคา 10-20 บาท/ผู้

นายวิศิษฐ์ ลิ้มลือชา รองประธานกรรมการหอการค้าไทย นายกสมาคมการค้าอาหารอนาคตไทย และนายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป เผย “ประชาชาติธุรกิจ” ว่า วิกฤตราคาอาหารโลกแพงกำลังรุนแรงขึ้นอีกครั้ง จากที่ล่าสุดเวสต์แบงก์รายงานเมื่อเดือน ก.ค.ว่า ราคาอาหารในโลกร่วง ส่งผลให้เกิดภาวะเงินเพื่อ

หลายประเทศทั่วโลก โดยมีอัตราเงินเฟ้อสูงกว่า 5% และมากกว่า 50% ของประเทศที่มีรายได้ปานกลาง-ต่ำ ต้องประสบกับเงินเฟ้อ 2 หลัก โดยมีการประเมินว่าประเทศที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด อยู่ในแอฟริกา อเมริกาเหนือ ละตินอเมริกา เอเชียใต้ ยุโรป และเอเชียกลาง

เอลนีโญทุบซ้ำปัญหา

สาเหตุของวิกฤตอาหารโลกราคาพุ่งสูงขึ้น มาจากการที่โลกต้องเผชิญกับ 2 วิกฤตซ้อนกัน ทั้งสภาพอากาศแปรปรวนจาก “เอลนีโญ” ทั่วโลก การพังทลายของเขื่อนโนวาควาคอฟกา ทางตะวันออกเฉียงใต้ของยูเครน ทำให้เกิดน้ำท่วมเป็นบริเวณกว้าง ส่งผลกระทบต่อน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค และน้ำสำหรับพื้นที่เกษตร และที่สำคัญ เรื่องการเมืองระหว่างประเทศ ความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ จากการที่รัสเซียยกเลิกการทำตามข้อตกลงที่อนุญาตให้ยูเครนส่งออกธัญพืชผ่านทะเลดำ

จากที่เคยส่งออกได้ 32 ล้านตัน ต้องเปลี่ยนเส้นทาง ซึ่งการปฏิเสธรนี้จะไม่ต่อสัญญาของรัสเซียครั้งนี้ทำให้การส่งออกหยุดลง และส่งผลกระทบต่อปริมาณธัญพืชในตลาดโลกลดลง ซึ่งเป็นจังหวะเดียวกับเอลนีโญทั่วโลกกำลังก่อตัวขึ้น โดยมีการประเมินความเสียหายจากปรากฏการณ์เอลนีโญต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจทั่วโลกไว้ถึง 2.3 ล้านล้านดอลลาร์ (80.5 ล้านล้านบาท) เพราะคาดการณ์ไว้ว่าปรากฏการณ์นี้จะกินระยะเวลายาวนานถึง 5 ปี ระหว่างปี 2566-2570

ภาวะขาดแคลน-กักตุน

นายวิศิษฐ์กล่าวว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นทางตรงทั่วโลก คือจะมีคนกว่า 780 ล้านคน ประสบปัญหาขาดแคลนอาหาร และอัตราเงินเฟ้อทั่วโลกปรับสูงขึ้น ทำให้หลาย ๆ ประเทศเริ่มออกมาตรการเพื่อเอาตัวรอดในการกักตุนอาหาร เช่น อินเดีย ประกาศงดส่งออกข้าวชั่วคราว ซึ่งผลพวงนี้ทำให้ราคาข้าวในตลาดโลกปรับขึ้นทันที ส่วนผลที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทย คือ เอลนีโญสร้างความเสียหายต่อพื้นที่เกษตร ทำให้ผลผลิตไม่เพียงพอ

กระทบต่อเนื่องไปถึงวัตถุดิบในการผลิตอาหาร หรือสินค้าเกษตรแปรรูป เช่น พืชไร่อย่างสับปะรดจะลดลง 29% จากปีก่อนที่มีปริมาณ 1.4 ล้านตัน และข้าวโพดหวาน ซึ่งคาดว่าปีนี้มีผลผลิต 660,000 ตัน ต้องรอประเมินความเสียหายจากเอลนีโญอีกครั้ง และอาจลุกลามไปถึงสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คาดว่าเฉพาะความเสียหายจากข้าวและผลผลิตปีนี้จะอยู่ที่ราว 48,000 ล้านบาท

“สิ่งที่ต้องติดตามคือไทยยังมีความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการจัดตั้งรัฐบาลที่เน้นชัวยาวนานออกไปส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดมาตรการรับมือผลกระทบภัยแล้งรุนแรง”

หนุนส่งออกอาหารโต 5%

ด้านนายเจริญ แก้วสุกใส ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) เปิดเผย “ประชาชาติธุรกิจ” ว่า อุตสาหกรรมอาหารในช่วง 6 เดือนแรกปี 2566 ตลาดส่งออกเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจทั่วโลกไม่ค่อยดีนัก ส่งผลให้การส่งออกในกลุ่มสินค้าเกษตรและอาหารขยายตัวเพียง 2-5% อย่างไรก็ตาม คาดว่าทั้งปี 2566 การส่งออกกลุ่มนี้จะขยายตัวได้ 5% มูลค่า 1.5 ล้านล้านบาท ซึ่งมูลค่าเทียบเท่ากับตลาดอาหารบริโภคในประเทศ

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อส่งออก หรือเป็นสถานการณ์ธัญพืชในตลาดโลก หลังจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน กลับมาตึงเครียด ทำให้ยูเครนไม่สามารถขนส่งสินค้าธัญพืช ทั้งข้าวสาลี ข้าวโพด ผ่านทะเลดำ จึงต้องเปลี่ยนเส้นทาง ซึ่งทำให้การขนส่งมีความเสี่ยงสูงขึ้น และต้นทุนค่าขนส่งเพิ่มขึ้น 15% นอกจากธัญพืชแล้ว ปัญหารัสเซีย-ยูเครนยังส่งผลต่อราคาวัสดุทางการเกษตร โดยเฉพาะปุ๋ย ที่ทำให้ราคาปรับตัวสูงขึ้นอีกรอบ

นอกจากนี้ยังถูกซ้ำเติมด้วยผลกระทบจากการเกิดเอลนีโญ ที่ทำให้ผลผลิตสินค้าเกษตรทั่วโลกลดลง ส่งผลให้ประเทศผู้ผลิตอาหารอย่างอินเดีย ซึ่งเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวอันดับ 1 ของโลก หยุดส่งออกชั่วคราว เพราะก่อนที่จะมีเอลนีโญ ทางอินเดียก็ประสบปัญหาภัยแล้งต่อเนื่องด้วยพายุน้ำท่วมในเขตพื้นที่ภาคการเกษตร ทำให้ผลผลิตลดลง ราคาอาหารในอินเดียโดยเฉพาะราคาข้าวปรับตัวสูงขึ้น จึงต้องระงับการส่งออก

“ราคาสินค้า” พุ่งครึ่งปีหลัง

นายเจริญกล่าวว่า แนวโน้มราคาอาหารในช่วงครึ่งปีหลังน่าจะปรับสูงขึ้นจากต้นทุนวัตถุดิบธัญพืช ยังไม่นับรวมต้นทุนเรื่องค่าไฟฟ้า ซึ่งแม้ล่าสุดทาง กกพ.จะปรับลดค่า Ft ทำให้ค่าไฟลดจากหน่วยละ 4.70 บาท เหลือ 4.45 บาทต่อหน่วย ซึ่งยังต่ำกว่าที่ ส.อ.ท.ขอให้ปรับลดลงเหลือ 4.25 บาท เพราะก่อนหน้านี้ค่าไฟปรับขึ้นมา 3 ครั้ง จาก 3 บาทไปเป็น 5 บาทกว่า เพิ่งจะปรับลงแค่ 2 ครั้ง แล้วก็ลดลงไม่มาก ซึ่งหากประเมินภาพรวมของต้นทุนรวมในช่วงครึ่งปีหลัง น่าจะปรับขึ้นประมาณ 5% ซึ่งก็จะทำให้ผู้ประกอบการต้องปรับขึ้นราคาสินค้าประมาณ 5% เช่นกัน แล้วแต่ชนิดและขนาด แต่บางตัวที่เป็นสินค้าควบคุมก็อาจจะปรับราคาไม่ได้ การที่ราคาสินค้าปรับสูงขึ้นก็จะส่งผลให้เกิดภาวะเงินเฟ้อของไทยจะปรับสูงขึ้น

“แนวโน้มในช่วงครึ่งปีหลัง ราคาอาหารน่าจะปรับสูงขึ้นประมาณ 5% โดยเฉพาะกลุ่มที่จะได้รับผลกระทบจากรัฐพืช ไม่ว่าจะป็นเนื้อสัตว์ ที่ได้รับผลกระทบจากราคาอาหารสัตว์ปรับสูงขึ้น แบ่งขนมปัง เบเกอรี่และเส้น รวมถึงกลุ่มข้าวถุง แต่หากสินค้าใดเป็นสินค้าควบคุมของกรมการค้าภายในก็อาจจะยังไม่ปรับขึ้น”

นายเจริญกล่าวว่า อยากให้รัฐบาลใหม่เข้ามาดูแลในเรื่องของการนำเข้าวัตถุดิบ อย่างเช่น ปุ๋ยจากแหล่งอื่น เพื่อมาทดแทนการนำเข้าจากรัสเซียและยูเครน ตลอดจนจัดการเรื่องน้ำเพื่อรับมือกับปัญหาเอลนีโญ และจัดการเรื่องราคาพลังงานที่ปรับสูงขึ้น ขณะเดียวกันขอให้รัฐบาลพิจารณาความเหมาะสมเกี่ยวกับการใช้นโยบายการปรับขึ้นค่าแรง เพราะหากปรับขึ้นในคราวเดียวกันก็จะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการ ดังนั้นหากจะมีการพิจารณาปรับขึ้นค่าแรงก็ขอให้ทยอยขึ้นแบบค่อยเป็นค่อยไปจะดีกว่า

ผู้ส่งออกข้าวหยุดร็อบอร์เตอร์

นายสมบัติ เฉลิมวุฒิรัตน์ ประธาน บริษัท เอเชีย โกลเด็น ไรซ์ จำกัด ผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของไทย กล่าวว่า ภาพรวมการส่งออกข้าวครึ่งปีแรกทำได้ 4 ล้านตัน ส่วนแนวโน้มในช่วงครึ่งปีหลังยังต้องจับตา 2 ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการส่งออกข้าว คือ ผลกระทบจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน ที่ทำให้ยูเครนไม่สามารถส่งออกธัญพืชได้ ส่งผลเชื่อมโยงมาถึงอินเดีย ซึ่งเป็นประเทศที่มีการใช้ข้าวสาลีจำนวนมาก จึงได้ประกาศห้ามส่งออกข้าวทุกชนิด ยกเว้นบาสมัติ ทำให้ราคาส่งออกข้าวปรับสูงขึ้น ขณะเดียวกันยังมีผลกระทบจากภาวะภัยแล้งและฝนทิ้งช่วงจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ซึ่งหลายฝ่ายจะต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อประเมินสถานการณ์อีกครั้งว่าจะกระทบกับผลผลิตข้าวหน้าปีเสียหายหรือไม่

“ช่วงนี้ผู้ส่งออกส่วนหนึ่งไม่กล้าร็อบอร์เตอร์ รอดูสถานการณ์ก่อนเพราะข้าวจะออกเดือนหน้า ก็ยังมีความกังวลกันเรื่องเอลนีโญกันมาก ซึ่งจะกลายเป็นว่าราคาดี แต่ไม่มีของขาย แต่ทุกประเทศที่ผลิตข้าวก็น่าจะโดนผลกระทบเหมือนกัน ยังมาเจอเรื่องข้าวสาลียูเครนอีกก็หนัก อินเดียกินข้าวสาลีเยอะก็เลยชะลอส่งออก ส่งผลปริมาณข้าวของอินเดียในตลาดจะลดลง แต่ยังไม่เยอะ ต้องรอดูสถานการณ์ ตอนนี้ภาพรวมส่งออกข้าวของไทยที่จะส่งมอบเดือนหน้า (ส.ค.) ยังมองว่าน่าจะทำได้ 550,000-600,000 ตัน ภาพรวมทั้งปีน่าจะทำได้ 7.5 ล้านตัน ขณะที่ราคาข้าวต้องยอมรับว่าจะสูงขึ้นทั้งตลาดส่งออกและตลาดภายในประเทศ”

ขณะที่ตัวเลขการส่งออกข้าวไทยปี 2565 อยู่ที่ 7.69 ล้านตัน มูลค่าการส่งออกอยู่ที่ 138,451.8 ล้านบาท คิดเป็น 3,970.9 ล้านเหรียญสหรัฐ

จับตาโรงสีเบียร์ส่งมอบ

ขณะที่นายศุภชัย วรอธิษฐานการณ ประธานกรรมการ บริษัท ธนสรโรไรซ์ จำกัด กล่าวว่า ครึ่งปีหลัง แนวโน้มตลาดน่าจะมีความต้องการซื้อข้าวไทยมากขึ้น ปัจจัยหลักมาจากอินเดียหยุดส่งออก ส่วนเรื่องเอลนีโญ มองว่าปีนี้จะยังไม่กระทบมาก แต่จะไปกระทบในปีหน้า ซึ่งกรณีที่อินเดียระงับการส่งออกข้าวก็ทำให้ออร์เดอร์มาไทยเพิ่มขึ้นเยอะ โดยเฉพาะจากแอฟริกา รองลงมาคือ เอเชีย อินโดนีเซีย

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์อินเดียหยุดส่งออกก็จริง แต่ยังไม่แน่นอนไม่ได้ เพราะอินเดียเคยประกาศหยุดส่งออก แต่หยุดเพียงแค่ 1-2 สัปดาห์ก็กลับมาส่งออกใหม่ ซึ่งทำให้ราคาผันผวนมาก ทำให้ต้องระมัดระวัง ทั้งผู้ส่งออกและโรงสี ซึ่งโรงสีรับซื้อข้าวเปลือกราคาคันละ 15,000-16,000 บาท ซึ่งบางรายมีสต็อก บางรายเป็นการตั้งราคาขายล่วงหน้าสำหรับข้าวในนาที่ยังไม่ออก (ขายอนาคต) จึงอาจนำมาสู่ปัญหาว่า ข้าวไม่ได้มีตามที่รับออเดอร์ไว้ ตอนนี้ราคาตลาดพุ่งขึ้นไป 18,000 บาท โรงสีที่รับออเดอร์ผู้ส่งออกไว้แล้ว แต่ไม่สามารถซื้อข้าวเปลือกได้ ทำให้ไม่มีข้าวที่จะส่งมอบ ประเด็นนี้ก็จะกระทบไปถึงผู้ส่งออกไม่มีข้าวส่งมอบปลายทาง

ราคาข้าวพุ่งเกือบ 100 เหรียญ

นายศุภชัยกล่าวว่า ขณะที่ผู้ส่งออกก่อนหน้านี้รับออเดอร์ไว้ที่ราคา 470-480 เหรียญสหรัฐต่อตัน ลักษณะแบบซื้อมาขายไป ซึ่งบริษัทเรามีสต็อกก็สามารถส่งออกได้ แต่ผู้ส่งออกบางรายไม่มีข้าวก็ไม่สามารถส่งออกได้ แต่การจะไปซื้อข้าวมาสต็อกไว้ก่อนแล้วค่อยไปรับออเดอร์ขายส่งออกก็เป็นเรื่องยาก เพราะราคาข้าวขยับขึ้นมาเยอะ ดังนั้นรับออเดอร์ไว้แล้วราคาพุ่งไปอีกก็เสี่ยง ส่วนที่ยอมซื้อกันตอนนี้ คือการซื้อเพื่อไปส่งมอบออเดอร์เก่า แต่ตอนนี้ไม่รับออเดอร์ใหม่เพราะราคาส่งออกก้าวกระโดดขยับไปเกือบ 100 เหรียญสหรัฐต่อตัน ในเวลาแค่สัปดาห์เดียว โดยเรื่องของอินเดียเป็นตัวแปรหลัก แต่ตอนนี้อินเดียห้ามส่งออกเฉพาะข้าวขาว แต่ยังส่งออกข้าวหนึ่ง ซึ่งทำให้เราประเมินว่าไม่ซ้าก็เร็ว อินเดียจะกลับมาส่งออกแน่นอน

“การที่อินเดียไม่ส่งออก ลูกค้ก็ถามมาที่ไทย เพื่อขอให้ส่งมอบข้าวเดือน 8 เดือน 9 แต่ทางผู้ส่งออกก็ไม่กล้าเปิดราคาเหมือนกัน เพราะต่างคนต่างกลัว เราก็ไม่กล้าที่จะเสนอราคาใหม่ จึงต้องรอสักพัก เพราะถึงราคาขึ้นไปมาก ไม่ใช่จะขายกันได้ดี บางโรงสีก็ยังติดส่งมอบออเดอร์เก่าอยู่ ต่อให้มีคนมาซื้อให้ราคา 19,000 บาทต่อตัน ก็ยังไม่กล้าขาย เป็นภาวะตลาดซ็อกเหมือนกัน แต่อาานิสงส์ตอนนี้ไปตกที่ชาวนา ราคาข้าวสดขยับขึ้นทะลุ 10,000 หมื่นบาทต่อตัน”

อย่างไรก็ตาม ภาพรวมการส่งออกข้าวเดือนสิงหาคม ยอดยังไม่ลดลงมากนัก เพราะผู้ส่งออกยังมีสต็อกเพียงพอที่จะส่งมอบ แต่ต้องรอดูสถานการณ์ในเดือนกันยายน ซึ่งเป็นช่วงผลผลิตข้าวนาปรังออกสู่ตลาด ต้องดูว่าจะออกปริมาณมากน้อยเพียงใด ภาวะแล้งจะกระทบมากน้อยเพียงใด แต่มองว่ายังไม่กระทบมากเพราะมีฝนมา แต่จะทิ้งช่วงหรือไม่ และต้องดูว่าภาวะการซ็อกไม่กล้าซื้อไม่กล้าขายจะหายหรือยัง

ราคาข้าวฤดูใน ปท.ขยับราคา

นายศุภชัยกล่าวว่า ขณะที่ตลาดข้าวฤดูในประเทศมีการทยอยปรับราคาไปแล้วก่อนหน้านี้ โดยขนาดถุง 5 กก. ปรับขึ้นฤดูละ 10-20 บาท เพราะได้รับผลกระทบจากต้นทุนวัตถุดิบข้าว และค่าไฟ โดยอัตราการปรับขึ้นรุนแรงเป็นข้าวขาว 5% ข้าวขาว 100% จะปรับขึ้นแรงกว่าข้าวหอมมะลิ ข้าวพื้นนุ่มต่าง ๆ เพราะราคาข้าวขาวในตลาด

ปรับขึ้นไปมาก จากตันละ 14,000-15,000 บาท ตอนนี้ปรับไปถึง 18,000 บาท ยังไม่นับรวมค่าถุง ค่าไฟ ค่าแรงงาน และค่าเครื่องจักร หากจำหน่ายเข้าห้างก็จะมีค่าธรรมเนียมต่าง ๆ อีก 15-20%

“ครึ่งปีหลังมีโอกาสจะปรับขึ้นราคาข้าวถุงอีกรอบ แต่ข้าวถุงที่จำหน่ายในห้างอาจจะยังไม่เห็นผลชัด เพราะยังติดสัญญากับห้าง แต่ถึงอย่างไรภาพรวมต้องปรับแน่นอนในเดือน ส.ค. เพราะซัพพลายเออร์คงแบกรับไม่ไหว ซึ่งคนกินก็ปรับพฤติกรรมมากขึ้นข้าวตัวถุงจะขายดีขึ้น ข้าวขาวพันธุ์นุ่มจะเยอะขึ้น แต่ตัวแพงยอดขายก็ลดลง”
ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

กรมการค้าภายใน ยืนยัน ราคาข้าวถุงไทยยังปกติ

นายวัฒนศักย์ เสือเอี่ยม อธิบดีกรมการค้าภายใน เปิดเผยถึงกรณีที่ประเทศอินเดียห้ามส่งออกข้าว จนเกิดความกังวลอาจทำให้ราคาข้าวขาว และข้าวสารบรรจุถุงในประเทศปรับตัวสูงขึ้นว่า กรมได้ติดตามสถานการณ์เรื่องนี้อย่างใกล้ชิด โดยราคาข้าวถุงในประเทศยังอยู่ในสภาวะปกติ ไม่มีการปรับขึ้นราคา ขณะเดียวกัน ยังมีปริมาณเพียงพอรองรับความต้องการผู้บริโภค ดังนั้น ขอให้ประชาชนไม่ต้องกังวล เพราะห้างสรรพสินค้ายังจัดโปรโมชั่นจำหน่ายข้าวถุงอย่างต่อเนื่องด้วย “เรื่องนี้กรมติดตามอย่างใกล้ชิด และหารือกับผู้ประกอบการผลิตข้าวถุงเป็นระยะ ซึ่งที่ผ่านมาสภาพการแข่งขันยังเป็นปกติ และผลผลิตข้าวไทยยังมีปริมาณที่เพียงพอสำหรับการบริโภคในประเทศ และส่งออก”

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สถานการณ์ราคาข้าวถุงในปัจจุบัน เมื่อเทียบกับ 1-2 เดือนที่แล้ว ยังเคลื่อนไหวไปตามปกติ ไม่มีการขยับขึ้นราคา โดยข้าวหอมมะลิ 5 กิโลกรัม (กก.) จำหน่ายในห้างถุงละ 165-269 บาท จำหน่ายตามร้านค้าทั่วไปถุงละ 189-290 บาท ขณะที่ข้าวขาว 5% 5 กก. ห้างสรรพสินค้าถุงละ 97-137 บาท และร้านค้าทั่วไปถุงละ 105-165 บาท เนื่องจากปริมาณสต็อก และผลผลิตข้าวยังมีเพียงพอ ไม่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ที่สำคัญ ที่ผ่านมามีผลผลิตส่วนเกินปีละ 8-9 ล้านตัน จึงเพียงพอต่อการส่งออก และไม่กระทบต่อการบริโภคภายในประเทศ

นายวัฒนศักย์ กล่าวต่อว่า ส่วนกรณีผู้เลี้ยงสุกรเดือดร้อนจากราคาหมูหน้าฟาร์มตกต่ำ สาเหตุมาจากต้นทุนการเลี้ยงและต้นทุนวัตถุดิบมีราคาสูงขึ้นต่อเนื่องจากเหตุการณ์ภายนอกประเทศ ขณะที่ราคาเนื้อหมูหน้าเขียงจำหน่ายอยู่ขณะนี้ กก.ละ 130.69 บาท ถือว่าผู้เลี้ยงหมูต้องแบกรับภาระต้นทุนดังกล่าวสูงพอสมควร ดังนั้น ในเร็ว ๆ นี้ กรมจะหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของการตรวจการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โรงงานผู้ผลิตอาหารสัตว์ เพื่อช่วยกันหาวิธีลดต้นทุนอาหารสัตว์ให้แก่ผู้เลี้ยง.

ที่มา ไทยรัฐออนไลน์

ส่งออกข้าวครึ่งปีแรก 2566 ทะลุ 4 ล้านตัน “เอเอเซียโกลเด้นไรซ์” ครองเบอร์ 1

ส่งออกข้าวครึ่งปีแรก 2566 กวาด 4 ล้านตัน “เอเอเซียโกลเด้นไรซ์” ครองแท่นเบอร์ 1 จับตาครึ่งปีหลัง ราคาข้าวพุ่งตันละ 3,000 บาท หลังอินเดียหยุดส่งออก ไทยเสี่ยงเจอเอลนีโญ ราคาดีไม่มีของ

วันที่ 26 กรกฎาคม 2566 กระทรวงพาณิชย์ เปิดรายงานตัวเลขการส่งออกข้าวเดือน มิ.ย. 2566 มีปริมาณ 572,114.9 ตัน ลดลง 25.4% ด้านมูลค่าทำได้ 327.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลง 15% โดยราคาเฉลี่ยต่อตันอยู่ที่ 572 เหรียญสหรัฐต่อตัน ส่วนปริมาณส่งออกสะสม 6 เดือนแรก (ม.ค.-มิ.ย.) 2566 มีปริมาณ 4.03 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 15% จากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า มูลค่า 2,223 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 20.9% จากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า

ขณะที่รายงานจากสมาคมผู้ส่งออกข้าว ซึ่งจะเหลื่อมกับตัวเลขกระทรวงพาณิชย์เล็กน้อย ระบุว่า ภาพรวมการส่งออกข้าวไทย เดือน มิ.ย. 2566 เท่ากับ 555,393.37 ตัน ส่งผลให้ยอดส่งออกข้าวครึ่งปี หรือ 6 เดือนแรก (ม.ค.-มิ.ย.) 2566 เท่ากับ 4,022,761.25 ตัน

รายชื่อผู้ส่งออกข้าวที่สามารถทำยอดส่งออกสูงสุด ได้แก่

- 1.กลุ่มเอเชียโกลเด้นไรซ์ มิถุนายน 76,449.26 ตัน รวม 6 เดือน 539,419.55 ตัน
- 2.กลุ่มนครหลวง มิถุนายน 70,468.25 ตัน รวม 6 เดือน 480,276.24 ตัน
- 3.กลุ่มธนสรไรซ์ มิถุนายน 29,561.53 ตัน รวม 6 เดือน 326,901.84 ตัน
- 4.กลุ่มโกลเด้นแกรนารี มิถุนายน 56,533.19 ตัน รวม 6 เดือน 281,691.20 ตัน
- 5.กลุ่มซีพี มิถุนายน 46,305.24 ตัน รวม 6 เดือน 264,561.43 ตัน
- 6.กลุ่มไทยฟ้า มิถุนายน 17,396.22 ตัน รวม 6 เดือน 222,068.18 ตัน

นายสมบัติ เฉลิมวุฒิรัตน์ ประธานบริษัท เอเชีย โกลเด้นไรซ์ จำกัด กล่าวว่า แนวโน้มการส่งออกข้าวในช่วงครึ่งปีหลังยังต้องจับตามอง 2 ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการส่งออกคือ ผลกระทบจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน ที่ทำให้ยูเครนไม่สามารถส่งธัญพืชได้ ส่งผลเชื่อมโยงมาถึงอินเดียซึ่งเป็นประเทศที่มีการใช้ข้าวสาลีจำนวนมาก จึงได้ประกาศห้ามส่งออกข้าวทุกชนิดยกเว้นบาสมาดิ ทำให้ราคาข้าวส่งออกปรับสูงขึ้น ขณะเดียวกัน ยังมีปัจจัยจากภาวะภัยแล้งและผลทิ้งช่วงจากปรากฏการณ์เอลนีโญด้วย ซึ่งหลายฝ่ายจะต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อประเมินสถานการณ์การส่งออกอีกครั้ง โดยยังมองว่าน่าจะทำได้ 7.5 ล้านตัน

นายศุภชัย วรอธิษฐานภรณ์ ประธานกรรมการ บริษัท ธนสรไรซ์ จำกัด กล่าวว่า มองว่าแนวโน้มไตรมาส 4 ตลาดข้าวจะกลับมาหลังจากอินเดียประกาศหยุดส่งออก จะส่งผลดีต่อข้าวขาวทุกชนิด อย่างไรก็ตามในอดีตก็เคยมีว่าอินเดียหยุดส่งออกเพียงแค่ 1-2 สัปดาห์แล้วกลับมาส่งออกใหม่ ดังนั้นต้องจับตามองอยู่ ไม่เพียงเท่านั้นยังมีปัจจัยเรื่องแล้งด้วย

“อินเดียผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ประกาศหยุดส่งออก มีผลต่อราคาข้าว โดยราคาข้าวสารที่รับซื้อตอนนี้ปรับขึ้นจาก 15,000-16,000 บาท เป็น 18,000 บาท แล้ว โดยราคาส่งออกปรับขึ้นไปถึง 100 เหรียญสหรัฐต่อตันในเวลาเพียงแค่ 1 สัปดาห์ แนวโน้มราคายังมีโอกาสจะทรงตัวสูง ผู้ส่งออกต้องบริหารจัดการสต็อกทั้งโรงสีและส่งออก โดยโรงสีมีทั้งที่รับออเดอร์ไว้แล้วส่งได้ เพราะมีสต็อกและไม่ส่งก็มี เพราะบางรายไม่มีข้าว เป็นการบอกขายล่วงหน้า”

เช่นเดียวกับนายมานัส กิจประเสริฐ นายกิตติมศักดิ์สมาคมโรงสีข้าวไทย เปิดเผยว่า ขณะนี้ราคาข้าวเปลือกข้าวสารขยับขึ้นหมด โดยราคาข้าวเปลือกรับซื้อที่ข้าวสด 10,000-10,500 บาท ข้าวเปลือกความชื้น 15% ตันละ 11,500 บาท เป็นผลจากราคาข้าวสาร 5% ปรับขึ้นจาก 13,000-14,000 บาทต่อตัน เป็น 18,000 บาทต่อตัน และจากคาดการณ์ว่าเอลนีโญจะมามาก หลายฝ่ายมั่นใจว่าแล้งที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

ส่งออกมิ.ย.66 ลด 6.4% รวม 6 เดือน ลด 5.4% คาดครึ่งปีหลังดีขึ้น ยังลุ้นทำได้ตามเป้า

“พาณิชย์” เผยส่งออก มิ.ย.66 มีมูลค่า 24,826 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลด 6.4% สินค้าเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร และอุตสาหกรรม ปรับตัวลดลงหมด รวม 6 เดือนยังติดลบ 5.4% คาดครึ่งปีหลังดีขึ้น เดือน ก.ค. มีลุ้นตัวเลขเป็นบวก หลังติดลบมานาน ประเมินทั้งปียังขาดทำได้ตามเป้าหมายงาน 1-2%

นายกีรติ รัชโน ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า การส่งออกเดือนมิ.ย.2566 มีมูลค่า 24,826 ล้านดอลลาร์ ลดลง 6.4% เมื่อคิดเป็นเงินบาทมีมูลค่า 848,926.6 ล้านบาท การนำเข้ามีมูลค่า 24,768.4 ล้านดอลลาร์ ลดลง 10.3% คิดเป็นเงินบาทมูลค่า 857,187.9 ล้านบาท ขาดดุลการค้ามูลค่า 57.7 ล้านดอลลาร์ คิดเป็นเงินบาทมูลค่า 8,261.3 ล้านบาท รวมการส่งออก 6 เดือนของปี 2566 (ม.ค.-มิ.ย.) มีมูลค่า 141,170.3 ล้านดอลลาร์ ลด 5.4% คิดเป็นเงินบาท มูลค่า 4,790,352.2 ล้านบาท นำเข้ามูลค่า 147,477.9 ล้านดอลลาร์ ลด 3.5% คิดเป็นเงินบาท มูลค่า 5,067,514.3 ล้านบาท ขาดดุลการค้า มูลค่า 6,307.6 ล้านดอลลาร์ คิดเป็นเงินบาท มูลค่า 277,162.1 ล้านบาท

สำหรับการส่งออกที่ลดลง มาจากการลดลงของสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร 8.6% โดยสินค้าเกษตร ลด 7.4% และสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร ลด 10.2% โดยสินค้าที่หดตัว เช่น ข้าว ลด 15% อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ลด 16.7% ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ลด 16.7% ยางพารา ลด 43% อาหารสัตว์เลี้ยง ลด 16.1% ผลไม้กระป๋องและแปรรูป ลด 22.5% ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์ ลด 80.8% ส่วนสินค้าที่เพิ่มขึ้น เช่น ผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็ง เพิ่ม 14.2% น้ำตาลทราย เพิ่ม 31.4% เครื่องดื่ม เพิ่ม 8.3% ไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง เพิ่ม 10.7% ไอศกรีม เพิ่ม 11.3%

ส่วนสินค้าอุตสาหกรรม ลด 4.6% สินค้าสำคัญที่ลด เช่น สินค้าเกี่ยวเนื่องกับน้ำมัน ลด 21.7% เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ลด 20.1% เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ลด 9% และสินค้าที่เพิ่ม เช่น รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ เพิ่ม 7.2% แผงวงจรไฟฟ้า เพิ่ม 5.3% อัญมณีและเครื่องประดับ ไม่รวมทองคำ เพิ่ม 31.2% อุปกรณ์กึ่งตัวนำ ทรานซิสเตอร์ และไดโอด เพิ่ม 68.7% หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ เพิ่ม 46.8% เครื่องใช้สำหรับเดินทาง เพิ่ม 30.3%

ทางการส่งออกไปตลาดสำคัญ ตลาดหลัก ลด 8.5% จากการลดลงของตลาดสหรัฐฯ 4.8% อาเซียน 5 ประเทศ 18% และสหภาพยุโรป 9% CLMV ลด 23.1% แต่จีน เพิ่ม 4.5% ญี่ปุ่น เพิ่ม 2.6% ตลาดรอง ลด 2% โดยหดตัวในตลาดเอเชียใต้ 17.5% ตะวันออกกลาง 8.6% แอฟริกา 8.5% ลาตินอเมริกา 10.2 แต่ทวีปออสเตรเลีย เพิ่ม 9.7% รัสเซียและกลุ่ม CIS เพิ่ม 112.5% และสหราชอาณาจักร เพิ่ม 8.8% ส่วนตลาดอื่น ๆ เพิ่ม 19.7% เช่น สวิตเซอร์แลนด์ เพิ่ม 19.3%

ขณะที่การค้าชายแดนและผ่านแดน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในตัวเลขการส่งออกรวม เดือน มิ.ย.2566 การค้ารวม มีมูลค่า 152,364 ล้านบาท ลด 8.84% แยกเป็นการส่งออก มูลค่า 97,182 ล้านบาท ลด 5.04% และนำเข้า มูลค่า 55,183 ล้านบาท ลด 14.85% เกินดุลการค้า 41,999 ล้านบาท โดยส่งออกชายแดน ไปมาเลเซีย สเปน.ลาว เมียนมา และกัมพูชาลดลง และการส่งออกผ่านแดนไปจีน สิงคโปร์ เพิ่มขึ้น แต่เวียดนามลดลง ส่วนยอดรวม 6 เดือน การค้ารวม มูลค่า 895,018 ล้านบาท เพิ่ม 2.23% เป็นการส่งออก 517,921 ล้านบาท เพิ่ม 2.37% และนำเข้า 377,098 ล้านบาท เพิ่ม 2.04% เกินดุลการค้า 140,823 ล้านบาท

นายกีรติกล่าวว่า การส่งออกในช่วงครึ่งปีแรก มียอดเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 23,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี โดยหากเทียบในช่วงเกิดสถานการณ์โควิด-19 มียอดเฉลี่ยอยู่ที่ 20,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และคาดว่าแนวโน้มการส่งออกในช่วงครึ่งปีหลัง จะยังฟื้นตัวดีขึ้น หากทำได้เฉลี่ยเดือนละ 24,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขึ้นไป โอกาสที่การส่งออกทั้งปีจะทำได้ตามเป้าที่ตั้งไว้ที่ 1-2% ซึ่งเป็นเป้าหมายงาน ก็มีความเป็นไปได้ โดยการส่งออกตั้งแต่เดือนก.ค. เป็นต้นไป น่าจะเห็นตัวเลขกลับมาเป็นบวกได้ เพราะฐานปีก่อนต่ำ คู่ค้ายังมีความต้องการสินค้าไทย และกระทรวง

พาณิชย์มีมาตรการเร่งผลักดันการส่งออกร่วมกับภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงค่าเงินบาทอยู่ในระดับที่แข่งขันได้ และมีความกังวลในเรื่องการขาดแคลนอาหาร ที่ส่งผลดีต่อการส่งออกสินค้าเกษตร

นายชัยชาญ เจริญสุข ประธานสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย กล่าวว่า หากในช่วงที่เหลือของปีนี้ ส่งออกได้เฉลี่ย 24,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อเดือน การส่งออกทั้งปี ก็จะเท่ากับปีที่แล้ว คือ ไม่ขยายตัว หรืออาจจะ เป็นบวกได้ และมองว่า เดือนมิ.ย. จะเป็นเดือนสุดท้ายของปีนี้ที่จะติดลบ ถ้าวัดจากการส่งออกเฉลี่ยต่อเดือนที่ระดับ 24,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า การส่งออกเดือน มิ.ย.2566 ที่ลดลง 6.4% เป็นการส่งออกติดลบต่อเนื่องมาเป็นเดือน ที่ 9 ติดต่อกัน นับตั้งแต่เดือน ต.ค.2565 ที่ลดลง 4.2% พ.ย.2565 ลด 5.6% ธ.ค.2565 ลด 14.3% ม.ค.2566 ลด 4.6% ก.พ.2566 ลด 4.8% มี.ค.ลด 4.2% เม.ย.2566 ลด 7.7% พ.ค.ลด 4.6%

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

กรมข้าว เล็งโอนภารกิจตรวจสอบและรับรองมาตรฐานข้าวไทย

กรมการข้าวรุกขับเคลื่อนแผนงานถ่ายโอนภารกิจตรวจสอบและรับรองข้าวคุณภาพข้าวไทยจัดสัมมนา ระดมความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วางเป้าถ่ายโอนภารกิจแล้วเสร็จภายในปี 2570

นายอานนท์ นนทรีย์ รองอธิบดีกรมการข้าว เปิดเผยภายหลังเป็นประธานในพิธีเปิด “การสัมมนา ประชาสัมพันธ์แนวทางการถ่ายโอนภารกิจตรวจสอบและรับรองข้าวคุณภาพของกรมการข้าว”ว่า จากภารกิจ ด้านการปรับปรุงพัฒนาการปลูกข้าวและพันธุ์ข้าว การผลิตเมล็ดพันธุ์ การส่งเสริม สนับสนุน และเผยแพร่องค์ ความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวนา รวมถึงการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานข้าว ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญอีกหนึ่ง ภารกิจที่กรมการข้าวต้องดำเนินการ โดยมีการพัฒนาระบบการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการผลิตข้าวคุณภาพ ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องตามมาตรฐานสากล และได้รับความน่าเชื่อถือ

ซึ่งปัจจุบันกรมการข้าวได้มีการว่าจ้างหน่วยรับรองภาคเอกชนในการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานข้าว คุณภาพแทนกรมการข้าว แต่ยังคงสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการตรวจสอบรับรองแทนเกษตรกร โดยมีเป้าหมาย ส่วนน้อยที่กรมการข้าวดำเนินการตรวจรับรองเอง

ทั้งนี้กรมการข้าว จะต้องดำเนินการถ่ายโอนภารกิจภายในปี 2570 ตามแผนการดำเนินงานของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนั้น ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องรับทราบแนวทางการถ่ายโอนภารกิจฯ ของ กรมการข้าว และร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหา อุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมา พร้อมหา แนวทางผลักดันและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการถ่ายโอนภารกิจฯ ของกรมการข้าว ให้เป็นไปตามแผนการ ถ่ายโอนภารกิจฯ ด้านการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อย่างมีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิผลต่อไป

ด้านนายมงคล จันทร์ประทีป ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวขอนแก่น รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการ กองตรวจสอบรับรองมาตรฐานข้าวและผลิตภัณฑ์ กล่าวว่า ปัจจุบันการดำเนินการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน ข้าวคุณภาพของกรมการข้าว มีด้วยกันทั้งหมด 5 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานระบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ ข้าว หรือ GAP Seed มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับการผลิตข้าวและข้าวหอมมะลิ ไทย หรือข้าว GAP มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานระบบการผลิตข้าวอินทรีย์ มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานโรงสีข้าว GMP และ มาตรฐานที่ 5 เป็นมาตรฐานสินค้าข้าว Q หรือ Q Product

เพราะฉะนั้นในระบบการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานข้าวคุณภาพของกรมการข้าว จะให้การรับรอง ตั้งแต่กระบวนการผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่ตรงตามพันธุ์และมีคุณภาพ ไปสู่ระบบการผลิตข้าวในแปลงนา จนได้ผลผลิตข้าวเปลือกที่มีคุณภาพ นำเข้าสู่โรงสีข้าวที่ได้มาตรฐาน GMP สุดท้ายให้การรับรองผลิตภัณฑ์ เป็นสินค้า ข้าว Q หรือข้าวสารบรรจุถุง และแสดงเครื่องหมาย Q ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์บนบรรจุภัณฑ์ เพื่อแสดงว่า สินค้าข้าวในถุงนั้นได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบรับรองที่ได้มาตรฐานจากกรมการข้าว

สำหรับการสัมมนาในครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ได้แก่ บุคลากรจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการโรงสีข้าว และหน่วยตรวจรับรองที่เกี่ยวข้อง จำนวน 100 คนโดยกิจกรรมในการสัมมนา ประกอบด้วยการบรรยาย เรื่อง การขับเคลื่อนการถ่ายโอนงานหรือกิจกรรม ให้ภาคเอกชนหรือภาคส่วนอื่น ร่วมดำเนินการหรือดำเนินการแทน โดยวิทยากรจาก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี และยังมีเวทีเสวนาในหัวข้อ “แนวทางการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคในการถ่ายโอนภารกิจด้านการตรวจสอบและรับรองข้าวคุณภาพของกรมการข้าว” โดยผู้แทนจากสำนักพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติ ชมรมหน่วยรับรองแห่งประเทศไทย ผู้รับบริการตรวจรับรองมาตรฐานข้าวคุณภาพ และกรมการข้าว

ที่มา กรุงเทพธุรกิจออนไลน์

ม.หอการค้าฯ ฝากรัฐบาลใหม่ปฏิรูปวงจรข้าว ช่วยชาวนาไทยหลุดพ้นหนี้ท่วม

นายอัคร พิศาลวานิช ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการค้ำระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เปิดเผยบทวิเคราะห์ “10 ปี ชาวนาไทย จนเพิ่ม หนี้ท่วม” ว่า ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา เป็นวัฏจักรแทรกแซงตลาดข้าวที่เกิดขึ้นในทุกรัฐบาล ทั้งการประกันราคา ประกันรายได้ หรือจำนำข้าว แต่รายได้ชาวนายังต่ำสุดเมื่อเทียบกับเกษตรกรที่ปลูกทุเรียน ปาล์มน้ำมัน และยางพารา

“10 ปีที่แล้ว ต้นทุนต่ำ รายได้สูง ปัจจุบันต้นทุนสูง รายได้ต่ำสลับกัน จากวงจรอุบาทว์ คือ ปลูกข้าว, ได้ผลผลิตข้าว, ขายข้าวที่ได้จากการผลิต และนำเงินไปใช้จ่าย กู้ยืมเงิน ชำระหนี้ ปลูกหนี้วนไป ทางออกของปัญหา คือ ต้องปฏิรูปข้าวไทย 360 องศา” นายอัคร กล่าว

***เปรียบเทียบระหว่างชาวนาไทย กับอินเดีย เวียดนาม เมียนมา**

– ในช่วง 10 ปี (ปี 55 กับ 65) พบว่า ผลผลิตข้าวไทยลดลง รายได้ และเงินคงเหลือของไทยน้อยกว่าคู่แข่ง และต้นทุนการผลิตของไทยเพิ่มขึ้นรองจากอินเดีย

– ในปี 65 ชาวนาไทย มีต้นทุนการผลิต 5,898.5 บาท/ไร่ เพิ่มขึ้น 2,058.8 บาท/ไร่ จากปี 55 (ปี 55 มีต้นทุนการผลิต 3,839.7 บาท/ไร่) ขณะที่รายได้ลดลง 777.7 บาท/ไร่ โดยในปี 65 ชาวนามีรายได้ 3,900.3 บาท/ไร่ น้อยกว่าในปี 55 ที่มีรายได้ 4,678.0 บาท/ไร่ ทั้งนี้ ในปี 55 ชาวนามีเงินคงเหลือ 838.3 บาท/ไร่ แต่ปี 65 ชาวนามีเงินขาดทุน 1,998.2 บาท/ไร่

– ในปี 65 ชาวนาอินเดีย มีต้นทุนการผลิต 6,993.7 บาท/ไร่ เพิ่มขึ้น 2,581.8 บาท/ไร่ จากปี 55 (ปี 55 มีต้นทุนการผลิต 4,411.9 บาท/ไร่) อย่างไรก็ตาม แม้จะมีต้นทุนเพิ่มแต่ชาวนาอินเดียก็มีรายได้เพิ่มขึ้น 1,817.4 บาท/ไร่ โดยในปี 65 ชาวนามีรายได้ 11,115.6 บาท/ไร่ เพิ่มจากปี 55 ที่มีรายได้ 9,298.2 บาท/ไร่ ทำให้ในปี 55 ชาวนาอินเดียมีเงินคงเหลือ 4,886.3 บาท/ไร่ และปี 65 มีเงินคงเหลือ 4,121.9บาท/ไร่

- ในปี 65 ชาวนาเวียดนาม มีต้นทุนการผลิต 5,098.1 บาท/ไร่ เพิ่มขึ้น 1,027.3 บาท/ไร่ จากปี 55 (ปี 55 มีต้นทุนการผลิต 4,070.8 บาท/ไร่) ซึ่งชาวนาเวียดนามมีรายได้เพิ่มขึ้น 69.1 บาท/ไร่ โดยในปี 65 ชาวนามีรายได้ 8,320.6 บาท/ไร่ เพิ่มจากปี 55 ที่มีรายได้ 8,251.5 บาท/ไร่ ทำให้ในปี 55 ชาวนาเวียดนามมีเงินคงเหลือ 4,180.7 บาท/ไร่ และปี 65 มีเงินคงเหลือ 3,222.5 บาท/ไร่

- ในปี 65 ชาวนาเมียนมา มีต้นทุนการผลิต 4,574.2 บาท/ไร่ เพิ่มขึ้น 1,420 บาท/ไร่ จากปี 55 (ปี 55 มีต้นทุนการผลิต 3,154.2 บาท/ไร่) ทั้งนี้ ชาวนาเมียนมามีรายได้เพิ่มขึ้น 1,421.3 บาท/ไร่ โดยในปี 65 ชาวนามีรายได้ 5,953.1 บาท/ไร่ เพิ่มจากปี 55 ที่มีรายได้ 4,532 บาท/ไร่ ทำให้ในปี 55 ชาวนาเมียนมามีเงินคงเหลือ 1,377.8 บาท/ไร่ และปี 65 มีเงินคงเหลือ 1,379.1 บาท/ไร่

“10 ปี ชาวนาไทยจนที่สุดในเอเชีย และอาเซียน เนื่องจากผลผลิตข้าวไทยลดลง รายได้ และเงินคงเหลือของไทยน้อยกว่าคู่แข่ง และต้นทุนการผลิตของไทยเพิ่มขึ้น รองจากอินเดีย โดยโครงสร้างต้นทุนการผลิต ทั้งค่าปุ๋ย ค่าเช่าที่ดิน และค่าดูแลรักษา พุ่งทะยานในช่วง 10 ปี” นายอัทธ์ กล่าว

***10 ปี ข้าวไทย 10 ปี จุดอับ บทเรียนที่สิ้นหวัง**

1. ผลผลิตข้าวต่อไร่ของไทยต่ำกว่าเวียดนาม 3 เท่า (ไทยเฉลี่ย 450 กก.ต่อไร่ เวียดนามมากกว่า 1,000 กก. หรือมากกว่า 1 ตันต่อไร่)

2. ชาวนาไทยมีอาชีพทำนา แต่ส่วนใหญ่ไม่ใช่ชาวนามืออาชีพ ขณะที่เวียดนามคือชาวนาอาชีพ จากชาวนาไทยส่วนใหญ่คิดแค่ 2 เรื่องคือ ราคา กับ ผลผลิต ไม่ค่อยคิดเรื่องการปรับลดต้นทุน แต่ชาวนาเวียดนามคิดในเรื่อง “3 ลด 3 เพิ่ม”

3. ปลดหนี้โดยขายที่นา ชาวนาขาดทุนสะสมจากการทำนาต้องขายที่นา และเช่าที่นาตัวเองเพื่อทำการเกษตรต่อ นโยบายของรัฐบาลที่ผ่านมาไม่สามารถปลดหนี้ให้กับชาวนาได้

4. แหล่งน้ำไม่พร้อม และปัญหาโลกร้อน เวียดนามทำนาได้ 3 ครั้งต่อปี ไทยทำได้ 1-2 ครั้ง ประกอบกับไทยเจอเอลนีโญ ส่งผลให้ขาดน้ำเพิ่ม

5. เงินวิจัยน้อย ไทยใส่เงิน 200 ล้านบาทในการวิจัย แต่เวียดนามใส่เงิน 3 พันล้านบาท ส่วนอินเดีย จีน และญี่ปุ่นใส่เงินวิจัยข้าวมากกว่า 1 พันล้านเหรียญต่อปี

6. นโยบายการแทรกแซงตลาด ทำลายศักยภาพการแข่งขัน ไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาข้าวอย่างแท้จริง

7. ยิ่งทำนา หนี้ยิ่งเพิ่ม ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ผลผลิตต่อไร่ลดลง ราคาขายลดลง

8. ข้าวไทยไม่ตอบโจทย์ผู้บริโภคสมัยใหม่ พฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปหันไปรักสุขภาพมากขึ้นและข้าวหอม และนุ่ม

9. เอกลักษณะข้าวไทยลดน้อยถอยลง (ความหอม ความนุ่ม) มีการปลอมปน และเร่งการผลิตบนที่ดินที่ขาดคุณภาพ

10. การควบคุมการกระจายพันธุ์ข้าว การกระจายพันธุ์ข้าวเพื่อควบคุมคุณภาพข้าวเวียดนามทำได้ดีกว่าไทย

***ฝากรัฐบาลใหม่ แก้ปัญหาข้าวและชาวนาไทยแบบจริงจัง**

นายอัทธ์ กล่าวว่า นโยบายการแทรกแซงตลาดข้าว ไม่ได้ทำให้เงินในกระเป๋าของชาวนามีเงินเหลือขณะเดียวกัน ยังทำให้รายได้ของชาวนาติดลบด้วย ดังนั้น จึงขอฝากไปยังรัฐบาลใหม่ให้แก้ปัญหาเรื่องชาวนา และข้าวไทย ดังนี้

1. ต้องแก้ปัญหาชาวนา และปัญหาข้าวไทยให้ตรงจุด
2. ต้องดูประเทศคู่แข่งเป็นกระจกสะท้อนว่ามีการพัฒนาข้าว และทำให้ชาวนามีรายได้เป็นบวกได้อย่างไร ไม่ละเลยต่อการมองศักยภาพการผลิตเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง

3. เปลี่ยนเงินแทรกแซงตลาดข้าว หรือสินค้าเกษตร มาเป็นรางวัลให้เกษตรกร ว่า ใครสามารถยกระดับผลผลิตต่อไร่ หรือลดต้นทุนการผลิตได้ จะมีรางวัล ซึ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันไปในตัวด้วย

4. รัฐบาลต้องดูปัจจัยเรื่องน้ำ ที่เป็นเรื่องใหญ่ของเกษตรกร อาทิ ให้ขอฟัต์โลน หรือให้เงินอุดหนุนช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกร เพื่อชดเชยดอกเบี้ยน้ำหรือสระน้ำ เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องคำนึงถึง

สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหาหนี้ชาวนาที่ผ่านมา เกษตรกรแก้ด้วยวิธีของตนเองโดยการขายที่นาอย่างไรก็ดี มองว่าการแก้หนี้จริงจัง ต้องมองให้เห็นถึงปัญหาของข้าว ซึ่งทางออกมี 2 ข้อ คือ 1. ลดต้นทุนการผลิต เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เหลือเพียงพอจะนำไปชำระหนี้ และวินัยการก่อหนี้ของคนไทยก็ควรปรับเปลี่ยน เช่น ชาวนาเมียนมา และเวียดนาม ยังใช้แรงงานสัตว์เพื่อช่วยลดต้นทุน และ 2. ยกระดับผลผลิตต่อไร่

***จีนครองอันดับ 1 ไทยอยู่อันดับ 6 การผลิตข้าวของโลก**

- ปี 65 ประเทศผู้ผลิตข้าวมากที่สุดของโลก คือ ประเทศจีน โดยผลิตข้าวสารได้ 145,946 พันตัน คิดเป็นสัดส่วน 28.5% ของการผลิตข้าวสารโลก อย่างไรก็ตาม การผลิตข้าวสารของจีนลดลง 2% เมื่อเทียบกับปี 64 และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยปี 61-65 ลดลง 0.4%

- อินเดีย ผลิตข้าวสารได้มากเป็นอันดับ 2 ของโลก โดยผลิตข้าวสารได้ 136,000 พันตัน คิดเป็นสัดส่วน 26.5% ของการผลิตข้าวสารโลก ซึ่งการผลิตข้าวสารของอินเดียเพิ่มขึ้น 5% เมื่อเทียบกับปี 64 และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยปี 61-65 ที่ 3.8%

- เวียดนาม ผลิตข้าวสารเป็นอันดับ 5 ของโลก ผลิตข้าวสารได้ 27,000 พันตัน คิดเป็นสัดส่วน 5.3% ของการผลิตข้าวสารโลก เวียดนามผลิตข้าวสารเพิ่มขึ้น 0.9% เมื่อเทียบกับปี 64 แต่มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยปี 61-65 ลดลง 0.5%

- ไทย ผลิตข้าวสารเป็นอันดับ 6 ของโลก โดยผลิตข้าวสารได้ 20,200 พันตัน คิดเป็นสัดส่วน 3.9% ของการผลิตข้าวสารโลก ซึ่งไทยผลิตข้าวสารเพิ่มขึ้น 1.6% เมื่อเทียบกับปี 64 แต่มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยปี 61-65 ลดลง 0.1%

***อินเดีย ไทย เวียดนาม ส่งออกข้าว 3 อันดับแรกของโลก**

- ประเทศผู้ส่งออกข้าวมากที่สุดในโลกในปี 65 คือ อินเดีย ไทย และเวียดนาม ตามลำดับ ประเทศคู่ค้าข้าวที่สำคัญของอินเดีย คือ บังกลาเทศ ซาอุดีอาระเบีย และอิหร่าน ส่วนประเทศคู่ค้าข้าวที่สำคัญของไทยในปี 65 คือ อิรัก สหรัฐฯ แอฟริกาใต้ และจีน ขณะที่เวียดนาม มีคู่ค้าที่สำคัญ คือ ฟิลิปปินส์ กานา และจีน

- ประเทศอาเซียนที่ส่งออกข้าวไปโลกมากที่สุดในปี 65 ได้แก่ ไทย เวียดนาม กัมพูชา และเมียนมา โดยส่งออกเป็นมูลค่า 3,548 ล้านดอลลาร์สหรัฐ 2,186 ล้านดอลลาร์สหรัฐ 406 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และ 394 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ ทั้งนี้ ประเทศจีนเป็นประเทศคู่ค้าข้าวที่สำคัญ ทั้งกับไทยและเวียดนาม รวมไปถึงเมียนมา และกัมพูชาด้วย

ที่มา สำนักข่าวอินโฟเควสท์

ขบวนการที่เกษตรกรปาล์มโรงสีรับซื้อข้าวเปลือกราคาพุ่งสูงทะลุเกินหลักหมื่นไปแล้ว ชี้แนวโน้มข้าวถุงอาจขยับขึ้นตาม

วันที่ 4 สิงหาคม 2566 นายพิชัย เมืองมัจฉา พาณิชยจังหวัดพิจิตร ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์การรับซื้อข้าวเปลือกนาปรังฤดูการผลิต 2566 ของผู้ประกอบการโรงสี ทีบีเอส ไรซ์มิลล์ เลขที่ 999 หมู่ 18 ตำบลเนินปอ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบมาตรฐาน ชั่ง-ตวง-วัด ระบบการจ่ายเงินของโรงสีที่เป็นจุดรับซื้อข้าวเปลือก โดยพบว่าวันนี้มีชาวนาในเขต อ.สามง่าม , อ.วชิรบารมี และจากจังหวัดข้างเคียงนำข้าวเปลือกใส่รถบรรทุกมาจำหน่ายที่โรงสี ทีบีเอส ไรซ์มิลล์ ซึ่งวันนี้เปิดราคาซื้อข้าวเปลือกเจ้าหน้าปีความชื้น 15% รับซื้อที่ราคา 12,000 บาท แต่ด้วยสภาพพื้นที่มีฝนตกทำให้ชาวนาต้องเกี่ยวสดนำข้าวเปลือกมาขายเมื่อวัดความชื้นก็จะมีความชื้นอยู่ประมาณ 20-25% ซึ่งก็จะได้ราคาอยู่ที่ประมาณ 10,200 – 10,600 บาท ซึ่งถือว่าราคานี้เป็นราคาที่พุ่งขึ้นสูงตามระบบกลไกของตลาดที่สูงกว่าเมื่อปีที่ผ่านมา 20-25 % จึงทำให้ชาวนายิ้มได้ เพราะขายข้าวได้ราคา

ในส่วนของ นายรัตนฤกิต เคลือบมุข ผู้จัดการโรงสี ทีบีเอส ไรซ์มิลล์ กล่าวว่า ทางโรงสีให้ความมั่นใจกับเกษตรกรที่นำขายข้าวเปลือก ยืนยันได้ว่าระบบ ชั่ง ตวง วัด และการวัดความชื้นใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงตรงได้มาตรฐานเพราะมีหน่วยงานของทางราชการมาตรวจอยู่เป็นประจำ ส่วนเรื่องการจ่ายเงินก็จ่ายเป็นเงินสดทันทีเมื่อเกษตรกรส่งมอบข้าวเปลือกให้กับโรงสีเสร็จสิ้นแบบหมู่มากไปเก่า ในส่วนเหตุผลที่ราคาขยับสูงขึ้นทะลุหลักหมื่น/ตัน นั้น ผู้จัดการโรงสี ทีบีเอส ไรซ์มิลล์ กล่าวว่า เป็นไปตามกลไกของตลาดโลก ซึ่งเกิดจากประเทศอินเดียประกาศงดส่งออกข้าวเพื่อกักเก็บผลผลิตไว้บริโภคภายในประเทศ นอกจากนี้ก็เกิดจากผลผลิตภายในประเทศไทยหลายพื้นที่ประสบกับภาวะนาข้าวขาดแคลนน้ำ จึงทำให้ไม่ได้ผลผลิตให้ได้เก็บเกี่ยว รวมถึงนาข้าวในเขตพื้นที่จังหวัดพิจิตรการปลูกข้าวก็ลดลงเนื่องจากเกษตรกรเปลี่ยนนาข้าวไปปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และไปทำสวนไม้ผลจึงทำให้ปริมาณข้าวเปลือกที่ป้อนเข้าสู่โรงสีมีน้อยลง ก็เป็นเหตุผลให้ราคาข้าวเปลือกขยับสูงขึ้นดังกล่าว อีกทั้งยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่าเมื่อราคาข้าวเปลือกขยับสูงขึ้นก็เป็นธรรมดาที่ราคาข้าวสารในช่วงหลังจากนี้ ราคาข้าวถุงก็อาจจะขยับขึ้นอีกเล็กน้อย แต่ก็ยังไม่ถึงกับต้องซื้อข้าวสารกักตุนแต่อย่างใด

ในส่วนของราคาข้าวเปลือกที่ขยับสูงขึ้นทะลุ 10,000-12,000 บาท นั้น ในฐานะที่เป็นโรงสีและเป็นผู้ซื้อข้าวมั่นใจว่าจากวันนี้ถึงสิ้นเดือน สิงหาคม 66 ราคาข้าวเปลือกจะไม่ลดลงต่ำกว่านี้ ดังนั้นชาวนาควรปล่อยให้ข้าวแก่เต็มที่แล้วค่อยเก็บเกี่ยวมาขายเพราะจะทำให้ได้ราคาสูง ไม่ควรเร่งเกี่ยวข้าวที่ยังแก่ไม่เต็มที่หรือที่เรียกว่าข้าวเขียวมาขาย เพราะเมื่อโรงสีนำไปคดเพื่อหาเปอร์เซ็นต์แป้งในเมล็ดข้าวแล้วมีเปอร์เซ็นต์น้อย สีออกมาก็เมล็ดแตก-หัก เป็นเหมือนข้าวท่อน ราคารับซื้อก็จะถูกตัดราคาลง ดังนั้นจึงขอให้ชาวนาซื้อสัตย์ต่ออาชีพของตนเอง นาดี ข้าวดี ยืนยันว่าช่วงนี้ข้าวเปลือกขายได้ราคาดีแน่นอน

ที่มา สยามรัฐออนไลน์

เวียดนาม

สัปดาห์ที่ผ่านมา ภาวะราคาข้าวยังคงปรับตัวสูงขึ้นแตะระดับสูงสุดในรอบ 15 ปี จากการที่รัฐบาลอินเดีย ระงับการส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิ ประกอบกับภาวะอุปทานข้าวในประเทศที่ตึงตัว เนื่องจากผู้ส่งออกต่างเร่งหาซื้อข้าวเพื่อเตรียมส่งมอบให้ผู้ซื้อตามสัญญาที่ค้างอยู่ ขณะที่ผู้ซื้อต่างประเทศเร่งนำเข้าข้าวเพื่อสำรองไว้สำหรับความมั่นคงด้านอาหาร ส่งผลให้ราคาข้าวขาว 5% อยู่ที่ 590-600 เหรียญสหรัฐต่อดัน เพิ่มขึ้นจากระดับ 550-575 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า

วงการค้าระบุว่า ราคาข้าวเปลือกในประเทศก็เพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา โดยปัจจุบันอยู่ที่ระดับประมาณ 6,800-7,200 ดอลลาร์ต่อตัน (ประมาณ 0.29-0.30 เหรียญสหรัฐ) จากความต้องการที่แข็งแกร่งของผู้ส่งออกและผู้แปรรูปข้าว

ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-27 กรกฎาคม 2566 มีเรือบรรทุกสินค้าจำนวน 49 ลำเข้าเทียบท่าเพื่อรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวมประมาณ 419,150 ตัน โดยเรือจำนวน 48 ลำ จอดรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือที่ท่าเรือ Ho Chi Minh port และอีก 1 ลำ ที่ท่าเรือ Mỹ Thôi โดยในระหว่างวันที่ 17 มิถุนายน - 27 กรกฎาคม 2566 จะมีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือรวม 419,150 ตัน โดยมีปลายทางที่ประเทศฟิลิปปินส์จำนวน 118,350 ตัน อินโดนีเซีย 147,400 ตัน มาเลเซีย 17,400 ตัน และประเทศในแถบแอฟริกา 136,000 ตัน

ขณะที่ ข้อมูลเบื้องต้นของทางการเวียดนาม ระบุว่า ในช่วง 7 เดือนแรกของปีนี้ (มกราคม-กรกฎาคม 2566) เวียดนามส่งออกข้าวได้แล้วประมาณ 4.84 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 2.58 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น 18.7% และ 29.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ตามลำดับ

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า นาย Nguyen Hong Dien รัฐมนตรีกระทรวงการค้าของเวียดนาม (Minister of Industry and Trade) ได้แนะนำให้ผู้ส่งออกข้าวของเวียดนามปฏิบัติตามสัญญาที่ลงนามก่อนที่อินเดีย จะห้ามส่งออกข้าว แม้ว่าราคาข้าวจะพุ่งสูงขึ้นก็ตาม

นอกจากนี้ เขายังขอให้ผู้ส่งออกรักษาคุณภาพสินค้าเพื่อรักษาชื่อเสียงของข้าวเวียดนาม อย่างไรก็ตาม เขายังได้แนะนำให้ผู้ค้าข้าวตรวจสอบให้แน่ใจว่าได้มีการรักษาอุปทานข้าวในประเทศเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการในประเทศด้วย

ทั้งนี้เมื่อสัปดาห์ก่อน สำนักข่าว Reuters รายงานโดยอ้างข้อมูลจากแหล่งข่าวในวงการค้าว่า ขณะนี้ผู้ส่งออกข้าวของไทยและเวียดนามกำลังอยู่ในกระบวนการเจรจาลดภาษีข้าวของต้นใหม่ สำหรับสัญญาการซื้อขายข้าวรวมประมาณ 500,000 ตัน ที่มีกำหนดนำส่งในเดือนสิงหาคมนี้ โดยรายงานระบุว่าผู้ส่งออกไทยและเวียดนามซึ่งเป็นผู้ส่งออกข้าวอันดับที่ 2 และ 3 ของโลก คาดว่าจะส่งออกข้าวรวมกันกว่า 1 ล้านตัน ในเดือนสิงหาคมนี้

ขณะเดียวกันก็มีรายงานว่า ผู้ส่งออกต่างๆ กำลังเร่งจัดหาข้าวจากเกษตรกรที่ได้ปรับราคาข้าวของตนขึ้นตามทิศทางในตลาดโลก โดยทั้งสองฝ่ายจะเป็นผู้ได้ประโยชน์ไม่น้อยจากสภาพตลาดข้าวขณะนี้ แต่ผู้ซื้อและผู้นำเข้ากลับต้องเป็นฝ่ายที่ต้องจ่ายค่าสินค้าเพิ่มขึ้น แม้จะมีการจองเรือขนส่งสินค้าไว้ก่อนที่ รัฐบาลอินเดียจะประกาศห้ามการส่งออกข้าวขาวเมื่อปลายเดือนที่แล้ว เนื่องจากผู้ขายข้าวสามารถทำการเจรจาลดภาษีได้

ทั้งนี้ ราคาข้าวในตลาดโลกปรับขึ้นไปแล้วราว 80 เหรียญสหรัฐต่อดัน นับตั้งแต่รัฐบาลอินเดียประกาศห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2566 ตัวอย่างเช่น ข้าวขาว 5% ของไทยที่ปัจจุบันมีราคาที่ 625 เหรียญสหรัฐต่อดัน เทียบกับระดับ 545 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อประมาณ 2 สัปดาห์ก่อน

เช่นเดียวกับข้าวประเภทเดียวกันของเวียดนามที่เคยขายอยู่ที่ 515-525 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน แต่ปรับขึ้นเป็น 590-600 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน

ขณะที่กระทรวงเกษตรและการพัฒนาชนบทของเวียดนาม (the Ministry of Agriculture and Rural Development; MARĐ) ได้เสนอให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาการส่งออกข้าว หลังจากราคาข้าวในตลาดโลก กำลังเพิ่มสูงขึ้น อันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับข้าวในหลายประเทศ ซึ่งหนึ่งในนั้นคือ รัสเซีย ระบุว่าข้อตกลงสำคัญที่อนุญาตให้ส่งออกธัญพืชจากยูเครนผ่านทะเลดำ ขณะที่ประเทศอินเดียห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2566 และต่อมาวันที่ 28 กรกฎาคม 2566 ประเทศสหรัฐอเมริกาห้ามนำเข้าข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ และส่งกลับออกไป (re-export) สำหรับข้าวที่นำเข้ามาจากอินเดียเป็นเวลา 4 เดือน

นอกจากนี้หลายประเทศยังต้องเผชิญกับสภาพอากาศที่แห้งแล้งจากปรากฏการณ์เอลนีโญ การรुक้าของน้ำเค็มที่เลวร้ายลง และความแห้งแล้งคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการผลิตและการส่งออกข้าว

ทั้งนี้ ข้อเสนอของกระทรวงเกษตรฯ เพื่อเพิ่มการส่งออกข้าวมีเป้าหมายเพื่อต่อยอดฐานะของเวียดนาม ในห่วงโซ่อุปทานอาหารโลก และเป็นหลักความมั่นคงทางอาหารของโลกท่ามกลางความไม่แน่นอนต่างๆ

กระทรวงเกษตรฯยังได้เสนอให้นายกรัฐมนตรี ประกาศแนวทางเกี่ยวกับการกระตุ้นการส่งออกข้าวต่อกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกระทรวงเกษตรและการพัฒนาชนบทควรจับตาดูการผลิตข้าวอย่างใกล้ชิด และดำเนินการป้องกันศัตรูพืชและตอบสนองต่อสภาพอากาศที่ผิดปกติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการผลิตข้าว 43 ล้านตันในปีนี้ รวมทั้งเสนอให้รัฐบาลมอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า กระตุ้นการส่งออกข้าวโดยคาดการณ์การส่งออกข้าวทั่วโลก การนำเข้า การบริโภค และราคาข้าว ขณะที่หน่วยงานในจังหวัดและเมืองต่างๆ ควรสร้างเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยต่อชาวนาและบริษัทข้าวในการปลูก ผลิต และค้าข้าว ตามข้อเสนอ

กระทรวงเกษตรฯยังได้เสนอให้มอบหมายสมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) แสวงหาผู้นำเข้าข้าวต่างประเทศ เพื่อให้การส่งออกข้าวเวียดนามราบรื่น

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า นายกรัฐมนตรี Pham Minh Chinh ได้สั่งการให้หน่วยงานของรัฐบาล ประกันความมั่นคงด้านอาหารของประเทศในทุกสถานการณ์ ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมการผลิตและการส่งออกข้าวท่ามกลางภัยคุกคามต่ออุปทานทั่วโลก

ทั้งนี้ ตามคำสั่งเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2566 ที่โพสต์บนเว็บไซต์ของรัฐบาล นายกรัฐมนตรีได้สั่งให้กระทรวงเกษตรฯ และกระทรวงสิ่งแวดล้อมพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญและบรรลุเป้าหมายในการผลิตข้าวให้ได้มากกว่า 43 ล้านตัน ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า โดยนายกรัฐมนตรีสั่งการให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานท้องถิ่นรักษาสมดุลของปริมาณผลผลิตข้าวสำหรับการใช้ในท้องถิ่นและการส่งออก เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร ขณะเดียวกันก็จัดอุปสรรคทางเทคนิคเพื่อขยายการส่งออกต่างประเทศ

นายกรัฐมนตรี ยังกล่าวว่า ผู้ค้าข้าวเวียดนามในบางพื้นที่ได้ซื้อข้าวเปลือกและข้าวสารจำนวนมากจนก่อให้เกิดความไม่สมดุลของอุปสงค์และอุปทานในท้องถิ่น และผลักดันราคาข้าวในท้องถิ่นให้อยู่ในระดับที่ไม่สมเหตุสมผล ดังนั้นเขาจึงมีคำสั่งให้มีการลงโทษอย่างเข้มงวดต่อการเก็งกำไร การแสวงหาผลประโยชน์ที่ผิดกฎหมาย และการกระทำที่ก่อให้เกิดการหยุดชะงักในตลาดท้องถิ่น และส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงข้าวเวียดนามในระดับโลก

คำสั่งของนายกรัฐมนตรีมีขึ้นหลังจากรัฐบาลอินเดียสั่งห้ามการส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ ขณะที่หน่วยงานของไทยเรียกร้องให้ชาวนาลดการปลูกข้าวเพื่อประหยัดน้ำ หลังจากทีในช่วงฤดูฝนของปีนี้มีฝนตกน้อยลง

เมื่อวันอังคารที่ 1 สิงหาคม 2566 ผ่านมา กรมการผลิตพืชผล (Department of Crop Production) ระบุว่า ผลผลิตข้าวเปลือกในปีนี้น่าจะมีปริมาณเกิน 43 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากจำนวน 42.7 ล้านตัน ในปีที่ผ่านมา โดยคาดว่า การส่งออกข้าวจะสูงถึง 7.8 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นจากจำนวน 7.1 ล้านตันในปี 2565

ทั้งนี้ นาย Nguyen Nhu Cuong อธิบดีกรมการผลิตพืชผล (Department of Crop Production) ระบุว่า รัฐบาลเวียดนามกำลังวางแผนที่จะเพิ่มผลผลิตข้าวในปีนีเพื่อใช้ประโยชน์จากราคาที่เพิ่มขึ้น โดยรัฐบาลกำลังวางแผนที่จะเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวสำหรับฤดูใบไม้ร่วง-ฤดูหนาว (the autumn-winter crop) ที่กำลังจะมาถึงในเขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงเพิ่มขึ้นจากแผนเดิมอีกประมาณ 7.7% เป็นประมาณ 4.375 ล้านไร่

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2566 นาย Nguyen Ngoc Nam ประธานสมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) กล่าวว่า เวียดนามไม่มีแผนที่จะระงับการส่งออกข้าวตามอินเดีย โดยในขณะนี้บริษัทส่งออกข้าวของเวียดนามยังคงทำการส่งออกข้าวตามปกติ

ทั้งนี้ นาย Nguyen Ngoc Nam ยังเปิดเผยว่า ราคาข้าวเวียดนามได้พุ่งขึ้นนับตั้งแต่ที่อินเดียประกาศห้ามการส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมัติซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 กรกฎาคม 2566 เพื่อสกัดการพุ่งขึ้นของราคาข้าวในประเทศอินเดีย โดยในขณะนี้ (วันที่ 31 กรกฎาคม 2566) ราคาข้าวขาว 5% ของเวียดนามได้พุ่งขึ้นสู่ระดับ 550-575 เหรียญสหรัฐต่อตัน ซึ่งเป็นระดับสูงสุดนับตั้งแต่ปี 2554 จากเดิมอยู่ที่ระดับ 515-525 เหรียญสหรัฐต่อตัน ในช่วงก่อนที่อินเดียจะประกาศห้ามการส่งออกข้าว

ก่อนหน้านี้ สำนักข่าว Reuters รายงานว่า ภายหลังจากรัฐบาลอินเดียออกประกาศห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมัติ รัฐบาลเวียดนามได้เรียกร้องให้สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) ดำเนินการตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีข้าวในประเทศเพียงพอและมีความมั่นคงทางอาหาร

ทั้งนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (Ministry of Industry and Trade) ของเวียดนามระบุในเอกสารที่ส่งถึงสมาคมอาหารเวียดนามเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของอินเดียเพื่อควบคุมการส่งออกข้าวจะส่งผลกระทบต่อตลาดข้าวทั่วโลก โดยกระทรวงฯขอให้สมาคมอาหารเวียดนามรักษาปริมาณสำรองข้าวอย่างน้อย 5% ของปริมาณการส่งออกในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังขอให้ผู้ค้าข้าวรักษาสมดุระหว่างการส่งออกและการขายในประเทศเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาในประเทศ

สื่อท้องถิ่นของเวียดนามรายงาน ว่า ชาวนาในเขตที่ราบปากแม่น้ำโขง พื้นที่ปลูกข้าวแหล่งใหญ่ที่สุดของเวียดนามต่างยิ้มออกที่สามารถขายข้าวได้ในราคาที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการที่อินเดียได้ประกาศระงับการส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมัติ

นาย บุษย์ วัน เฟือก ชาวนาใน จังหวัดด่งท้าป ซึ่งเก็บเกี่ยวข้าวได้ประมาณ 49 ตัน และตามสัญญาที่เขาทำไว้กับผู้ซื้อเมื่อต้นฤดูเก็บเกี่ยว เขาสามารถขายข้าวที่ราคา 7,000 ด่งต่อกิโลกรัม และทำกำไรได้ประมาณ 200 ล้านด่ง ซึ่งสูงกว่าผลผลิตในช่วงฤดูหนาว-ใบไม้ผลิก่อนหน้านี้ถึงประมาณ 20% ซึ่งถือเป็นครั้งแรกที่เขาสามารถทำรายได้ได้มากขึ้นจากฤดูกาลเพาะปลูกนี้ โดยพ่อค้าข้าวได้รับซื้อข้าวจำนวนมากในฤดูกาลนี้ และพวกเขาไม่ต่อรองราคาเลย เขายังกล่าวเสริมว่า แม้ว่าเขาจะขายข้าวไปทั้งหมดแล้ว แต่ยังมีพ่อค้าหลายรายติดต่อขอซื้อข้าวจากเขาเพิ่มอีก

ขณะที่ ในเมืองเกิ่นเฮอ ชาวนา กล่าวว่าราคาข้าวที่ผู้รับซื้อเสนอให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงไม่กี่วันที่ผ่านมา โดยนายเหวียน วัน แ่ง ในเมืองเกิ่นเฮอ กล่าวว่า ต้นข้าวในนาของเขาเพิ่งเริ่มออกรวง แต่พ่อค้าก็มาวางมัดจำรับ

ซื้อแล้ว โดยเมื่อปลายสัปดาห์ก่อน บรรดาพ่อค้าเสนอราคาที่ 6,400-6,500 ดอลลาร์ต่อตัน แต่ราคาในช่วงต้นสัปดาห์ กลับเพิ่มขึ้นเป็น 6,700-7,000 ดอลลาร์ต่อตัน หรือบางสายพันธุ์พุ่งขึ้นไปถึง 9,000 ดอลลาร์ต่อตัน

ในจังหวัดอานฮุย นาย เหวียน วัน ห่าว กล่าวว่าครอบครัวของเขาจะเริ่มเก็บเกี่ยวข้าวสัปดาห์หน้า แต่พวกเขาไม่ได้ทำสัญญากับพ่อค้าคนใด เพราะพวกเขาเชื่อว่าราคาจะยังปรับเพิ่มขึ้นอีก ซึ่งเมื่อเทียบกับฤดูกาลก่อน ราคาข้าวใน จังหวัดอานฮุย ปรับตัวสูงขึ้นกว่าเดิมประมาณ 500 ดอลลาร์ต่อตัน

ขณะที่ นาย เหวียน วัน ต่วน เจ้าของโรงงานแปรรูปข้าวเพื่อการส่งออกใน จังหวัดเกิ่นเฮอ กล่าวว่า ใน สัปดาห์ล่าสุด ราคาข้าวส่งออกปรับเพิ่มขึ้นประมาณ 15-20 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เป็น 560-580 เหรียญสหรัฐฯต่อ ตัน และแม้ว่าพ่อค้าข้าวจะรับซื้อข้าวในราคาที่สูงขึ้น แต่อุปทานก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ โดยเขาให้ ความเห็นเพิ่มเติมว่า จากการที่อินเดียระงับการส่งออกข้าวขาวในช่วงนี้ ขณะที่ฤดูเก็บเกี่ยวก็ยังมีเวลาอีกหลายเดือน ดังนั้นจึงคาดว่าราคาข้าวจะยังคงสูงต่อไปอีก 2-3 สัปดาห์ข้างหน้า

ทางด้านกระทรวงเกษตรของสหรัฐฯ (USDA) ได้เพิ่มการคาดการณ์ต่อการส่งออกข้าวของเวียดนามในปี 2566 ที่ 7.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 7.05 ล้านตันในปี 2565 โดยเวียดนามจะครองอันดับ 3 ของโลกในการส่งออกข้าว ในปีนี้ รองจากอินเดียและไทย

ที่มา *Oryza.com*

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า ฟิลิปปินส์อาจจะขยายระยะเวลาในการลดภาษีนำเข้าข้าวและสินค้าโภค ภัณฑ์อื่นๆออกไปหลังปี 2023 (มาตรการลดภาษีนำเข้าสินค้าบางรายการจะสิ้นสุดในปี) เพื่อลดแรงกดดันจาก ปัญหาเงินเฟ้อ ซึ่งยังคงอยู่ในระดับสูงกว่าเป้าหมายของรัฐบาล ทั้งนี้คาดว่าสินค้าที่อยู่ในกลุ่มที่คาดว่าจะมีการยืด ระยะเวลาการลดภาษีออกไป ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด รวมทั้งเนื้อหมูด้วย

ภายใต้แผนการปรับระบบภาษีที่นำมาใช้ในปี 2564 รัฐบาลได้ปรับลดภาษีนำเข้าข้าวจากประเทศที่อยู่ นอกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ลงเหลืออัตรา 35% ซึ่งเป็นอัตราเดียวกับการนำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียน ที่ 35% ซึ่งตามปกติแล้วการนำเข้าจากประเทศนอกอาเซียนจะมีภาษีนำเข้าในอัตราที่ 40%-50%

ในเดือนกรกฎาคม 2566 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปประจำปีได้ผ่อนคลายลงเป็นเดือนที่ 6 ติดต่อกันมาอยู่ที่ระดับ 4.7% แต่ยังคงสูงกว่าช่วงเป้าหมายอย่างเป็นทางการที่ 2%-4% ในขณะที่อัตราเงินเฟ้อด้านอาหารลดลงเหลือ 6.3%

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส จูเนียร์ (President Ferdinand Marcos Jr.X ของฟิลิปปินส์ กล่าวว่าฟิลิปปินส์จำเป็นต้องเพิ่มสต็อกข้าว และเขาอาจทำข้อตกลงซื้อข้าวกับอินเดีย เนื่องจากกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพอากาศที่แห้งแล้งต่อการเก็บเกี่ยวในท้องถิ่นและประเทศผู้ ส่งออกรายอื่นๆ ทั้งนี้ นายมาร์กอส ได้บอกกับเจ้าหน้าที่ในจังหวัดคากายันทางตอนเหนือซึ่งเขาได้เดินทางไปประเมิน ความเสียหายจากพายุไต้ฝุ่นทกซูรีว่า เขากำลังคิดถึงปริมาณข้าวของประเทศ

นายมาร์กอส ซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรด้วยได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ อุปทานทั่วโลกในขณะนี้ว่า ทุกฝ่ายกำลังเตรียมพร้อมสำหรับปรากฏการณ์เอลนีโญที่จะเกิดขึ้นทั่วภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้

ฟิลิปปินส์ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก มักจะซื้อข้าวจากประเทศเพื่อนบ้านอย่าง เวียดนาม แต่นายมาร์กอส กล่าวว่าอุปทานจากเวียดนามอาจถูกจำกัดเนื่องจากมีผู้ซื้อรายอื่นเข้ามาด้วย ดังนั้นเขาจึง คิดว่าฟิลิปปินส์สามารถทำข้อตกลงกับรัฐบาลอินเดียได้

เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2566 รัฐบาลอินเดียได้ประกาศห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ แต่รัฐบาล ยังคงเปิดช่องไว้สำหรับการทำข้อตกลงแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล โดยระบุว่าจะพิจารณาเป็นรายกรณีเพื่อตอบสนอง ความต้องการของประเทศที่ต้องการข้าว

เว็บไซต์ข่าว the Inquirer รายงานว่า ปริมาณสต็อกมุลภัณฑ์กันชน (buffer stocks) ของหน่วยงานด้าน อาหารแห่งชาติของฟิลิปปินส์ (National Food Authority; NFA) อยู่ในระดับต่ำกว่าระดับขั้นต่ำที่กำหนด (the minimum required level) และเพียงพอสำหรับใช้เพียงสองวันเท่านั้น โดยสต็อกดังกล่าวมีไว้ใช้ในกรณีฉุกเฉินหรือ ภัยพิบัติที่อาจจะเกิดขึ้น

ตามรายงานของ NFA สต็อกสต็อกมุลภัณฑ์กันชน ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2566 อยู่ที่ประมาณ 1.22 ล้าน ถุง หรือประมาณ 60,819.95 ตัน ซึ่งสต็อกดังกล่าวเพียงพอสำหรับการบริโภคในประเทศเพียง 2 วันเท่านั้น โดย พิจารณาจากอัตราการบริโภคข้าวของฟิลิปปินส์ต่อวัน (the daily rice consumption rate (DCR)) ที่ประมาณ 679,670 ถุง หรือประมาณ 33,983.5 ตัน ซึ่งปริมาณสินค้าคงคลัง ณ เดือนมิถุนายน 2566 ของ NFA จำนวน ดังกล่าว มีปริมาณต่ำกว่าในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีประมาณ 3.14 ล้านถุง หรือประมาณ 157,154.85 ตัน เท่ากับความต้องการบริโภคประมาณ 4.68 วัน

ทั้งนี้ ปริมาณสต็อกมุลภัณฑ์กันชนในระดับที่ปลอดภัยควรมีเพียงพอสำหรับใช้บริโภคได้ 9 วันเมื่อ พิจารณาจากความต้องการบริโภค 33,983.5 ตันต่อวัน (ในอดีตที่ผ่านมา NFA จะต้องมีสต็อกสำรองประมาณ 15- 30 วัน แต่หลังจากมีกฎหมายภาษีอากรข้าว (the Rice Tariffication Law; RTL) เมื่อปี 2019 ได้มีการปรับลด จำนวนวันลงเหลือ 9 วัน)

ขณะเดียวกัน มีรายงานว่า รัฐบาลฟิลิปปินส์กำลังพิจารณานำเข้าข้าวผ่านข้อตกลงแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล (government-to-government) เพื่อเพิ่มสต็อกสำรองของ NFA แต่อย่างไรก็ตาม ภายใต้กฎหมายภาษีอากรข้าว (the Rice Tariffication Law; RTL) ประธานาธิบดีจะต้องเป็นผู้อนุมัติการนำเข้าข้าวในกรณีจำเป็นเท่านั้น หน่วยงาน NFA จะไม่สามารถดำเนินการนำเข้าข้าวได้

ทั้งนี้ ตามกฎหมายภาษีอากรข้าว (the Rice Tariffication Law; RTL) ได้ห้ามไม่ให้หน่วยงาน NFA เป็น ผู้นำเข้าข้าว ซึ่งเมื่อถึงเวลาที่ฟิลิปปินส์จะต้องนำเข้า รัฐบาลจะนำเข้าผ่านหน่วยงานอื่น ไม่ใช่นำเข้าโดยผ่าน หน่วยงาน NFA เหมือนในอดีต

ข้อมูลจากสำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ณ วันที่ 20 กรกฎาคม 2566 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวแล้วประมาณ 1.926 ล้านตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,357 ใบ) ลดลงประมาณ 17.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 2.339 ล้านตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,621 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2565 โดยมีการนำเข้าในเดือนมกราคม 2566 จำนวน 248,329.8 ตัน เดือนกุมภาพันธ์ 2566 จำนวน 137,727 ตัน เดือน มีนาคม 2566 จำนวน 403,991.4 ตัน เดือนเมษายน 2566 จำนวน 513,425.2 ตัน เดือนพฤษภาคม 2566 จำนวน 320,002.4 ตัน เดือนมิถุนายน 2566 จำนวน 216,696.0 ตัน และเดือนกรกฎาคม 2566 (1-20 กรกฎาคม) จำนวน 85,982.8 ตัน

โดยนำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 1.724 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 89.5% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด ตามด้วยประเทศเมียนมาจำนวน 82,940 ตัน (4.3% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ประเทศไทยจำนวน 76,287 ตัน (4.0% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ประเทศปากีสถานจำนวน 25,520.9 ตัน (1.3% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ประเทศอินเดียจำนวน 12,046.9 ตัน (0.6% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) นอกจากนี้ ยังนำเข้าจากประเทศกัมพูชา 2,575 ตัน จีน 1,560 ตัน ญี่ปุ่น 422.4 ตัน อิตาลี 12.4 ตัน และสเปน 0.96 ตัน

สำหรับบริษัทผู้นำเข้าที่สำคัญ (ที่นำเข้าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-20 กรกฎาคม 2566) ได้แก่

- 1.MANUS DEI RESOURCES ENT. INC. นำเข้า 175,987 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 213 ใบ)
- 2.BLY Agri Venture Trading นำเข้าจำนวน 154,168 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 129 ใบ)
- 3.Davao Solar Best Corporation นำเข้าจำนวน 122,460 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 160 ใบ)
- 4.NAN STU Agri Traders นำเข้าจำนวน 77,225.33 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 102 ใบ)
- 5.River Valley Distribution, Inc. นำเข้าจำนวน 71,000 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 18 ใบ)
- 6.Macman Rice and Corn Trading นำเข้าจำนวน 67,481.0 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 19 ใบ)
- 7.JMC Ricemill Corporation นำเข้าจำนวน 62,951.7 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 112 ใบ)
- 8.ORISON FREE ENTERPRISE INC. นำเข้าจำนวน 62,780.15 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 84 ใบ)
- 9.Sodatrade Corporation นำเข้าจำนวน 61,008 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 32 ใบ)
- 10.Lucky Buy and Sell นำเข้าจำนวน 54,046.25 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 65 ใบ)

ก่อนหน้านี้ กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (the US Department of Agriculture (USDA)) คาดการณ์ว่า ในปี 2024 ฟิลิปปินส์จะนำเข้าข้าวประมาณ 3.8 ล้านตัน เนื่องจากคาดว่าความต้องการบริโภคจะเพิ่มขึ้น

ในปี 2565 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวประมาณ 3.826 ล้านตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 4,302 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 38.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 2.771 ล้านตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,383 ใบ) ในปี 2564 โดยในปี 2565 ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามจำนวนประมาณ 3.178 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 83.1% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด ตามด้วยประเทศเมียนมาจำนวน 244,738 ตัน (6.4% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ประเทศไทยจำนวน 183,230.4 ตัน (4.8% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ประเทศปากีสถานจำนวน 198,912.7 ตัน (5.2% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ประเทศอินเดียจำนวน 10,094.5 ตัน (0.26% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) นอกจากนี้ ยังนำเข้าจากประเทศจีน 9,328.4 ตัน ญี่ปุ่น 303.1 ตัน สิงคโปร์ 822 ตัน เกาหลีใต้ 400 ตัน และสเปน 4.96 ตัน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา รายงานโดยอ้างหนังสือพิมพ์ Philippine Star ว่า นาย Nicholas Mapa นักเศรษฐศาสตร์อาวุโสของธนาคาร ING กล่าวว่า ฟิลิปปินส์ในฐานะผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ของโลก ต้องเร่งดำเนินการอย่างเด็ดขาดในการมุ่งเน้นและสนับสนุนการเพิ่มผลผลิตข้าวในท้องถิ่น เนื่องจากล่าสุดประเทศ อินเดียได้สั่งห้ามการส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมชาติ รวมทั้งคาดการณ์ว่า ฟิลิปปินส์จะประสบกับความท้าทายที่เพิ่มขึ้นจากปรากฏการณ์เอลนีโญ

ทั้งนี้แม้ว่าอินเดียจะไม่ใช่แหล่งนำเข้าข้าวรายใหญ่ของฟิลิปปินส์ และคาดว่าฟิลิปปินส์ไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจาก นโยบายห้ามส่งออกข้าวดังกล่าว แต่การระงับการส่งออกข้าวของอินเดียดังกล่าว จะทำให้อุปทานทั่วโลกลดลง โดย อินเดียเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก คิดเป็นประมาณ 40% ของการค้าข้าวทั่วโลก ซึ่ง นโยบายห้ามส่งออกข้าวดังกล่าวของอินเดียคาดว่าจะทำให้อุปทานทั่วโลกตึงตัวยิ่งขึ้น และจะส่งผลให้ราคาข้าวในตลาดโลกสูงขึ้น

ขณะที่นาย Danilo Fausto ประธานหอการค้าแห่งการเกษตรและอาหารแห่งฟิลิปปินส์ (PCAFI) เห็นว่า คำสั่งห้ามส่งออกข้าวของอินเดีย จะกระตุ้นการเก็งกำไรและการแข่งขันในอุปทานทั่วโลก ทำให้แหล่งนำเข้าข้าวที่สำคัญของประเทศได้รับผลกระทบ โดยจะมีความต้องการจากประเทศผู้ส่งออกข้าวรายอื่นสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ราคาข้าวสูงขึ้น

นอกจากนี้ นาย Fausto กล่าวเสริมว่ายังมีความท้าทายของปรากฏการณ์เอลนีโญที่อาจเกิดในฤดูเพาะปลูกที่สอง โดยฤดูเพาะปลูกที่สองจะเริ่มในเดือนพฤศจิกายนปีนี้ และจะมีการเก็บเกี่ยวในเดือนกุมภาพันธ์หรือมีนาคมปีหน้า ซึ่งเป็นช่วงที่คาดว่าเอลนีโญจะส่งผลกระทบในระดับต่างๆ ทั้งนี้เห็นว่าฟิลิปปินส์จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมด้านระบบชลประทาน เมื่อเอลนีโญเริ่มโจมตีพื้นที่ผลิตข้าว

นอกจากนี้ นาย Roehlano Briones นักวิจัยอาวุโสของ สถาบันการศึกษาเพื่อการพัฒนาแห่งฟิลิปปินส์ (PIDS) ระบุว่าฟิลิปปินส์จะได้รับผลกระทบแน่นอน เนื่องจากจะเพิ่มแรงกดดันต่อราคาข้าวในท้องถิ่น ซึ่งในช่วงไม่กี่เดือนที่ผ่านมา ราคาทั่วโลกได้เพิ่มสูงขึ้น และเห็นได้จากราคาขายปลีกข้าวค่อยๆสูงขึ้น แม้กระทั่งราคาข้าวเปลือก

ขณะที่ นาย Raul Montemayor ผู้จัดการสมาคมพันธ์เกษตรกรเสรี (FFF) กล่าวว่า ผู้ค้ากำลังรอดูสถานการณ์ว่าเวียดนามซึ่งเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่จะขึ้นราคาข้าวหรือไม่ ซึ่งคาดว่าราคาข้าวที่สูงขึ้นอาจสัมผัสได้ในตลาดท้องถิ่นภายในไม่กี่สัปดาห์ข้างหน้า

นาย Roehlano Briones นักวิจัยอาวุโสของ สถาบันการศึกษาเพื่อการพัฒนาแห่งฟิลิปปินส์ (PIDS) ระบุว่า ประเทศอินเดียมีการใช้คำสั่งห้ามส่งออกข้าวครั้งสุดท้ายและครั้งใหญ่ที่สุดเมื่อปี 2550 ซึ่งไม่เพียงก่อให้เกิดวิกฤตราคาอาหารโลกเท่านั้น แต่ยังได้สร้างปัญหาความมั่นคงทางอาหารในหลายประเทศที่พึ่งพาข้าวเป็นหลัก โดยในขณะนั้นได้ส่งผลให้ราคาข้าวทั่วโลกพุ่งสูงถึง 1,000 เหรียญสหรัฐต่อตัน ทั้งนี้ ปัจจุบันราคาข้าวอยู่ที่ประมาณ 500-540 เหรียญสหรัฐต่อตัน สำหรับนโยบายการห้ามส่งออกข้าวในครั้งนี้ของอินเดียเห็นว่าจะไม่สามารถนำไปสู่สถานการณ์เดียวกัน และจะไม่ส่งผลกระทบที่รุนแรงเกินไป トラบโดที่ประเทศผู้ผลิตข้าวรายอื่นไม่ปฏิบัติตามอินเดีย

ขณะที่นาย Raul Montemayor ผู้จัดการระดับชาติของสหพันธ์ชาวนาเสรี (FFF) กล่าวว่า นโยบายล่าสุดของอินเดียที่ผลักดันให้ราคาข้าวในตลาดโลกที่สูงอยู่แล้วสูงขึ้นไปอีก โดยเวียดนามซึ่งเป็นแหล่งนำเข้าข้าวอันดับต้นของฟิลิปปินส์จะส่งออกข้าวในราคาที่สูงขึ้น ทั้งนี้เวียดนามเป็นแหล่งนำเข้าข้าวอันดับ 1 ของฟิลิปปินส์ โดยในปีที่ผ่านมาคิดเป็นสัดส่วน 83% ของการนำเข้าทั้งหมดซึ่ง สูงเป็นประวัติการณ์ที่ 3.8 ล้านตัน

นอกจากนี้ จากข้อมูลจากสำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry) ระบุว่าความเคลื่อนไหวของอินเดีย ในการระงับการส่งออกข้าวจะทำให้ราคาข้าวสูงขึ้นอย่างแน่นอน และมีรายงานว่าเวียดนามกำลังวางแผนควบคุมการส่งออกด้วย ซึ่งคาดว่าจะทำให้ข้าวนำเข้าแพงขึ้นและจะดันให้ราคาขายปลีกสูงขึ้น และผู้นำเข้าอาจจะลดขนาดการนำเข้าซึ่งนำไปสู่อุปทานในประเทศที่ตั้งตัว

นาย Danilo Fausto ประธานหอการค้าแห่งการเกษตรและอาหารแห่งฟิลิปปินส์ ระบุว่า ไม่ว่าจะการตัดสินใจของเวียดนามจะเป็นอย่างไร ผู้บริโภคจะเป็นผู้สัมผัสถึงผลกระทบของข้าวนำเข้าที่มีราคาแพงขึ้น อย่างไรก็ตามในทางกลับกัน อาจเป็นผลดีต่อเกษตรกรชาวนาท้องถิ่นที่จะช่วยจูงใจให้ปลูกข้าวมากขึ้น แต่ผู้บริโภคมักจะต้องแบกรับต้นทุนข้าวนำเข้าที่แพงขึ้น

ทั้งนี้จากการติดตามสถานการณ์ราคาข้าวล่าสุดของกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์พบว่า ราคาข้าวนำเข้าและข้าวท้องถิ่นอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน โดยราคาขายปลีกของข้าวท้องถิ่นสำหรับข้าวคุณภาพพิเศษมีราคาระหว่าง 48-60 เปโซต่อกิโลกรัม ข้าวพรีเมียมมีราคาระหว่าง 42-49 เปโซต่อกิโลกรัม ข้าวขัดสีคุณภาพดีมีราคาระหว่าง 40-49

เปโซต่อกิโลกรัม และข้าวทั่วไปมีราคาระหว่าง 36-44 เปโซต่อกิโลกรัม ในขณะที่ราคาข้าวนำเข้า สำหรับข้าวคุณภาพพิเศษมีราคาระหว่าง 48-58 เปโซต่อกิโลกรัม ข้าวพรีเมียมมีราคาระหว่าง 45-50 เปโซต่อกิโลกรัม และข้าวขัดสีคุณภาพดีมีราคาระหว่าง 41-48 เปโซต่อกิโลกรัม และเพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรหันมาปลูกข้าวมากขึ้น

นาย Cathy Estavillo โฆษกของ กลุ่ม Bantay Bigas Rice Watchdog เรียกร้องให้เสริมสร้างการผลิตข้าวในท้องถิ่นโดยรัฐบาลควรให้การสนับสนุนโดยตรงด้านเงินอุดหนุน สิ่งอำนวยความสะดวกหลังการเก็บเกี่ยว และการกระจายที่ดินฟรีแก่เกษตรกร นอกจากนี้ยังเรียกร้องให้ผ่านร่าง House Bill 405 หรือพระราชบัญญัติพัฒนาอุตสาหกรรมข้าว (Rice Industry Development Act) ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวได้รับประโยชน์จากปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และเครื่องมือในราคาถูก นอกจากนี้ ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาชลประทานและสิ่งอำนวยความสะดวกหลังการเก็บเกี่ยวสำหรับเกษตรกร

ที่มา *Oryza.com* และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว AFP รายงานเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2566 ว่า รัฐบาลอินโดนีเซียเตรียมพื้นที่เกษตรกรรมไว้ประมาณ 3.125 ล้านไร่ สำหรับการผลิตข้าว แม้มีการคาดการณ์ว่าจะประสบกับภัยแล้งที่ยาวนาน อันเป็นผลมาจากปรากฏการณ์เอลนีโญ

ทั้งนี้ นายซาร์รูล ยาซิน ลิมโป รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรอินโดนีเซีย กล่าวเมื่อวันพุธที่ผ่านมาว่า หลายภูมิภาคในประเทศแสดงความพร้อมในการเตรียมที่ดินเพื่อการเกษตรสำหรับการผลิตข้าว โดยเขามั่นใจว่าถ้าอินโดนีเซียสามารถปลูกข้าวในพื้นที่ 3.125 ล้านไร่ได้สำเร็จ จะสามารถควบคุมผลกระทบของเอลนีโญได้เป็นอย่างดี นายซาร์รูล ยังได้กล่าวเพิ่มในแถลงการณ์ว่า ความมุ่งมั่นร่วมกันจากรัฐบาลท้องถิ่นเป็นหนึ่งในขั้นตอนสำคัญในการเตรียมรับมือกับเอลนีโญ

ในขณะที่ ประธานาธิบดีโจโก วิโดโด (Joko Widodo (Jokowi)) ได้สั่งให้เจ้าหน้าที่รัฐเตรียมตัวและรับประกันความพร้อมด้านการผลิตข้าว ภายหลังจากประชุมเกี่ยวกับการจัดหาข้าวภายในประเทศ

นาย ซาร์รูล กล่าวเพิ่มเติมว่า กระทรวงเกษตรอินโดนีเซีย คำนึงถึงผลกระทบเลวร้ายที่สุด ต่อสต็อกข้าวของอินโดนีเซีย ในช่วงที่เกิดเอลนีโญรุนแรงที่สุด ระหว่างเดือนสิงหาคม-กันยายน 2566 นี้แล้ว ซึ่งคาดว่าจะขาดดุลการผลิตข้าวประมาณ 300,000-1,200,000 ตัน แต่ด้วยการผลิตข้าวเพิ่มเติมอีก 3.125 ล้านไร่ ทำให้เขามองโลกในแง่ดีเกี่ยวกับการควบคุมผลกระทบของเอลนีโญที่มีต่อคลังอาหารของประเทศโดยเฉพาะข้าว

ก่อนหน้านี้ นายซาร์รูล ระบุว่าการผลิตที่เพิ่มขึ้น 3.125 ล้านไร่ คาดว่าจะทำให้มีผลผลิตข้าวเปลือกราว 3 ล้านตัน ซึ่งจะเท่ากับข้าวสารประมาณ 1.5 ล้านตัน อีกทั้งยังมีรายงานว่า รัฐบาลยังมีสต็อกข้าวอยู่ประมาณ 2.7 ล้านตัน ไปจนถึงเดือนกันยายน 2566 นี้

ที่มา *Oryza.com*

สิงคโปร์

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า ทางกาารสิงคโปร์กำลังดำเนินการเพื่อขอยกเว้นจากการห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมชาติของอินเดีย

สำนักงานอาหารสิงคโปร์ (the Singapore Food Agency (SFA)) ได้ระบุในโพสต์ Facebook ว่าทางการกำลังทำงานร่วมกับทางการอินเดียเพื่อขอยกเว้นจากประกาศห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมชาติของอินเดีย ขณะที่มียางานว่าหน่วยงานกำลังทำงานร่วมกับผู้นำเข้าเพื่อเพิ่มการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ต่างๆจากแหล่งต่างๆ

สำนักงานอาหารสิงคโปร์ ระบุว่า ข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมชาติจากอินเดียมีสัดส่วนประมาณ 17% ของข้าวนำเข้าของสิงคโปร์ โดยในปี 2022 ข้าวจากอินเดียคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 40% ของข้าวนำเข้าของสิงคโปร์ ซึ่งในแต่ละปีสิงคโปร์นำเข้าข้าวจากแหล่งต่างๆประมาณ 30 ประเทศ

ทั้งนี้ ภายใต้โครงการเก็บสต็อกข้าวของสิงคโปร์ (Singapore's Rice Stockpile Scheme) ผู้นำเข้าข้าวต้องมีสินค้าคงคลังสำรองเท่ากับสองเท่าของการนำเข้าต่อเดือน ซึ่งช่วยให้มั่นใจได้ถึงปริมาณข้าวที่เพียงพอในตลาด
ที่มา *Oryza.com*

จีน

มียางานว่า ในช่วงครึ่งแรกของปีนี้ (มกราคม-มิถุนายน 2566) จีนนำเข้าข้าวแล้วประมาณ 1.8 ล้านตัน ลดลงประมาณ 49.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งการลดลงดังกล่าวเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาข้าวในตลาดโลก และการจำกัดการส่งออกข้าวของบางประเทศ ซึ่งส่งผลให้ราคานำเข้าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นประมาณ 33% เป็นประมาณ 3,603 หยวนต่อตัน (ประมาณ 501 เหรียญสหรัฐฯ)

ขณะที่ผู้เชี่ยวชาญตั้งข้อสังเกตว่า เนื่องจากคาดว่าราคาข้าวไม่น่าจะลดลงจากระดับปัจจุบัน ดังนั้นการนำเข้าข้าวของจีนในช่วงครึ่งปีหลังจึงมีแนวโน้มที่จะยังคงอยู่ในระดับต่ำ

ที่มา *Oryza.com*

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตร ประมงและป่าไม้ (the Ministry of Agriculture, Fisheries and Forests; MAFF) ได้ประกาศผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ CPTPP Simultaneous Buy and Sell (SBS) tender ครั้งที่ 2 ของปีงบประมาณ 2023/24 (1 เมษายน 2566-31 มีนาคม 2567) เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2566 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวจากประเทศสมาชิกกลุ่ม CPTPP จำนวน 1,120 ตัน ซึ่งปรากฏว่าได้มีการยื่นข้อเสนอครบทั้ง 1,120 ตัน และจะมีการประกวดราคาอีกครั้งในวันที่ 26 กรกฎาคม 2566

(รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_sbsrice/attach/pdf/index-93.pdf)

ความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (The Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership; CPTPP) เป็นความตกลงการค้าเสรีที่ครอบคลุมในเรื่องการค้า การบริการ และการลงทุนเพื่อสร้างมาตรฐานและกฎระเบียบร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก ทั้งในประเด็นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา มาตรฐานแรงงาน กฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมถึงกลไกแก้ไขข้อพิพาทระหว่างรัฐบาลและนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งริเริ่มกันมาตั้งแต่ปี 2006 มีชื่อเดิมว่า TPP (Trans-Pacific Partnership) และมีสมาชิกทั้งหมด 12 ประเทศ แต่หลังจากสหรัฐฯ ถอนตัวออกไปเมื่อต้นปี 2017 ประเทศสมาชิก

ที่เหลือก็ตัดสินใจเดินทางความตกลงต่อโดยใช้ชื่อใหม่ว่า CPTPP ปัจจุบัน สมาชิก CPTPP มีทั้งหมด 11 ประเทศ คือ ญี่ปุ่น แคนาดา เม็กซิโก เปรู ชิลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน และเวียดนาม
ที่มา *Oryza.com*

เกาหลีใต้

หน่วยงาน Korea Agri-Fisheries and Food Trade Corporation (KAFTC or aT) ประกาศว่าการประมูลข้าว (Announcement of bidding for purchase of TRQ rice (5th round) for 2023) เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2566 เพื่อซื้อข้าวจำนวน 43,016 ตัน ซึ่งประกอบด้วย

1. ข้าวสารเมล็ดยาวที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (non-glutinous milled rice long grain) ตามมาตรฐาน US.No1 จากประเทศเวียดนามจำนวน 900 ตัน กำหนดส่งมอบในช่วงระหว่างวันที่ 1-31 ตุลาคม 2566 ที่ท่าเรือ Busan

2. ข้าวกล้องเมล็ดกลางที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (non-glutinous brown rice medium grain) ตามมาตรฐาน US.No3 จากประเทศสหรัฐฯจำนวน 21,450 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 31 ธันวาคม 2566 ที่ท่าเรือ Mokpo

3. ข้าวกล้องเมล็ดกลางที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (non-glutinous brown rice medium grain) ตามมาตรฐาน US.No3 จากประเทศสหรัฐฯจำนวน 20,666 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 31 ธันวาคม 2566 ที่ท่าเรือ Ulsan

ผลปรากฏว่า เกาหลีใต้ไม่สามารถซื้อข้าวจากการประมูลครั้งนี้ได้

ทั้งนี้ หน่วยงาน Korea Agri-Fisheries and Food Trade Corporation (KAFTC or aT) ภายใต้รัฐบาลเกาหลีใต้ได้ออกประกาศกำหนดมาตรการโควตาภาษี (Tariff Rate Quota; TRQ) สำหรับปี 2023 โดยระบุว่า ในช่วงครึ่งแรกของปี 2566 การประกาศการประมูลจะมีกำหนดออกประกาศจำนวน 4 ครั้ง ในเดือนกุมภาพันธ์ มีนาคม เมษายน และพฤษภาคม และในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 การประมูลจะมีขึ้นสองหรือสามครั้งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ภายในประเทศ โดยมีการกำหนดปริมาณโควตารายประเทศ (country-specific quotas) ดังนี้ 1. ประเทศจีน 157,195 ตัน 2. ประเทศสหรัฐฯ 132,304 ตัน 3. ประเทศเวียดนาม 55,112 ตัน 4. ประเทศไทย 28,494 ตัน 5. ประเทศออสเตรเลีย 15,595 ตัน และมีโควตา Global Quota จำนวน 20,000 ตัน

รายละเอียดที่ <https://www.at.or.kr/download.action?attachId=101168>

ที่มา *Oryza.com*

ฮ่องกง

หน่วยงาน Trade and Industry Department ของฮ่องกง รายงานว่าในช่วงครึ่งแรกของปีนี้ (มกราคม-มิถุนายน 2566) ฮ่องกงนำเข้าข้าวจากประเทศต่างๆรวมประมาณ 121,900 ตัน ลดลงประมาณ 15.8% เมื่อเทียบกับปริมาณ 144,700 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2565 โดยนำเข้าจากประเทศต่างๆดังนี้

1. ประเทศไทย จำนวนประมาณ 70,300 ตัน ลดลงประมาณ 18.3% เมื่อเทียบกับ 86,000 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2565 ประกอบด้วยข้าวขาวประมาณ 1,800 ตัน ข้าวหอม 64,800 ตัน และข้าวชนิดอื่นๆประมาณ 3,700 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 57.7% ของปริมาณนำเข้าทั้งหมด ลดลงประมาณ 2.9% เมื่อเทียบกับส่วนแบ่งตลาดในช่วงเดียวกันของปี 2565 ซึ่งอยู่ที่ 59.4%

2. ประเทศเวียดนาม จำนวนประมาณ 32,200 ตัน ลดลง 3.3% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 33,300 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2565 ประกอบด้วยข้าวหอมประมาณ 30,000 ตัน ข้าวขาวและข้าวชนิดอื่นๆรวมประมาณ

2,200 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 26.4% เพิ่มขึ้น 14.8% เมื่อเทียบกับส่วนแบ่งตลาดในช่วงเดียวกันของปี 2565 ซึ่งอยู่ที่ 23.0%

3. ประเทศจีน จำนวนประมาณ 10,000 ตัน ลดลง 6.5% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 10,700 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา ประกอบด้วยข้าว See Mew จำนวนประมาณ 100 ตัน และข้าว Yu Jien ประมาณ 9,900 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 8.2% เพิ่มขึ้น 10.8% เมื่อเทียบกับเดียวกันของปี 2565 ซึ่งอยู่ที่ 7.4%

4. ประเทศญี่ปุ่น จำนวนประมาณ 4,800 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 3.9%

5. ประเทศกัมพูชา จำนวนประมาณ 3,200 ตัน ลดลง 45.8% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 5,900 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 2.6% ลดลง 36.6% เมื่อเทียบกับเดียวกันของปี 2565 ซึ่งอยู่ที่ 4.1%

6. ประเทศสหรัฐอเมริกาประมาณ 100 ตัน ลดลง 96.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,600 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 0.1% ลดลง 94.4% เมื่อเทียบกับเดียวกันของปี 2565 ซึ่งอยู่ที่ 1.8%

7. ประเทศอื่นๆประมาณ 1,300 ตัน ลดลง 79.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 6,200 ตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา คิดเป็นส่วนแบ่งตลาด 1.1% ลดลง 74.4% เมื่อเทียบกับเดียวกันของปี 2565 ซึ่งอยู่ที่ 4.3%

สำหรับการส่งออก (Re-export) ไปยังประเทศอื่นๆ ในช่วงครึ่งแรกของปีนี้ (มกราคม-มิถุนายน 2566) มีปริมาณ 4,699 ตัน ลดลง 9.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 5,161 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยส่งไปยังมาเก๊า จำนวน 4,300 ตัน ลดลง 3.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 4,467 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่งไปยังสหรัฐอเมริกา ประมาณ 325 ตัน ลดลง 20.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 408 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่งไปยังแคนาดา ประมาณ 39 ตัน ลดลง 60.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 98 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เป็นต้น

ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2566 ช่องกมมีจำนวนผู้เก็บสต็อกข้าวที่ได้จดทะเบียนแล้ว (Registered stockholders of rice) จำนวน 244 ราย และมีสถานที่เก็บรักษาข้าวที่ได้รับอนุมัติ (Approved rice storage places) จำนวน 143 แห่ง สำหรับการเก็บข้าวในสต็อก (Closing stock (excluding reserve stock)) ช่องกมมีข้าวอยู่ในสต็อก ณ เดือนมิถุนายน 2566 รวม 13,800 ตัน และมีสต็อกสำรอง (Reserve stock for the import period) จำนวน 10,700 ตัน

สำหรับอัตราการบริโภคข้าวเฉลี่ยในปี 2021 อยู่ที่ประมาณ 37 กิโลกรัมต่อคนต่อปี ลดลงประมาณ 7.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 40 กิโลกรัมต่อคนต่อปี ในปี 2020 และลดลงประมาณ 13.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 43 กิโลกรัมต่อคนต่อปี ในปี 2012

ทางด้านราคาข้าวเฉลี่ยที่ช่องกมนำเข้าจากประเทศต่างๆนั้น (Average Rice Import CIF (Cost Insurance Freight) Prices) ในเดือนมิถุนายน 2566 ที่ผ่านมา ราคานำเข้าข้าวหอมจากไทย (Thai Fragrant) อยู่ที่ 7.02 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 6.9 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า ส่วนราคานำเข้าข้าวหอมจากเวียดนาม (Vietnamese Fragrant) อยู่ที่ 4.91 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 4.88 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) ในเดือนก่อนหน้า และราคานำเข้าข้าวจากจีน (Chinese Yu Jien) อยู่ที่ 5.93 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 5.81 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า

ด้านราคาขายปลีกเฉลี่ย (Average Retail Prices) ในเดือนมิถุนายน 2566 ที่ผ่านมา ราคาขายข้าวหอมจากไทย (Thai Fragrant) อยู่ที่ 13.57 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) ลดลงจาก 13.70 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า ส่วนราคาขายข้าวหอมจากเวียดนาม (Vietnamese Fragrant) อยู่ที่ 11.41 เหรียญ

ฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 11.34 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า และราคาข้าวของจีน (Chinese Yu Jien) อยู่ที่ 13.44 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม (HK\$/kg) เพิ่มขึ้นจาก 13.34 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม ในเดือนก่อนหน้า

ที่มา Trade and Industry Department

อินเดีย

ภาวะราคาข้าวในสัปดาห์ที่ผ่านมายังคงปรับตัวสูงขึ้น ท่ามกลางภาวะอุปทานข้าวในประเทศตึงตัว ขณะที่ความต้องการข้าวจากต่างประเทศยังคงมีอย่างต่อเนื่องและได้มีการปรับเปลี่ยนชนิดข้าวที่นำเข้าจากเดิม หลังจากที่รัฐบาลห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดั้งตั้งแต่วันที่ 20 กรกฎาคม 2566 เป็นต้นมา ส่งผลให้ราคาข้าวขึ้น 5% เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 450-455 เหรียญสหรัฐต่อดัน ซึ่งวงการค้าแสดงความกังวลว่า อาจจะทำให้คำสั่งซื้อข้าวขึ้นจากต่างประเทศลดลง จากการที่ราคาข้าวขึ้นอินเดียปรับตัวสูงขึ้นมาก

สำนักข่าว CNBC รายงานโดยอ้างอิงข้อมูลจากนักวิเคราะห์ว่า การสั่งห้ามส่งออกข้าวของอินเดียเสี่ยงส่งผลกระทบต่อตลาดข้าวทั่วโลก และมีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อปากท้องของประชาชนหลายล้านคน โดยผู้บริโภคในเอเชียและแอฟริกาจะเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด

ธนาคารบาร์เคลย์ระบุในรายงาน มาเลเซียดูเหมือนจะเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงมากที่สุดจากการวิเคราะห์ของธนาคาร โดยเน้นย้ำว่ามาเลเซียพึ่งพาข้าวอินเดียในปริมาณมาก เนื่องจากในแต่ละปีมาเลเซียนำเข้าข้าวในปริมาณมากและอินเดียมีสัดส่วนค่อนข้างมาก

ขณะที่สิงคโปร์เป็นอีกประเทศที่จะได้รับผลกระทบจากการที่อินเดียห้ามส่งออกข้าว เนื่องจากข้าวอินเดียคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 30% ของการนำเข้าข้าวของสิงคโปร์

อย่างไรก็ตาม บาร์เคลย์เน้นย้ำว่า สิงคโปร์พึ่งพาการนำเข้าอาหารโดยรวม ไม่ใช่แค่ข้าวเท่านั้น โดยปัจจุบันสิงคโปร์กำลังพยายามขอสิทธิยกเว้นจากคำสั่งห้ามส่งออกข้าวของอินเดีย

ปัจจุบันราคาข้าวเคลื่อนไหวที่ระดับสูงสุดในรอบหนึ่งทศวรรษ โดยปรากฏการณ์เอลนีโญเพิ่มความเสี่ยงต่อการผลิตในประเทศผู้ผลิตข้าวอื่นๆ ในเอเชีย เช่น ไทย ปากีสถาน และเวียดนาม ซึ่งเอเชียไม่ใช่ภูมิภาคเดียวที่จะได้รับผลกระทบจากการสั่งห้ามส่งออกข้าวของอินเดีย ประเทศต่างๆ จำนวนมากในแอฟริกาและตะวันออกกลางก็เผชิญความเสี่ยงเช่นเดียวกัน

ขณะที่ BMI ซึ่งเป็นแผนกวิจัยของฟิทช์ โซลูชันส์ระบุว่า ตลาดที่ได้รับผลกระทบจากการสั่งห้ามส่งออกข้าวของอินเดียคือภูมิภาคแอฟริกาใต้ทะเลทรายซาฮารา รวมถึงตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ (MENA) โดยประเทศจิบูตี, ไลบีเรีย, กาตาร์, แคมเบีย และคูเวตมีความเสี่ยงมากที่สุด

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า ผู้ส่งออกข้าวของอินเดียได้รับการร้องขอจากผู้ซื้อให้จัดส่งข้าวบาสมาดิล่วงหน้า หลังจากรัฐบาลอินเดียประกาศห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ (HS code 10063090) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 20 กรกฎาคม 2566 ที่ผ่านมา

นาย Atul Garg กรรมการผู้จัดการของ GRM Overseas (GRMO.NS) ซึ่งเป็นผู้ส่งออกข้าวบาสมาดิชั้นนำกล่าวว่า ผู้ซื้อข้าวได้ร้องขอให้มีการจัดส่งสินค้าก่อนเวลา เนื่องจากพวกเขากลัวว่ารัฐบาลอาจกำหนดข้อจำกัดในการส่งออกข้าวบาสมาดิด้วย

ทั้งนี้ ผู้ซื้อข้าวมักจะลงนามในสัญญาระยะเวลาโดยมีการรับประกันว่าจะจัดส่งในปริมาณที่กำหนดทุกเดือน อย่างไรก็ตาม ผู้ซื้อบางรายกำลังร้องขอให้มีการจัดส่งสินค้าในเดือนสิงหาคมนี้ ซึ่งเร็วขึ้นจากเดิมที่ควรจัดส่งในเดือนกันยายนและตุลาคมนี้

ในปี 2565/66 อินเดียส่งออกข้าวบาสมาดิจำนวนประมาณ 4.5 ล้านตัน โดยผู้ซื้อรายใหญ่ที่สุด ได้แก่ ประเทศซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน อิรัก สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เยเมน และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

ขณะที่ผู้ส่งออกข้าวรายหนึ่งของอินเดีย กล่าวว่า เขาได้ให้ความมั่นใจกับผู้ซื้อว่าไม่มีความเป็นไปได้ที่จะมีการห้ามส่งออกข้าวบาสมาดิ แต่ผู้ซื้อบางรายก็ยังคงกลัว เนื่องจากการตัดสินใจของรัฐบาลอินเดียในการห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดินั้น เป็นสิ่งที่ผู้ซื้อไม่คาดคิดไว้ก่อน อย่างไรก็ตามในอดีต อินเดียไม่เคยห้ามส่งออกข้าวบาสมาดิ มีเพียงการเก็บภาษีส่งออกในปี 2008 (2551) เท่านั้น

ทั้งนี้ ข้าวบาสมาดิส่วนใหญ่มีแหล่งผลิตในรัฐทางตอนเหนือของประเทศ เช่น ปัญจาบ हरยาณา อุตตรประเทศ และหิมาจัลประเทศ ซึ่งเมื่อต้นปีนี้ถูกน้ำท่วมเนื่องจากมีฝนตกหนักมาก แต่มีรายงานว่าพื้นที่ปลูกข้าวบาสมาดิเพิ่มขึ้นในปี 2566 และผลผลิตน่าจะสูงกว่าปีที่แล้ว โดยเกษตรกรจำนวนมากในรัฐอุตตรประเทศ ได้ปรับเปลี่ยนจากการปลูกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิไปปลูกข้าวบาสมาดิ เนื่องจากราคาที่สูงขึ้น

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2566 กรมการค้าต่างประเทศ (Directorate General of Foreign Trade; DGFT) ได้ออกประกาศ (Trade Notification) ฉบับที่ 18/2023 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2566 โดยมีสาระสำคัญคือ รัฐบาลอินเดียอนุญาตให้ส่งออกข้าวหัก (HS code 10064000) ไปยังประเทศมาลีและภูฏานได้ตามจำนวนที่กำหนด ซึ่งเป็นไปตามคำร้องขอของทั้งสองประเทศเพื่อตอบสนองความต้องการด้านความมั่นคงทางอาหาร โดยกำหนดให้ส่งออกข้าวหักไปยังประเทศมาลีจำนวน 100,000 ตัน และประเทศภูฏานจำนวน 48,804 ตัน ภายในปีงบประมาณ 2023/24 โดยผู้ส่งออกที่ต้องการส่งข้าวไปยังทั้งสองประเทศจะต้องยื่นขอโควต้าส่งออกจากรัฐบาลตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่รัฐบาลกำหนดไว้

*****เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2566 กรมการค้าต่างประเทศ (Directorate General of Foreign Trade; DGFT) ได้ออกประกาศฉบับที่ 07/2023 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2566 โดยมีสาระสำคัญคือการส่งออกข้าวหัก (HS code 10064000) ยังคงถูกระงับไว้ อย่างไรก็ตาม การอนุญาตให้ส่งออกไปยังประเทศอื่นๆได้จะต้องเป็นไปตามการอนุญาตของรัฐบาลอินเดียเพื่อตอบสนองความต้องการด้านความมั่นคงทางอาหารและตามคำขอของรัฐบาลประเทศนั้นๆ*****

นอกจากนี้ กรมการค้าต่างประเทศ (Directorate General of Foreign Trade; DGFT) ยังได้ออกประกาศ (Trade Notification) ฉบับที่ 19/2023 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2566 โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการขยายระยะเวลาในการยื่นขอโควต้าส่งออกข้าวหัก (HS code 10064000) ไปยังประเทศที่รัฐบาลอินเดียได้ประกาศอนุญาตให้ส่งออกข้าวหักไปได้ ได้แก่ ประเทศเซเนกัล แกมเบีย และอินโดนีเซีย โดยรัฐบาลได้ขยายระยะเวลาในการยื่นขอโควต้าส่งออกข้าวหักออกไปจนถึงวันที่ 11 สิงหาคม 2566 นี้

*****เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2566 กรมการค้าต่างประเทศ (Directorate General of Foreign Trade; DGFT) ภายใต้กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรมอินเดีย (The Ministry of Commerce & Industry) ได้ออกประกาศ (Trade Notification) ฉบับที่ 08/2023 ลงวันที่ 20 มิถุนายน 2566 โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับ ขั้นตอนการจัดสรรโควตาการส่งออกข้าวหัก (HS code 10064000) ตามหลักมนุษยธรรมและความมั่นคงทางอาหาร ตามคำขอของรัฐบาลประเทศอื่นๆ โดยรัฐบาลได้อนุญาตให้ส่งออกข้าวหักไปยังประเทศอินโดนีเซียจำนวน 200,000 ตัน**

ประเทศเซเนกัลจำนวน 500,000 ตัน และประเทศแกมเบียจำนวน 50,000 ตัน ตามคำขอของกระทรวงการต่างประเทศ

ทั้งนี้ อินเดียได้พิจารณาที่จะอนุญาตให้ส่งออกข้าวหักไปยังประเทศอินโดนีเซีย เซเนกัล และแกมเบียในปีงบประมาณ 2023/24 (1 เมษายน 2566 - 31 มีนาคม 2567) โดยผู้ส่งออกที่สนใจส่งออกข้าวหักไปยังประเทศเหล่านี้จะต้องยื่นประมวลโควตาของข้าวหักที่ได้รับการจัดสรร**

กรมการค้าต่างประเทศ (Directorate General of Foreign Trade; DGFT) ยังได้ออกประกาศ (Notification) ฉบับที่ 21/2023 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2566 โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการห้ามส่งออกข้าวสากัดน้ำมัน (De-oiled Rice Bran) (HS code 2306) โดยมีผลไปจนถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2566 นี้

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า บรรดาผู้นำเข้าข้าวทั่วโลกมีแนวโน้มที่จะขอทำข้อตกลงโดยตรงกับรัฐบาล (G to G) ของประเทศผู้ส่งออก เนื่องจากคำสั่งห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิของอินเดียกำลังสร้างแรงกดดันให้กับอุปทานข้าวที่มีอยู่และก่อให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับความมั่นคงทางอาหาร

ทั้งนี้ บรรดาผู้ซื้อจากแอฟริกาและเอเชียมีแนวโน้มที่จะแย่งกันซื้อข้าวส่งออก ในขณะที่อุปทานข้าวกำลังตึงตัวมากขึ้นเรื่อยๆ ในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า หลังอินเดียตัดสินใจสั่งระงับการส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ

โดยบรรดาผู้ค้าข้าวและนักวิเคราะห์ห่มองว่า การห้ามส่งออกดังกล่าวจะลดปริมาณข้าวในตลาดโลกลงประมาณ 20% และอาจทำให้ประเทศผู้นำเข้าต้องพึ่งพาข้อตกลงแบบรัฐต่อรัฐมากขึ้น เพื่อจัดการกับปัญหาข้าวขาดแคลนและควบคุมไม่ให้ราคาข้าวแพงขึ้น

นางเซอร์ลี๊ มุสตาฟา นักวิเคราะห์ตลาดข้าวขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) กล่าวว่า การจำกัดการส่งออกจะเป็นการลดทอนความเชื่อใจว่ายังสามารถพึ่งพาการค้าระหว่างประเทศได้หรือไม่ ดังนั้น จึงอาจส่งผลให้ประเทศผู้นำเข้าพยายามแสวงหาข้อตกลงแบบรัฐต่อรัฐเพื่อรับประกันความมั่นคงของอุปทานข้าว

ขณะที่บรรดาผู้ค้าข้าวระบุว่า ผู้ซื้อจากแอฟริกามีแนวโน้มที่จะเข้าเจรจากับรัฐบาลอินเดียในการค้าข้าว และผู้นำเข้าฝั่งเอเชีย อาทิ อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ อาจลงนามในข้อตกลงกับผู้ส่งออกข้าวอันดับต้น ๆ ของภูมิภาคอย่างประเทศไทยและเวียดนาม

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund; IMF) ได้วอนขอให้อินเดียยกเลิกคำสั่งห้ามการส่งออกข้าว โดยระบุว่า การกระทำดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อภาวะเงินเฟ้อโลก

นาย ปีแอร์-โอลิวีเยร์ กูรินชาส (Pierre-Olivier Gourinchas) หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์และผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยของ IMF กล่าวในการแถลงข่าวหลังเปิดเผยรายงานแนวโน้มเศรษฐกิจโลก (World Economic Outlook) เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2566 ว่า การจำกัดการส่งออกดังกล่าวมีแนวโน้มว่าจะซ้ำเติมความผันผวนของราคาอาหารทั่วโลก และอาจนำไปสู่การดำเนินมาตรการโต้ตอบซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อทั่วโลก

นอกจากนี้ IMF ยังคาดการณ์อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของอินเดียไว้ที่ 6.1% ในปีนี้ สูงกว่าค่าเฉลี่ยการขยายตัวของภูมิภาคที่ระดับ 5.3%

ขณะที่ นายแดนเนียล ลีห์ หัวหน้าฝ่ายวิจัยของ IMF กล่าวว่า การเติบโตทางเศรษฐกิจจะลดตัวลงหลังจากขยายตัวอย่างแข็งแกร่งเมื่อปี 2565 แต่มีการปรับแก้ไขเพิ่มขึ้น 0.2% สำหรับปี 2566 ซึ่งเป็นผลจากการลงทุนที่แข็งแกร่งของภาครัฐและเอกชน และคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในปี 2567

สำนักข่าว Reuters รายงานโดยอ้างตามรายงานของกระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture and Farmers Welfare (MOAFW)) ว่า ณ วันที่ 5 สิงหาคม 2566 เกษตรกรได้เพาะปลูกข้าวฤดูการผลิตหลักหรือ Kharif crop ของปีการผลิต 2023/24 (มิถุนายน-กันยายน) ไปแล้วประมาณ 176.875 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นประมาณ 3.28% เมื่อเทียบกับจำนวน 171.258 ล้านไร่ ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ในเดือน กรกฎาคม 2566 นี้ มีปริมาณฝนตกลงมามากขึ้น (เดือนกรกฎาคม 2566 มีฝนตกมากกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ 15% ขณะที่ในเดือนมิถุนายน 2566 มีฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ 10% ทำให้ค่าเฉลี่ยในช่วง 2 เดือน ปริมาณฝนตกมากกว่าค่าเฉลี่ยอยู่ประมาณ 6%) ทำให้เกษตรกรเร่งเพาะปลูกข้าวมากขึ้น

ทั้งนี้ ในช่วงเริ่มต้นฤดูมรสุมในเดือนมิถุนายน 2566 ฝนที่ตกจากอิทธิพลของลมมรสุมมาช้ากว่ากำหนด และการกระจายตัวของฝนไม่ครอบคลุมพื้นที่เพาะปลูกข้าวทั่วประเทศ จึงทำให้การเพาะปลูกข้าวในช่วงเดือน มิถุนายนที่ผ่านมาลดลงจากปีที่แล้ว ซึ่งมรสุมที่มาถึงล่าช้าในปีี้และปริมาณฝนที่ลดลงในบางพื้นที่ เช่น ภาคใต้ ภาค ตะวันออก และภาคกลาง ได้ส่งผลกระทบต่อ การปลูกพืชฤดูร้อน (Kharif crops)

กรมอุตุนิยมวิทยาของอินเดีย ((the India Meteorological Department; IMD) พยากรณ์ว่าในเดือน กรกฎาคมนี้ อินเดียจะมีฝนตกในระดับค่าเฉลี่ย แม้จะยังมีความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (the El Nino) ก็ตาม โดยในเดือนกรกฎาคม 2566 นี้ กรมอุตุนิยมวิทยาพยากรณ์ว่า อินเดียจะได้รับน้ำฝนในระดับ ประมาณ 94-106% ของค่าเฉลี่ย 50 ปีที่ 87 เซนติเมตร (35 นิ้ว) ขณะที่ในเดือนมิถุนายน 2566 อินเดียได้รับ ปริมาณน้ำฝนต่ำกว่าปกติประมาณ 10% ขณะที่บางรัฐได้รับปริมาณน้ำฝนต่ำกว่าปกติมากถึง 60%

กรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย ได้กำหนดค่าปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยหรือค่าปกติ (average, or normal, rainfall) ที่อยู่ระหว่าง 96% ถึง 104% ของค่าเฉลี่ย 50 ปี (the long-term average) ที่ 87 เซนติเมตร (ประมาณ 35 นิ้ว) สำหรับฤดูมรสุมในช่วง 4 เดือนระหว่างเดือนมิถุนายนถึงกันยายนของทุกปี ซึ่งฝนจากลมมรสุมมีความสำคัญต่อ การเกษตรของอินเดียมาก เนื่องจากฝนที่ตกชุกจะส่งผลดีต่อการเพาะปลูกพืช เช่น ข้าว ถั่วเหลือง และฝ้าย โดย เกือบครึ่งหนึ่งของพื้นที่การเกษตรของอินเดียซึ่งไม่ครอบคลุมโดยการชลประทาน จำเป็นอาศัยน้ำฝนจากลมมรสุม เพื่อปลูกพืชผลจำนวนมาก

สำหรับในเดือนสิงหาคม 2566 นี้ กรมอุตุนิยมวิทยาของอินเดีย ((the India Meteorological Department; IMD) พยากรณ์ว่า อินเดียจะมีฝนตกในระดับประมาณ 92% ของค่าเฉลี่ย 50 ปี (the long-period average) ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยปกติที่อยู่ระหว่าง 96% ถึง 104% ของค่าเฉลี่ย 50 ปี (the long-term average)

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า อินเดียกำลังวางแผนที่จะยกเลิกภาษีนำเข้าข้าวสาลีที่อัตรา 40% เพื่อ กระตุ้นให้มีการนำเข้ามากขึ้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในการลดราคาในประเทศ

สำนักข่าว The Financial Express รายงานว่า องค์การอาหารแห่งชาติ (The Food Corporation of India (FCI)) ได้รับการตอบรับพอสมควรสำหรับการประมูลข้าวทางอิเล็กทรอนิกส์ (FCI's rice e-auction) ราย สัปดาห์ ภายใต้โครงการขายข้าวในตลาดเปิด (the open market sale scheme (OMSS)) โดยมีรายงานว่า ผู้ค้า ข้าวได้ซื้อข้าวจำนวน 150 ตันในการประมูลประจำสัปดาห์ที่ 5 ที่จัดขึ้นในปีงบประมาณปัจจุบัน จากที่มีการเสนอ ขายข้าวจำนวน 140,000 ตันในการประมูล

องค์การอาหารแห่งชาติได้เสนอข้าวภายใต้โครงการ OMSS ที่ราคา 3,124 รูปี/100 กิโลกรัม ซึ่งน้อยกว่า ต้นทุนทางเศรษฐกิจของรัฐพีซีในปี 2022/23 ที่ 3,537 รูปี/100 กิโลกรัม โดยแหล่งข่าวระบุว่า ราคาเสนอซื้อข้าว โดยเฉลี่ยภายใต้ OMSS ในสัปดาห์นี้อยู่ที่ 3,124 รูปี/100 กิโลกรัม ซึ่งใกล้เคียงกับราคาที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ ในการประมูลทั้ง 5 ครั้งที่ผ่านมา มีผู้ค้าข้าวซื้อไปได้เพียง 720 ตัน

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2023 สต็อกข้าวของอินเดีย (รวมถึงสต็อกข้าวเปลือกขององค์การอาหารแห่งชาติ (FCI)) มีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 37.6 ล้านตัน แบ่งเป็นสต็อกข้าวสารประมาณ 24.6 ล้านตัน และข้าวเปลือกประมาณ 13 ล้านตัน)

ซึ่งสต็อกข้าวดังกล่าวมีปริมาณเกือบ 3 เท่าของสต็อกเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ 13.5 ล้านตัน (รวมปริมาณสำรองทางยุทธศาสตร์ที่ 2 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสเดือนกรกฎาคม-กันยายน

แหล่งข่าวกล่าวว่า อินเดียอยู่ในช่วงปลายของปีการตลาดข้าว 2565/66 ซึ่งสต็อกของอินเดียในปัจจุบันมีปริมาณมากเกินพอ ขณะที่การเพาะปลูกในฤดูถัดไปก็ใกล้เข้ามาแล้ว จึงทำให้สถานการณ์ข้าวของอินเดียอยู่ในระดับที่ถือว่าค่อนข้างสบายใจได้

สำหรับโครงการจัดหาข้าวจากเกษตรกรของรัฐบาลนั้น องค์การอาหารแห่งชาติ (FCI) รายงานว่า ณ วันที่ 18 กรกฎาคม 2566 สามารถจัดหาข้าวเปลือกในปีปัจจุบัน (the 2022/23 Kharif Marketing Season (KMS)) ได้แล้วประมาณ 84.638 ล้านตันข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารประมาณ 57 ล้านตัน) โดยมีเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์จากโครงการนี้ (Minimum Support Price (MSP) operations) จำนวนประมาณ 12.49 ล้านราย

ขณะที่กระทรวงเกษตร (the Ministry of Agriculture & Farmers Welfare) พยากรณ์ว่าในปีการผลิต 2022/23 เกษตรกรจะผลิตข้าวได้ประมาณ 135.5 ล้านตันข้าวสาร ซึ่งการที่คาดว่าจะผลผลิตข้าวจะดีจะทำให้องค์การอาหารแห่งชาติต้องรับซื้อข้าวจำนวนมากจากชาวนา ซึ่งจะช่วยเพิ่มปริมาณข้าวในสต็อกของรัฐบาล

ที่มา *Oryza.com*

ปากีสถาน

สำนักงานสถิติปากีสถาน (The Pakistan Bureau of Statistics; PBS) รายงานว่าในเดือนมิถุนายน 2566 ซึ่งเป็นเดือนที่ 12 ของปีงบประมาณ 2022/23 (กรกฎาคม 2565-มิถุนายน 2566) ปากีสถานส่งออกข้าวจำนวน 200,892 ตัน ลดลงประมาณ 56.71% เมื่อเทียบกับจำนวน 464,076 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2565 และลดลง 18.69% เมื่อเทียบกับจำนวน 247,078 ตัน ในเดือนพฤษภาคม 2566 ที่ผ่านมา โดยในเดือนมิถุนายน 2566 ปากีสถานส่งออกข้าวบาสมาดิ 52,306 ตัน ลดลง 16.52% เมื่อเทียบกับในช่วงเดียวกันของปี 2565 และลดลง 6.48% เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคม 2566 ส่วนข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิมีการส่งออก 148,586 ตัน ลดลง 62.98% เมื่อเทียบกับในช่วงเดียวกันของปี 2565 และลดลง 22.27% เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคม 2566

สำหรับมูลค่าการส่งออกข้าวในเดือนมิถุนายน 2566 อยู่ที่ 147.304 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงประมาณ 37.77% เมื่อเทียบกับ 236.711 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปี 2565 และลดลง 17.98% เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคม 2566 โดยมูลค่าของข้าวบาสมาดิอยู่ที่ 61.86 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงประมาณ 1.55% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2565 และลดลงประมาณ 7.41% เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคม 2566 ขณะที่มูลค่าของข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิอยู่ที่ 85.444 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงประมาณ 50.86% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2565 และลดลงประมาณ 24.24% เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคม 2566

ทั้งนี้ ในช่วง 12 เดือน (กรกฎาคม 2565-มิถุนายน 2566) ของปีงบประมาณ 2022/23 (กรกฎาคม 2565-มิถุนายน 2566) ปากีสถานส่งออกข้าวรวม 3,717,559 ตัน ลดลงประมาณ 25.29% เมื่อเทียบกับจำนวน 4,975,926 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2565 โดยส่งออกข้าวบาสมาดิจำนวน 595,120 ตัน ลดลงประมาณ 21.51%

เมื่อเทียบกับจำนวน 758,219 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2565 และส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาติจำนวน 3,122,439 ตัน ลดลงประมาณ 25.97% เมื่อเทียบกับจำนวน 4,217,707 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2565

โดยมูลค่าการส่งออกข้าวรวมอยู่ที่ 2,149.136 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงประมาณ 14.47% เมื่อเทียบกับ 2,512.832 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปี 2565 แบ่งเป็นมูลค่าของข้าวบาสมาติอยู่ที่ 650.422 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงประมาณ 6.35% เมื่อเทียบกับ 694.549 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปี 2565 ขณะที่มูลค่าของข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาติอยู่ที่ 1,498.714 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลง 17.58% เมื่อเทียบกับ 1,818.283 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปี 2565

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงธากา รายงานโดยอ้างหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นปากีสถานว่า ผลจากการที่รัฐบาลอินเดียออกมาตรการห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาตินั้น ทำให้ปากีสถานตั้งเป้าส่งออกข้าวปีนี้ถึง 5 ล้านตัน ขณะที่ในปีงบประมาณที่แล้ว (1 กรกฎาคม 2565-30 มิถุนายน 2566) ปากีสถานส่งออกข้าวประมาณ 3.7 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 2.14 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

นาย Chela Ram Kewlani ประธานสมาคมผู้ส่งออกข้าวแห่งปากีสถาน (Rice Exporters Association of Pakistan; REAP) กล่าวกับผู้สื่อข่าว เมื่อปีที่แล้วแม้ปากีสถานจะประสบกับน้ำท่วมใหญ่ ทำให้พืชผลทางการเกษตรเสียหายเป็นวงกว้าง และความท้าทายอื่นๆ อีกมากมาย แต่ปากีสถานยังสามารถส่งออกข้าวได้ในปริมาณมาก และเสริมว่า การห้ามส่งออกข้าวขาวของอินเดียจะส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงการค้าข้าวทั่วโลก ซึ่งจะเป็นโอกาสที่ดีสำหรับปากีสถานในการเติมเต็มช่องว่างด้านอุปทานและขยายส่วนแบ่งทางการตลาดในประเทศผู้ซื้อข้าวรายใหญ่ โดยประธานสมาคมผู้ส่งออกข้าวแห่งปากีสถาน มองว่าในปีงบประมาณนี้ (1 กรกฎาคม 2566-30 มิถุนายน 2567) ปากีสถานจะส่งออกข้าวให้ได้ตามเป้าหมายที่ 5 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 3 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

ทั้งนี้ อินเดียซึ่งเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก ได้สั่งห้ามการส่งออกข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาติ เพื่อรักษาระดับอุปทานข้าวภายในประเทศท่ามกลางภาวะเงินเฟ้อด้านอาหารที่เพิ่มสูงขึ้นเมื่อเดือนที่แล้ว (กรกฎาคม 2566) ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดข้าวทั่วโลก โดยประเทศผู้นำเข้าข้าวต่างกังวลกับปริมาณข้าวที่จะหดหายไปจากตลาดโลก อาจจะทำให้ราคาข้าวพุ่งสูงขึ้น ส่วนประเทศผู้ส่งออกข้าวรายอื่นๆ ก็หวังจะเติมเต็มช่องว่างที่ขาดหายไป

ประธานสมาคมผู้ส่งออกข้าวแห่งปากีสถานมีความมั่นใจว่า ปากีสถานสามารถใช้ประโยชน์จากข้อจำกัดดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกของปากีสถานเพิ่มขึ้นและมีรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในส่วนของราคาข้าวต่างประเทศนั้น ราคาข้าวของปากีสถานในตลาดต่างประเทศพุ่งสูงถึง 500 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน โดยเพิ่มขึ้นเกือบ 100 เหรียญสหรัฐฯจากเดือนก่อน เนื่องจากความต้องการข้าวเพิ่มมากขึ้นหลังจากที่อินเดียสั่งห้ามส่งออก

ขณะที่ผู้ค้าข้าวรายหนึ่งซึ่งเป็นสมาชิกของสมาคมผู้ส่งออกข้าวแห่งปากีสถาน กล่าวว่า ข้าวปากีสถานมีคุณภาพที่ดี ดังนั้นภายในเดือนกันยายน 2566 ราคาข้าวอาจเพิ่มขึ้นถึง 600 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน และจะเป็นโอกาสทองของปากีสถานในการส่งเสริมการส่งออกข้าวและได้เงินตราต่างประเทศมากขึ้น

ปัจจุบัน ปากีสถานเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่อันดับสี่ของโลก รองจากอินเดีย ไทย และเวียดนาม ก่อนการห้ามการส่งออกของอินเดีย ข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาติของปากีสถานราคาอยู่ที่ 450 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน แต่ในขณะนี้ราคาพุ่งขึ้นเป็น 500 เหรียญสหรัฐฯต่อตันแล้ว

ประธานสมาคมผู้ส่งออกข้าวแห่งประเทศไทย ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ในปีนี้ผู้ส่งออกของปากีสถานที่ผ่านการตรวจสอบมาตรฐานสุขอนามัยพืช SPS จำนวน 15 ราย ที่สามารถส่งออกข้าวไปยังรัสเซียได้ ซึ่งก่อนหน้านี้เมื่อปี 2564 เคยถูกทางการรัสเซียระงับการนำเข้าเนื่องจากไม่ผ่านมาตรฐานดังกล่าว โดยประธานสมาคมฯ มองว่า รัสเซียเป็นตลาดใหญ่และเป็นตลาดที่มีศักยภาพในการส่งออกข้าวของปากีสถาน

นอกจากนั้น เมื่อต้นเดือนที่แล้วผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคชาวเม็กซิกันได้เดินทางมาสำรวจการผลิตข้าวในปากีสถาน โดยเฉพาะขั้นตอนการปฏิบัติตามมาตรฐานการผลิตและขั้นตอนการปฏิบัติงานของผู้ส่งออกข้าวของปากีสถาน โดยประธานสมาคมผู้ส่งออกข้าวแห่งประเทศไทย คาดหวังว่า เม็กซิโกจะยกเลิกการห้ามนำเข้าข้าวปากีสถานและกลับมาซื้อข้าวเหมือนเดิม

ในส่วนของการผลิต ประธานสมาคมผู้ส่งออกข้าวแห่งประเทศไทย คาดว่าปากีสถานจะสามารถผลิตข้าวได้ผลดีในปีี้ จะมีผลผลิตประมาณ 9 ล้านตัน

ที่มา *Oryza.com* และ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงธากา

บังกลาเทศ

สำนักข่าว Daily Sun รายงานโดยอ้างอิงข้อมูลจากกรมส่งเสริมการเกษตร (the Department of Agriculture Extension; DAE) ว่าในปีงบประมาณ 2565/66 บังกลาเทศผลิตข้าวได้ประมาณ 40.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 4.5% จากประมาณ 38.38 ล้านตัน ในปีงบประมาณ 2564/65 ซึ่งประกอบด้วยผลผลิตจากการปลูกข้าวในฤดูการผลิต Boro จำนวน 21.84 ล้านตัน, ฤดู Aman จำนวน 15.42 ล้านตัน และจากฤดู Aus จำนวน 2.9 ล้านตัน

การเพิ่มขึ้นของผลผลิตข้าวมีสาเหตุมาจากการเพิ่มขึ้นของผลผลิตทั้งในฤดู Boro และฤดู Aman ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือในด้านการชลประทาน ประกอบกับมีสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกมากขึ้น เช่น การได้รับรังสีจากดวงอาทิตย์ และมีแสงแดดอย่างเพียงพอ รวมทั้งมีปัจจัยบวกอื่นๆอีกมากมาย

ด้านผู้อำนวยการสถาบันวิจัยข้าวบังกลาเทศ (the Bangladesh Rice Research Institute (BRRI)) ระบุว่า ในปัจจุบันความต้องการข้าวสำหรับการบริโภคของมนุษย์อยู่ที่ประมาณ 25.2 ล้านตัน และสำหรับการบริโภคที่ไม่ใช่ของมนุษย์ 11 ล้านตัน ทำให้มีปริมาณข้าวเกินดุลอยู่ประมาณ 4.1-4.2 ล้านตัน ซึ่งการผลิตที่เพิ่มขึ้นจะช่วยเพิ่มความมั่นคงด้านอาหารของประเทศและลดการพึ่งพาการนำเข้าได้

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงธากา รายงานว่า หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นบังกลาเทศ รายงานวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงทางด้านอาหารว่า รัฐบาลไม่ห่วงความมั่นคงด้านอาหาร หลังจากที่รัสเซียถอนตัวออกจากโครงการ Black Sea Grain Initiative (BSGI) และอินเดียได้สั่งห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ และสถานการณ์ภัยแล้งที่คาดว่าจะทำลายพืชผลทางการเกษตร อะไรทำให้บังกลาเทศยังไม่แสดงความกังวลเกี่ยวกับความมั่นคงด้านอาหาร โดยที่สถานการณ์การผลิตยังไม่ชัดเจน รวมทั้งความขัดแย้งของประเทศคู่ขัดแย้งต่างเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกข้าวสาธิตรายใหญ่ให้บังกลาเทศ

ยูเครนและรัสเซียเป็นผู้ผลิตและส่งออกข้าวสาธิต ซึ่งเป็นวัตถุดิบอาหารหลักสำหรับประชากรของประเทศที่ไม่ได้รับประทานข้าวเป็นอาหารในแถบยุโรป แอฟริกา และอเมริกา ส่วนข้าวเป็นอาหารหลักสำหรับประชากรส่วนใหญ่ในหลายส่วนของโลก ส่วนใหญ่มีแหล่งผลิตอยู่ในเอเชีย

เมื่อรัสเซียประกาศว่าเรือลำใดก็ตามที่มุ่งหน้าไปยังหรือออกจากท่าเรือของยูเครนข้ามทะเลดำจะถูกพิจารณาว่าเป็นเรือสงคราม ห่วงโซ่อุปทานของอาหารจากยูเครนจะเสียหายอย่างมาก การคว่ำบาตรเพิ่มเติมของอเมริกาและพันธมิตรในยุโรปต่อรัสเซียหลังจากการยกเลิกข้อตกลงธัญพืชซึ่งจะทำให้การส่งออกอาหารและปุ๋ย ไปยัง ตะวันออกกลางและแอฟริกา ต้องยุ่งยากลำบากมากขึ้นด้วย ขณะนี้ ราคาข้าวสาลีในยุโรปเริ่มสูงขึ้นแล้ว ดังนั้น จึงไม่มีเหตุผลใดที่ราคาข้าวจะไม่เพิ่มขึ้น ขณะที่อินเดียเป็นผู้ส่งออกข้าวอันดับต้นๆ โดยมีส่วนแบ่ง 40% ในตลาดโลก ซึ่งผู้ส่งออกรายอื่นคงไม่มีความสามารถในการเติมเต็มช่องว่างที่เหลืออย่างกะทันหัน

ทางการบังกลาเทศรับรองว่าไม่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดการขาดแคลนอาหารในประเทศ ยิ่งไปกว่านั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอาหารถึงกับอ้างว่า มีสต็อกล้นมากจนทำให้ไม่มีที่ว่างสำหรับเก็บ สต็อกเก่าจึงถูกใช้ สำหรับการระบายแบบปันส่วน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอาหารเปิดเผยว่า สต็อกธัญพืชว่ามีจำนวน 2.0 ล้านตัน โดยบังกลาเทศได้นำเข้าข้าวราว 1.05 ล้านตัน ตั้งแต่ปลายปีที่แล้ว โดยรัฐบาลนำเข้า 0.6 ล้านตัน ส่วนที่เหลือนำเข้าโดยเอกชน ซึ่งผู้นำเข้าเอกชนได้รับอนุญาตให้นำเข้าข้าวได้ถึง 1.8 ล้านตัน และนำเข้าแล้ว 0.45 ล้านตัน ในส่วนของผลการผลิตข้าวในประเทศ ผลผลิตข้าวฤดู Boro และ Aman คาดว่าจะได้ผลดีอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม หนังสือพิมพ์ฉบับดังกล่าว วิเคราะห์ว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอาหารอาจมองโลกในแง่ดีและความมั่นใจมากเกินไป ข้อเท็จจริงอาจมีภาพแตกต่างออกไปเล็กน้อย โดยเฉพาะผลผลิตและการเก็บเกี่ยวข้าว Boro อาจจะได้ผลดี แต่ไม่แน่ใจว่าผลผลิตของฤดู Aman จะได้ผลผลิตตามที่ประมาณการณ์ไว้หรือไม่ หรือจะสามารถตัดความจำเป็นในการนำเข้าได้หรือไม่ หากการเก็บเกี่ยวฤดู Aman ประสบปัญหาด้วยเหตุผลบางประการ บังกลาเทศอาจต้องนำเข้าข้าวบางส่วน ซึ่งอาจจะเป็นข้าวจากเวียดนามและเมียนมาร์

โดยรวมแล้ว สถานการณ์อาหารที่ทางการคาดว่าไม่น่าจะเป็นปัญหา แต่จากประสบการณ์ที่ผ่านมาไม่ได้ทำให้หลายคนมั่นใจในความมั่นคงทางอาหาร เมื่ออินเดียห้ามส่งออกข้าวเมื่อปีที่แล้ว ผลกระทบต่อตลาดข้าวในบังกลาเทศค่อนข้างแย่มาก ทางการรับรองว่าบังกลาเทศจะไม่ได้รับผลกระทบจากการห้ามของอินเดีย แต่ในความเป็นจริง บังกลาเทศกลับต้องมองหาทางนำเข้าข้าวจากประเทศอื่นอย่างกะทันหันและเห็นได้ชัดว่ามีต้นทุนที่สูงกว่ามาก รวมทั้ง สต็อกที่เพียงพอไม่ได้รับประกันการเข้าถึงอาหารของกลุ่มคนยากจนและกลุ่มคนที่มีรายได้น้อย หากราคาข้าวในตลาดต่างประเทศพุ่งสูงขึ้น กลุ่มผู้ค้าที่เอาเปรียบจะเร่งกระบวนการให้เร็วขึ้นหลายเท่า เพื่อให้ระดับราคาสูงเกินกว่าที่คนทั่วไปจะเอื้อมถึงได้ หากมีสต็อกเพียงพอ รัฐบาลต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าตลาดที่ปั่นป่วนจะไม่กีดกันผู้มีรายได้น้อย

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงธากา ยังได้รายงานเกี่ยวกับสถานการณ์การผลิต การนำเข้า และสต็อกธัญพืชของบังกลาเทศว่า สำนักงานสถิติบังกลาเทศ (Bangladesh Bureau of Statistics-BBS) ได้สรุปสถิติการผลิตธัญพืช (ข้าวและข้าวสาลี) ปีงบประมาณ 2564-2565 (กรกฎาคม-มิถุนายน) รวมทั้งสิ้น 39.24 ล้านตัน เป็นการผลิตข้าวฤดู Aus จำนวน 3.00 ล้านตัน ฤดู Aman จำนวน 14.96 ล้านตัน และฤดู Boro จำนวน 20.19 ล้านตัน

ส่วนในปีงบประมาณ 2565/66 รัฐบาลบังกลาเทศ โดยกระทรวงเกษตรบังกลาเทศกำหนดเป้าหมายการผลิต ไร่ที่ 42.80 ล้านตัน โดยประมาณการณ์จากผลผลิตจากข้าวฤดู Aus จำนวน 3.69 ล้านตัน Aman จำนวน 16.35 ล้านตัน และ Boro จำนวน 21.53 ล้านตัน ที่เหลือเป็นข้าวสาลีจำนวน 1.23 ล้านตัน ในปีงบประมาณ 2566/67 ยังไม่มีคาดการณ์การผลิตออกมาอย่างเป็นทางการ

การนำเข้าธัญพืชในปีงบประมาณ 2565-2566 (กรกฎาคม-มิถุนายน) บังกลาเทศ (รวมภาครัฐและเอกชน) นำเข้าธัญพืชจำนวน 4.93 ล้านตัน เป็นการนำเข้าข้าวจำนวน 1.05 ล้านตัน (ภาครัฐนำเข้าจำนวน 0.63 ล้านตัน ภาคเอกชนนำเข้าจำนวน 0.42 ล้านตัน) และเป็นการนำเข้าข้าวสาลีจำนวน 3.87 ล้านตัน (ภาครัฐนำเข้าจำนวน 0.68 ล้านตัน ภาคเอกชนนำเข้าจำนวน 3.19 ล้านตัน

กระทรวงการอาหารประมาณการณ์การนำเข้าธัญพืชรวมภาครัฐและเอกชน ปีงบประมาณ 2566/67 จำนวน 1.10 ล้านตัน (ข้าว 0.50 ล้านตัน และข้าวสาลี 0.60 ล้านตัน) โดยขณะนี้ยังไม่ได้ประมาณช่วงหรือระยะเวลาที่จะนำเข้า

ด้านการจัดซื้อธัญพืชภายในประเทศนั้น ตามนโยบายความมั่นคงทางอาหาร ในแต่ละปีงบประมาณ รัฐบาลบังกลาเทศจะซื้อข้าวเปลือกหรือข้าวสารจากชาวนาหรือโรงสีโดยตรง เพื่อนำมาเป็นสต็อกของรัฐบาล ทั้งนี้ได้เริ่มการจัดซื้อข้าวจากฤดูผลิต Boro ตั้งแต่วันที่ 7 พฤษภาคม 2566 และจะดำเนินต่อไปจนถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2566 ในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ มีเป้าหมายเป็นการจัดซื้อข้าวเปลือกจำนวน 0.40 ล้านตัน และข้าวหนึ่งจำนวน 1.25 ล้านตัน ปัจจุบันได้จัดซื้อข้าวเปลือกแล้วจำนวน 0.13 ล้านตัน และข้าวหนึ่งจำนวน 0.74 ล้านตัน

ในปีงบประมาณ 2566/67 เป้าหมายรวมการจัดซื้อธัญพืชทั้งปีกำหนดไว้ที่จำนวน 2.06 ล้านตัน ซึ่งประกอบด้วยข้าวจำนวน 1.96 ล้านตัน และข้าวสาลีจำนวน 0.10 ล้านตัน เนื่องจากขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ รัฐบาลบังกลาเทศจึงจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อข้าวภายในประเทศของปีงบประมาณนี้สูงกว่าปีงบประมาณ 12.6%

สำหรับสต็อกธัญพืชของรัฐบาลนั้น ปริมาณสต็อกธัญพืชคงเหลือของรัฐบาล ณ เดือนมิถุนายน 2566 อยู่ที่ 1.84 ล้านตัน ประกอบด้วยข้าวจำนวน 1.55 ล้านตัน และข้าวสาลีจำนวน 0.29 ล้านตัน ซึ่งเพิ่มสูงขึ้นจากปริมาณสต็อกคงเหลือของปีงบประมาณที่แล้วประมาณ 0.24 ล้านตัน โดยปริมาณสต็อกขณะนี้ ถือว่าอยู่ในระดับที่รัฐบาลบังกลาเทศไม่ต้องกังวล โดยสต็อกธัญพืชเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการรักษาเสถียรภาพราคาอาหารตลอดจนระบบการแจกจ่ายอาหารของรัฐบาล เพื่อรักษาระดับความมั่นคงทางอาหาร อย่างไรก็ตาม มีแนวโน้มว่าราคาธัญพืชจะเพิ่มสูงขึ้น หลังจากการประกาศห้ามส่งออกข้าวของรัฐบาลอินเดียและการไม่ต่อ MOU ของรัสเซีย ทำให้รัฐบาลบังกลาเทศอาจต้องวางแผนการจัดซื้อธัญพืชใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และเสริมความมั่นคงทางอาหาร

ด้านการจำหน่ายธัญพืชของรัฐบาลบังกลาเทศนั้น ในแต่ละปีรัฐบาลบังกลาเทศ โดยกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงการอาหารจะนำธัญพืชจากสต็อกรัฐบาลที่ได้มาจากการจัดซื้อในประเทศและที่นำเข้าจากประเทศต่างๆ จำหน่ายให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อยภายใต้โครงการต่างๆ ในปีงบประมาณ 2565/66 มีการจำหน่ายธัญพืชรวมจำนวน 3.01 ล้านตัน ในจำนวนนี้มีจำหน่ายข้าวหนึ่งไทยที่รัฐบาลบังกลาเทศนำเข้า โดยจำหน่ายผ่านโครงการ Open Market Sales (OMS) กำหนดราคาจำหน่ายกิโลกรัมละ 30 ตากา (ประมาณ 10 บาท) โดยคุณสมบัติผู้ซื้อจะต้องแสดงบัตรประชาชนและจำกัดปริมาณไม่เกินคนละ 5 กิโลกรัม

ในปีงบประมาณ 2566/67 เป้าหมายของการจัดจำหน่ายธัญพืชที่จัดซื้อจากในประเทศและที่จะนำเข้าจากต่างประเทศ ผ่านโครงการต่างๆ นี้ รวม 3.09 ล้านตัน ซึ่งจะประกอบด้วย ข้าวจำนวน 2.42 ล้านตัน และข้าวสาลีจำนวน 0.67 ล้านตัน

ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงธากา

อิรัก

สำนักข่าว Bloomberg รายงานโดยอ้างหนังสือพิมพ์อัล-ซาบาห์ (Al-Sabah) ว่าอิรักกำลังพิจารณาที่จะเปลี่ยนแหล่งซื้อข้าวที่เดิมเคยซื้อจากไทยเป็นข้าวจากแหล่งอื่น ซึ่งรวมทั้งข้าวจากสหรัฐอเมริกาด้วย

ทั้งนี้ มีรายงานว่ากระทรวงพาณิชย์ของอิรัก (The Iraq Ministry) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้าวไทย แต่ขณะนี้ยังไม่ทราบรายละเอียด อย่างไรก็ตาม แผนการนำเข้าของอิรักก็ยังไม่ชัดเจนเช่นกัน

ตามปกติการนำเข้าของอิรักจะใช้เพื่อตอบสนองโครงการปันส่วนอาหาร ซึ่งต้องการใช้ข้าวประมาณ 1.3 ล้านตันต่อปี

ที่มา *Oryza.com*

อิหร่าน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร รายงานว่า นาย Kaveh Zargaran ประธานสหภาพรัฐพืชของอิหร่าน กล่าวว่า อีกไม่กี่ปีข้างหน้าอิหร่านอาจเผชิญกับปัญหาผลผลิตรัฐพืชลดลง เนื่องจากไม่มีฝนตกทั่วประเทศ และมีความเป็นไปได้สูงที่ราคาธัญพืชทั่วโลกจะเพิ่มขึ้นหลังจากการที่รัสเซียไม่ต่ออายุข้อตกลงธัญพืชของยูเครน ซึ่งเป็นข้อตกลงที่อนุญาตให้ประเทศยูเครนส่งออกธัญพืชผ่านทะเลดำ ซึ่งสิ่งนี้อาจส่งผลกระทบต่อ การนำเข้าธัญพืชของอิหร่านด้วย

ตามรายงานของทางการ ปี 1401 (21 มีนาคม 2565-20 มีนาคม 2566) อิหร่านนำเข้าธัญพืชประมาณ 16.7 ล้านตัน โดยการบริโภคธัญพืชของประเทศอิหร่านในปี 1401 อยู่ที่ประมาณ 32 ล้านตัน ในขณะที่อีก 5 ล้านตัน ถูกเก็บไว้ในคลังสำรองพิเศษ โดยรวมแล้ว มีการจัดหาธัญพืชเกือบ 37 ล้านตันในปีที่แล้ว โดย 20.8 ล้านตันมาจากการผลิตในประเทศ และ 16.7 ล้านตันมาจากการนำเข้า

ทั้งนี้ พื้นที่กว่า 54.125 ล้านไร่ของอิหร่านใช้ในการเพาะปลูกธัญพืช โดย 31.25 ล้านไร่ ปลูกด้วยการรอน้ำฝน ซึ่งในความเป็นจริงการผลิตธัญพืชส่วนใหญ่ของประเทศขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำฝนในประเทศ และเนื่องจากการลดลงของปริมาณน้ำฝนเมื่อเทียบกับระยะเวลาระยะยาว จึงมีความเป็นไปได้ที่ปริมาณการผลิตธัญพืชของอิหร่านจะลดลง

นาย Zargaran ยังตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าจากสถิติล่าสุดกว่า 50% ของภูมิภาคทั่วประเทศกำลังประสบกับปัญหาภัยแล้ง ส่งผลเสียต่อปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรต่างๆ โดยเฉพาะธัญพืช จึงมีความเป็นไปได้ที่อิหร่านอาจหาแหล่งธัญพืชอื่น เช่น ข้าว ข้าวโพด ข้าวสาลี เป็นต้น จากประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะข้าวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้

ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2566 กระทรวงเศรษฐกิจ (Ministry of Economy) ของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ได้ออกคำสั่งห้ามส่งออกข้าวและส่งข้าวกลับไปยังนอกประเทศ (Re-export) เป็นเวลานาน 4 เดือน โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 กรกฎาคม 2566 เป็นต้นไป โดยครอบคลุมเขตปลอดอากรในประเทศ (the free zones) และบังคับใช้กับข้าวทุกประเภท ซึ่งรวมถึงข้าวกล้อง ข้าวขาวที่สีแล้วหรือสีบางส่วน และปลายข้าว (brown rice, fully or partially milled rice, and broken rice)

โดยบริษัทที่ต้องการส่งออกข้าวหรือส่งข้าวกลับไปนอกประเทศ (re-exporting rice) จะต้องขอใบอนุญาตส่งออกจากกระทรวงฯ โดยคำสั่งนี้จะต่อเวลาออกไปโดยอัตโนมัติ ยกเว้นว่าจะมีมติยกเลิกการบังคับใช้

ทั้งนี้ คำสั่งห้ามดังกล่าวมีขึ้นหลังจาก เมื่อสัปดาห์ก่อนรัฐบาลอินเดียระงับการส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ เนื่องจากราคาข้าวในตลาดภายในประเทศที่สูงขึ้นและความเสียหายของผลผลิตอย่างมีนัยสำคัญอันเกิดจากฝนฤดูมรสุมตกหนักในช่วงปลายฤดู

อนึ่ง สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เป็นประเทศที่นำเข้าอาหารที่จำเป็นเกือบ 90%
ที่มา *Oryza.com*

เคนยา

สำนักข่าว Dow Jones รายงานโดยอ้างสำนักงานสถิติแห่งชาติ (National Bureau of Statistics) ว่า ในไตรมาสแรกของปี 2566 (มกราคม-มีนาคม 2566) เคนยานำเข้าข้าวประมาณ 237,493 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 70% จากจำนวนประมาณ 144,126 ตัน ที่นำเข้าในไตรมาสที่ 4 ของปี 2565

ทั้งนี้ รัฐบาลเคนยาได้ยกเว้นอากรนำเข้าข้าวมากถึง 600,000 ตัน นับตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงวันที่ 6 สิงหาคม 2566

ในรายงานล่าสุดของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) คาดการณ์ว่าในปี 2566 เคนยาจะนำเข้าข้าวประมาณ 1.2 ล้านตัน โดยเคนยานำเข้าข้าวจากประเทศปากีสถาน อินเดีย แทนซาเนีย เกาหลีใต้ และไทยเป็นหลัก การผลิตข้าวในปี 2023/24 (ตุลาคม 2566-กันยายน 2567) คาดว่าจะอยู่ที่ 130,000 ตัน เพิ่มขึ้นจากประมาณ 95,000 ตันในปี 2022/23 โดยสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูก หลังจากมีการสร้างเขื่อน Thiba Dam ในปีที่แล้ว

ที่มา *Oryza.com*

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2022/23 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2565-31 สิงหาคม 2566) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2565-1 สิงหาคม 2566 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 1,375,959 ตัน ลดลงประมาณ 3.76% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,429,681 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 281,010 ตัน ลดลงประมาณ 16.67% เมื่อเทียบกับจำนวน 337,232 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 1,094,950 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 0.23% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,092,448 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 449,256 ตัน ลดลงประมาณ 13.79% เมื่อเทียบกับจำนวน 521,112 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 1 สิงหาคม 2566 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 24,218 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2565-1 สิงหาคม 2566 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ฝรั่งเศส 200,817 ตัน อิตาลี 192,633 ตัน เนเธอร์แลนด์ 189,740 ตัน สเปน 187,240 ตัน โปแลนด์ 96,852 ตัน โปรตุเกส 97,164 ตัน เบลเยียม 86,933 ตัน บัลแกเรีย 82,261 ตัน เยอรมนี 70,620 ตัน สาธารณรัฐเชค 42,220 ตัน สวีเดน 30,212 ตัน โรมานี 22,466 ตัน สโลวาเกีย 17,847 ตัน ลิทัวเนีย 11,698 ตัน เดนมาร์ก 9,187 ตัน ฮังการี 8,182 ตัน ไอร์แลนด์ 7,527 ตัน

ออสเตรเลีย 6,703 ตัน ไชปรีส 5,101 ตัน ฟินแลนด์ 4,764 ตัน มอลต้า 3,329 ตัน ลัตเวีย 1,491 ตัน เอสโตเนีย 787 ตัน สโลวีเนีย 312 ตัน กรีซ 234 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2022/23 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2565-30 กรกฎาคม 2566 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) จากปากีสถานจำนวน 111,988 ตัน ลดลง 38.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอินเดียจำนวน 65,283 ตัน เพิ่มขึ้น 98.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากกายอานาจำนวน 58,062 ตัน เพิ่มขึ้น 10.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอูรุกวัยจำนวน 56,565 ตัน ลดลง 19.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากจีนจำนวน 45,225 ตัน เพิ่มขึ้น 38.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) มีการนำเข้าจากเมียนมาร์จำนวน 265,286 ตัน ลดลง 0.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่าน มา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 162,624 ตัน เพิ่มขึ้น 7.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่าน นำเข้าจากไทยจำนวน 130,624 ตัน ลดลง 16.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่าน มา นำเข้าจากปากีสถาน 116,354 ตัน เพิ่มขึ้น 31.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่าน มา นำเข้าจากอินเดียจำนวน 100,073 ตัน เพิ่มขึ้น 25.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่าน มา ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาร์จำนวน 336,071 ตัน ลดลง 14.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่าน มา นำเข้าจากบราซิลจำนวน 37,129 ตัน เพิ่มขึ้น 355.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่าน มา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 24,299 ตัน ลดลง 5.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่าน มา นำเข้าจากไทยจำนวน 17,504 ตัน ลดลง 7.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่าน มา นำเข้าจากอาร์เจนตินาจำนวน 13,762 ตัน เพิ่มขึ้น 917.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่าน มา

ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2565-30 กรกฎาคม 2566 2566 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น สเปน 96,207 ตัน โปรตุเกส 74,555 ตัน เนเธอร์แลนด์ 66,790 ตัน เบลเยียม 66,604 ตัน บัลแกเรีย 45,249 ตัน อิตาลี 43,866 ตัน ฝรั่งเศส 32,767 ตัน โปแลนด์ 3,463 ตัน เยอรมนี 3,110 ตัน เดนมาร์ก 2,351 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น ฝรั่งเศส 163,299 ตัน เนเธอร์แลนด์ 144,225 ตัน อิตาลี 91,130 ตัน สเปน 78,908 ตัน โปแลนด์ 67,037 ตัน เบลเยียม 57,192 ตัน เยอรมนี 49,375 ตัน สาธารณรัฐเชค 42,701 ตัน บัลแกเรีย 36,709 ตัน สวีเดน 29,717 ตัน โรมานี (RO) 20,122 ตัน โปรตุเกส 23,276 ตัน กรีซ (EL) 15,857 ตัน สโลวีเนีย (SI) 12,044 ตัน ลิทัวเนีย 12,149 ตัน ฮังการี 8,792 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 6,979 ตัน เดนมาร์ก 6,824 ตัน ออสเตรเลีย 5,483 ตัน ไชปรีส 4,796 ตัน ฟินแลนด์ 4,231 ตัน โครเอเชีย (HR) 3,480 ตัน มอลต้า 3,327 ตัน ลัตเวีย 2,285 ตัน ไอร์แลนด์เหนือ (XI) 2,036 ตัน เป็นต้น ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 300,351 ตัน เนเธอร์แลนด์ 66,915 ตัน สเปน 37,065 ตัน ฝรั่งเศส 23,035 ตัน โปรตุเกส 11,248 ตัน อิตาลี 8,253 ตัน โปแลนด์ 8,225 ตัน ลิทัวเนีย 3,300 ตัน สาธารณรัฐเชค 1,126 ตัน เยอรมนี 1,007 ตัน บัลแกเรีย 964 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวนั้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2565-30 กรกฎาคม 2566 เช่น อิตาลี 117,948 ตัน สเปน 48,790 ตัน กรีซ (EL) 43,639 ตัน บัลแกเรีย 33,356 ตัน เบลเยียม 24,270 ตัน เนเธอร์แลนด์ 16,293 ตัน โปรตุเกส 14,040 ตัน ลิทัวเนีย 10,756 ตัน ฝรั่งเศส 2,433 ตัน

สาธารณรัฐเชค 2,536 ตัน โปแลนด์ 2,286 ตัน เยอรมนี 2,105 ตัน โรมาเนีย 1,759 ตัน เป็นต้น และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น สเปน 5,754 ตัน อิตาลี 3,335 ตัน เบลเยียม 1,220 ตัน กรีซ (EL) 1,085 ตัน โปรตุเกส 830 ตัน ลิทัวเนีย 770 ตัน เป็นต้น

ที่มา Oryza.com

สหรัฐอเมริกา

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองไมอามี รายงานว่า หลังจากรัฐบาลอินเดียได้ประกาศระงับการส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาทินั้น ทำให้เกิดกระแสความตื่นตัวไปทั่วโลก ซึ่งในส่วนของประเทศสหรัฐานั้น ได้ปรากฏตามเนื้อข่าวที่มีภาพและคลิปของผู้คนซื้อสายอินเดียในสหรัฐฯ ได้เข้าแถวแย่งชิงซื้อข้าวและขนถุงข้าวเต็มรถเข็นตามซูเปอร์มาร์เก็ตของชาวอินเดียและในห้าง Costco ซึ่งเป็นห้างขายปลีกขนาดใหญ่ของสหรัฐฯ ที่แออัดกันอยู่จำนวนมากในสื่อสังคมออนไลน์ขณะนี้

จากการสัมภาษณ์พบว่า มีบางรายเพิ่งจะทราบข่าวเมื่อเห็นปฏิกริยาของผู้บริโภคตามห้างร้านดังกล่าว และบางรายต้องซื้อข้าวถุงในราคาที่แพงกว่าปกติถึง 3 เท่า ภายหลังจากนาย Narendra Modi นายกรัฐมนตรีของอินเดียมีคำสั่งห้ามส่งออกข้าวขาวทุกประเภท ยกเว้นข้าว Basmati เพื่อต้องการให้มีปริมาณข้าวเพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศและรักษาระดับราคาข้าวในประเทศให้คงที่ หลังจากพบว่าปริมาณข้าวที่เก็บเกี่ยวมีปริมาณลดลงมาก ทั้งนี้ เชื่อกันว่าเหตุผลหนึ่งในการตัดสินใจออกมาตรการระงับการส่งออกข้าวของนายกรัฐมนตรียุโรปคือ ปัจจัยของการเลือกตั้งใหญ่ในปีหน้าเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย โดยประเทศอินเดียถือว่าเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งปริมาณการส่งออกข้าวของอินเดียที่ไม่รวมข้าว Basmati คิดเป็น 1 ใน 4 ของปริมาณการส่งออกข้าวทั้งหมด

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองไมอามี ได้วิเคราะห์ว่า หากอินเดียยังคงมาตรการห้ามการส่งออกนี้ต่อไปในระยะยาว จะส่งผลกระทบต่อปริมาณข้าวส่งออกในตลาดโลกลดลงกว่า 1 ใน 3 ซึ่งในระยะใกล้ย่อมส่งผลกระทบต่อราคาข้าวในตลาดโลกที่จะปรับตัวสูงขึ้น และถ้าหากแหล่งผลิตข้าวอื่นๆ ของโลกมีการรายงานผลการเก็บเกี่ยวข้าวได้ลดลงรวมไปถึงมีการออกมาตรการจำกัดการส่งออกข้าวเพิ่มเติมจากแหล่งผลิตหลักอื่นๆ ก็จะทำให้สถานการณ์ข้าวในตลาดโลกมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของโลกซ้ำเติมเพิ่มจากสถานการณ์ขาดแคลนข้าวสาลี ที่กำลังเผชิญอยู่ขณะนี้ อันเกิดจากการสู้รบระหว่างรัสเซียกับยูเครนและการยกเลิกข้อตกลงสามฝ่ายของรัสเซียในการอนุญาตให้ยูเครนซึ่งเป็นแหล่งผลิตข้าวสาลีที่สำคัญมากแหล่งหนึ่งของโลกสามารถส่งออกธัญพืชผ่านทางทะเลดำไปยังประเทศอื่นๆ ได้ และอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ราคาข้าวในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา

อีกประเด็นหนึ่งที่ต้องนำมาประกอบการพิจารณา คือ ปริมาณการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา เนื่องจากสหรัฐฯ เป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวจากทั่วโลกมากที่สุดประเทศหนึ่ง หากความต้องการข้าวของตลาดสหรัฐฯ ไม่ขยับเพิ่มมากขึ้น อาจจะทำให้สาเหตุปริมาณผลผลิตข้าวในสหรัฐมีเพิ่มมากขึ้น รวมถึงปริมาณการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศของสหรัฐฯ ในปีที่ผ่านมา มีมากกว่าความต้องการ (over stock) ซึ่งอาจจะด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ เองที่ลดปริมาณการบริโภคข้าว ส่งผลให้สต็อกข้าวต้นปีของสหรัฐฯ ยังพอมีเหลืออีกระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งจะทำให้ราคาข้าวในตลาดโลกอาจจะไม่ขยับตัวเพิ่มสูงขึ้นได้มากในระยะเวลาสั้น จนกว่าจะมีการสั่งซื้อข้าวเพิ่มจากตลาดสหรัฐฯ อีกครั้ง ซึ่งคาดการณ์ว่าจะเป็นช่วงก่อนปลายปีนี้ ซึ่งขณะนี้ผู้นำเข้าจากทุกตลาดกำลังติดตามสถานการณ์ข้าวในตลาดโลกอย่างใกล้ชิด

ประเด็นสุดท้ายที่มีการตั้งข้อสังเกตคือ ราคาส่งออก จะเห็นได้ว่าก่อนที่จะมีคำสั่งห้ามการส่งออกข้าวของอินเดีย ข้าวชนิดอื่นๆ ที่อินเดียประกาศห้ามส่งออกเกือบทั้งหมดเป็นข้าวที่มีราคาขายต่ำกว่าข้าว Basmati และราคาเฉลี่ยต่อกิโลกรัมในปีที่ผ่านมามีแนวโน้มปรับตัวลดลง ขณะเดียวกันปริมาณการส่งออกปรับเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (เว้นแต่เพียงข้าวเปลือกที่เป็นเมล็ดพันธุ์ซึ่งปริมาณการส่งออกเป็นหลักไม่ก่มีหมิ่นต้นเท่านั้น) แล้วในปี 2022 ปริมาณส่งออกของข้าวชนิดอื่นๆ ก็เริ่มชะลอการขยายตัว และที่น่าสังเกตว่าก่อนหน้านี้ข้าว Basmati มีแนวโน้มราคาตกลงอย่างต่อเนื่องและมากกระเตื้องขึ้นในปี 2022 เมื่อการขยายตัวของปริมาณการส่งออกข้าวอื่นๆ ชะลอตัวลง ซึ่งมีแนวโน้มว่าหากข้าวปริมาณมากขนาดนี้หายไปจากตลาดโลก ราคาข้าวทุกชนิดน่าจะพุ่งสูงขึ้นตามกลไกตลาดเพื่อรักษาดุลของระดับอุปสงค์และอุปทาน

จากการติดตามสถานการณ์ข้าวในพื้นที่บริเวณตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย โดยการสืบตลาดในห้างขายสินค้าที่เป็นที่นิยมของผู้บริโภคชาวฮีสแปนิกซึ่งมีพฤติกรรมบริโภคข้าวเช่นเดียวกับชาวเอเชีย เช่น ห้าง Sedanos และห้างขายสินค้าประเภท main stream เช่น Publix รวมทั้งจากการสอบถามผู้นำเข้าข้าวในพื้นที่ทราบว่ายังไม่เกิดปัญหาข้าวในพื้นที่มีไม่เพียงพอหรือขาดตลาด และยังไม่มีการสั่งซื้อเข้ามาเพิ่มเติมมากกว่าปกติ เนื่องจากยังมีข้าวในสต็อกเพียงพอจนถึงช่วงปลายปี โดยคาดว่าผู้นำเข้าอาจจะมีคำสั่งซื้อข้าวจากต่างประเทศเพิ่มเติมในช่วงก่อนปลายปี ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ราคาข้าวในตลาดโลกว่าจะปรับตัวเพิ่มขึ้นหรือไม่และมากน้อยเพียงใด

ส่วนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามภาพข่าวอยู่ในสหรัฐและประเทศอื่นๆ และเป็นเหตุการณ์ระยะสั้นที่เกิดเฉพาะในกลุ่มผู้บริโภคชาวเอเชียกลางโดยเฉพาะชาวอินเดียที่จะได้รับผลกระทบโดยตรงมากที่สุด ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมการบริโภคข้าวที่ยึดติดอยู่กับลักษณะเฉพาะของข้าวที่บริโภคเป็นประจำ ส่วนระยะกลางและระยะยาว หากคำสั่งห้ามส่งออกข้าวของอินเดียยังมีผลต่อเนื่องจนข้าวที่นำเข้ามาจากอินเดียหมดลงหรือขาดตลาด และยังไม่มียังมีปริมาณข้าวต่างประเทศเข้ามาทดแทนข้าวจากอินเดียในตลาดสหรัฐฯ ซึ่งจะกระทบข้าวจากแหล่งผลิตอื่นตามมา ซึ่งจะมีผลทำให้ในระยะกลางราคาข้าวในตลาดสหรัฐฯ ทั้งระบบจะปรับตัวสูงขึ้นตามความต้องการที่เพิ่มขึ้นเพื่อทดแทนข้าวจากอินเดีย และผลในระยะยาวเมื่อมีการสั่งซื้อข้าวจากต่างประเทศเข้ามาใหม่ ราคาข้าวในสหรัฐฯ จะปรับตัวไปตามราคาข้าวในตลาดโลกอีกครั้งหนึ่ง

จากการสืบตลาดพบว่าราคาข้าวขาวในเดือนกรกฎาคม 2566 ราคาเฉลี่ยขายปลีกอยู่ที่กิโลกรัมละ 1.45 ดอลลาร์สหรัฐฯ ราคาเฉลี่ยข้าวบาสมาดิขายปลีกอยู่ที่กิโลกรัมละ 3.22 ดอลลาร์สหรัฐฯ และราคาเฉลี่ยข้าวหอมขายปลีกอยู่ที่กิโลกรัมละ 4.49 ดอลลาร์สหรัฐฯ ขณะที่ในเดือนมีนาคม 2565 ราคาเฉลี่ยข้าวขาวขายปลีกอยู่ที่กิโลกรัมละ 1.32 ดอลลาร์สหรัฐฯ และราคาเฉลี่ยข้าวบาสมาดิขายปลีกอยู่ที่กิโลกรัมละ 3.52 ดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งจะเห็นว่าราคาขายปลีกเปลี่ยนแปลงไม่มากนักในแต่ละชนิดข้าว

สิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการในขณะนี้ คือ ต้องมีการสำรวจปริมาณผลผลิตที่แท้จริงของไทยและจากแหล่งผลิตข้าวสำคัญของโลก เช่น จีน เวียดนาม กัมพูชา บังคลาเทศ เป็นต้น ว่าผลผลิตข้าวในแต่ละพื้นที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยการเพาะปลูกต่างๆ หรือไม่ และมีปริมาณข้าวออกสู่ตลาดเท่าใด เพื่อประเทศไทยจะได้วางมาตรการในการป้องกันมิให้เกิดปัญหาการขาดแคลนข้าวในประเทศ และเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับตลาดในต่างประเทศว่าจะสามารถส่งออกเพื่อแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงด้านอาหารของโลกได้

การที่นายกรัฐมนตรีของอินเดียมีคำสั่งยกเลิกการส่งออกดังกล่าวส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตข้าวในตลาดโลกและราคาข้าวตลาดโลกในอนาคต ซึ่งในปัจจุบันประเด็นดังกล่าวยังไม่พบว่ามีผลกระทบทั้งทางด้านปริมาณ

ข้าวขาดตลาดและราคาที่ปรับตัวสูงขึ้นในพื้นที่ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในเขตพื้นที่แถบนี้ มีชุมชนเชื้อสายอินเดียไม่มากนักและปัญหายังจำกัดอยู่เฉพาะในวงผู้บริโภครวมนี้ อีกทั้งการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศของสหรัฐฯ ก็ไม่ได้พึ่งพาแหล่งนำเข้าจากอินเดียเพียงแหล่งเดียวแต่ยังมีแหล่งทางเลือกอื่นๆ ที่มีการนำเข้า เช่น ไทย และเวียดนาม เป็นต้น

ด้านสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงนิวยอร์ก รายงานโดยอ้างจากรายงานเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2566 ของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ว่า กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ได้ปรับการคาดการณ์ผลผลิตข้าวในสหรัฐฯ ในปี 2566/67 นี้ว่าจะเพิ่มขึ้น 25% จากปีก่อน ทำให้คาดว่าผลผลิตข้าวในสหรัฐฯ ปี 2566/2567 จะอยู่ที่ 10 ล้านตัน นอกจากนี้ ได้คาดการณ์ว่าการนำเข้าข้าวของสหรัฐฯ จะอยู่ที่ปริมาณ 1.9 ล้านตัน สำหรับด้านอุปทาน คาดว่าการบริโภคข้าวในสหรัฐฯ จะอยู่ที่ 7.75 ล้านตัน และการส่งออกข้าวสหรัฐฯ จะอยู่ที่ 4 ล้านตัน

การปรับขึ้นการคาดการณ์ผลผลิตข้าวในปีนี้นั้น เนื่องจากสถานการณ์การเก็บเกี่ยวของสหรัฐฯ ดีขึ้น ทั้งนี้ สหรัฐฯ คาดการณ์ว่าพื้นที่เก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวในปีการผลิต 2566/67 จะเพิ่มขึ้น 22% จากปีก่อน หรือประมาณ 2.65 ล้านเอเคอร์ นอกจากนี้ จากการสำรวจโดย National Agricultural Statistics Service (NASS) เมื่อวันที่ 30 มิถุนายนที่ผ่านมา ได้คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อเอเคอร์ในปีการผลิต 2566/67 จะเพิ่มขึ้น 3% จากปีก่อน ทำให้ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ 7,599 ปอนด์ต่อหนึ่งเอเคอร์

หากแบ่งผลผลิตตามชนิดของข้าว พบว่าข้าวเมล็ดสั้น (short-grain rice) และข้าวเมล็ดปานกลาง (medium-grain rice) จะมีผลผลิตเพิ่มมากขึ้นรวมกว่า 74% จากปีก่อน อยู่ที่ 2.81 ล้านตัน เนื่องจากสถานการณ์ภัยแล้งในแถบแคลิฟอร์เนียที่ค่อยๆ พื้นตัวหลังประสบภัยแล้งต่อเนื่องในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวเมล็ดยาว (long-grain rice) นั้น พบว่าผลผลิตคาดการณ์จะเพิ่มขึ้น 13% จากปีก่อน อยู่ที่ 7.24 ล้านตัน จากสภาพอากาศที่ดีขึ้นทางตอนใต้ของสหรัฐฯ โดยเฉพาะในพื้นที่ Delta (ครอบคลุมพื้นที่รัฐ Mississippi รัฐ Arkansas และรัฐ Louisiana) ซึ่งประสบปัญหาฝนตกหนักต่อเนื่อง สร้างความเสียหายให้แก่พื้นที่เพาะปลูกกว่า 300,000 เอเคอร์ในปีการผลิต 2565/66 ที่ผ่านมา

เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2566 กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ได้คาดการณ์ผลผลิตข้าวในระยะยาวว่าพื้นที่เก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวของสหรัฐฯ ในปีการผลิต 2567/68 และ 2568/69 จะเพิ่มขึ้นจากปีนี้ 1-2% และจะคาดว่าหลังจากนี้จะคงที่ต่อเนื่องจนถึงปีการผลิต 2575/76 หากไม่เกิดภัยแล้งฉับพลันหรือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รุนแรง ในส่วนของปริมาณการบริโภคในประเทศนั้น กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ คาดว่าจะขยายตัวที่ 1-2% ต่อปีจนถึงปีการผลิตที่ 2570/2571 ในขณะที่ปริมาณการนำเข้าข้าวจากประเทศต่างๆ คาดว่าจะขยายตัวขึ้น 2-3% ต่อปี ในปีการผลิต 2569/2570 จนถึง 2575/2576

ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองไมอามี และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงนิวยอร์ก